

Ljubljana posegla v črnomaljske smeti

Črnomelj se duši v smeteh - Ministrstvo za okolje in prostor odredilo Komunalni odvoz smeti - Zaradi kopičenja odpadkov je že ogroženo zdravje - Vranovičani zatrjujejo, da bodo še vztrajali

ČRNOMELJ, VRANOVIČI - Ko je v ponedeljek nastal ta prispevek, se je zopora črnomaljske deponije komunalnih odpadkov s strani prebivalcev bližnjih Vranovičev nadaljevala že šesti teden. Vranovičani so minuli teden pokazali veliko več pripravljenosti za pogovor kot doslej, toda na koncu so sklenili, da ob deponiji vztrajajo še naprej, saj so ugotovili, da jim odgovorni ne morejo uresničiti njihove temeljne zahteve, to pa je, da v črnomaljski občini zapijo lopato za novo odlagališče.

V torek pretekli teden so se predstavniki črnomajške vlade, Komunale, zdravstva ter šest predstavnikov Vranovičev pogovarjali z ministrom za zdravstvo dr. Božidarjem Voljčcem, odpravnikom tekočih poslov ministra za okolje in prostor Miho Jazbinškom, glavno republiko epidemiologinjo dr. Kraigerjevo, dr. Harlanderjem z novomeškega Zavoda za zdravstvo, z glavnim republikim sanitarnim inšpektorjem dr. Jožetom Šamujem, medobčinskim sanitarnim inšpektorjem Erjavcem ter pred-

stavnikom ministrstva za notranje zadeve. Medtem ko so Vranovičani vztrajali pri začetku gradnje nove deponije, so bili občinski možje prepričani, da imajo, glede na vso razpoložljivo dokumentacijo še naprej pravico odlagati smeti na vranoviškem odlagališču. Razšli so se z zaključkom, da se čez dva dni sestanejo v Črnomlju predstavniki občinske vlade, ministrstva za zdravstvo in Vranovčanov ter najdejo skupen dogovor o reševanju te problematike.

Medtem ko so Vranovičani dobre štiri teden zgolj stali ob poti, ki vodi na deponijo, so po pogovorih v Ljubljani na pot pripeljali traktorje in začeli varovati vhod tudi ponoči. Sežanka, ki je bil pred tednom dni v Črnomlju, se je kot posrednik med Vranovičani in občinsko vlado udeležil tudi glavni republiški sanitarni inšpektor dr. Šamu. Tako kot ljubljanski je bil tudi ta sestanek za zaprtimi vrati. Vranovičanom so predlagali kot odškodnino za bližnje odlagališče rento, ki naj bi na leto znašala milijon in pol do tri milijone tolarjev. Ponudili so zdravniški pregled prebivalstva glede ogroženosti zaradi deponije ter ponovno sondiranje starega odlagališča, ker prebi-

naprej vztrajati ob odlaganju odpadkov.

Ker je po mnenju ministrstva za okolje v četrtek v Črnomlju propade še zadnji poskus, da bi spor glede odlaganja smeti rešili z dogovarjanjem, je v petek, 4. februarja, omejeno ministrstvo v soglasju z ministrstvom za zdravstvo odredilo Črnomljski Komuni, da mora "najprej pospešeno, ko se stanje normalizira, pa redno zbirati, odstranjevati in odvažati komunalne odpadke na vranoviško deponijo". Odločba temelji na določilu zakona o varstvu okolja, ki daje ministrstvu za okolje in prostor v primeru ekoloških nesreč posebna pooblastila. Na ministrstvu

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje na 5. strani)

Potoški rojak dr. Ronald Sega poletel v vesolje

Očetova obljuba, da bo obiskal Slovenijo

LOŠKI POTOK - Septembra lani smo v Dolenjskem listu zapisali, da bo astronom, čigar ded je rojen v Loškem Potoku, oktobra poletel v vesolje. Kaj je bil vzrok, da je bil polet odložen vse do letos, seveda ni znano. Najbrž ima tudi NASA svoje skrivnosti, ki niso za navadne smrtnike. Takrat smo raziskali njegovo poreklo in našli njegove sorodnike, ki žive v Loškem Potoku in drugje.

No, 3. februarja je Ron, tako ga kličejo njegovi znanci, le poletel s Space shuttla z mednarodno ekipo strokovnjakov, o čemer te dni svetovni in naši mediji kar obširno poročajo.

Za nas je sedaj aktualna vest, ki jo je sporočil oče John Šega sorodnikom, da bo najbrž s sinom, ko se bo vrnil iz vesolja, obiskal Slovenijo in svojega očeta rojstni kraj Loški Potok, za katerega je prvič slišal lansko leto. Vedel je, da je po poreklu iz Jugoslavije in da najkujkije hotelo, da je dobil stike s svojimi koreninami.

Če bo obljubo držal, bomo
bralcem lahko kaj več povedali o
še vedno skrinostnih poletih v
vesolje. Ronu želimo srečno vrni-
tev!

A. KOŠMERL

CVETNIK JE RES KRALJ - Vzporedno s predavanji in razgovorom je na simpoziju potekala tudi degustacija nad 30 sort krompirja. Posebna komisija je ocenjevala okus, barvo mesa in spremembo barve po 10 minutah. Spet je zmagal cvetnik, kralj krompirja, z izrazito belim mesom, ki tudi sicer velja med kakimi 300 sortami, kolikor jih ta čas pridelujejo po svetu, za najboljši jedilni krompir. Žal je tudi najbolj občutljiv za rastlinske bolezni, saj mu "škoduje že najmanjši vetrič". Na sliki: udeleženci med predavanjem inž. Tadeja Sluge z KIS. (Foto: J. Pavlin)

Češki sante izriva naš krompir

S sporazumom o svobodni trgovini s Češko in Slovaško je še bolj kot Revóz zaradi Škode prizadet dolenjski kmet - Kaj je pokazal simpozij o krompirju v SKŠ Grm

NOVO MESTO - Črni oblaki se zgoščajo nad slovenskimi pridelovalci krompirja, med katerimi dolenski še vedno zavzemajo častno mesto. Najprej je virus prstanaste nekroze uničil slavno Repanškovo domačo sorto igor, zdaj pa je prišla še hujša nadloga v obliki liberalnega uvoza krompirja iz drugih dežel, predvsem Češke, ki je potisnil naše pridelovalce v najbolj beden položaj v zadnjih desetletjih. Lanskega pridelka ne morejo prodati niti po sramotno nizki ceni 16 tolarjev za kilogram.

Simpozij o krompirju, ki ga je 4. februarja priredila Srednja kmetijska šola Grm, je zato prišel kot naročen. To sta dokazala tudi do zadnjega

kotička napolnjena velika jedilnica šole in zanimanje, ki so ga kmetje v stiski pokazali za tehnološke in ekonomske probleme pri pridelavi krompirja, še vedno ene najpomembnejših poljščin. Predvsem strokovnjaka iz Kmetijskega inštituta Slovenije (Sluga, Južnik) sta pritegnila pozornost z najnovejšimi strokovnimi napotki glede izbora sort in tehnologije, koristne nasvete o ekonomiki pridelovanja in sortnih poskusih pa sta prispevala tudi sodelavca šole (Golob, Zalokar). Toda razprava se je vedno znova vračala na izhodišče, namreč, da je kljub virozam in drugim nadlogam še vedno lažje krompir pridelati kot prodati in da bo tako tudi v prihodnje, kar je za naše kmete najslabši obet.

Čeprav vlada v slovenskem semenarstvu izredno stanje in mnoge tuje sorte niso dovolj preizkušene v naših rastnih razmerah, se vendarle kažejo rešitve. Ena med njimi je tuja sorta sante, ki je odporna proti zgloasnemu virusu PTNRD in je primerna tudi za

bio pridelavo, ima pa pri nas še neprijubljeno rumeno meso in je zaradi obilice škroba nagnjena k razkuhanju. Naši kmetje so z njo dosegli lepe pridelke, toda kaj, ko so jo vpe-ljali tudi v drugih državah, od koder

SLOVOREZEN LIBERALIZEM - Sloveňija je sklenila s Češko in Slovaško sporazum o svobodni trgovini. Čeprav bo za avtomobile znamenje škoda šele postopno v nekaj letih odpravljena carina, novomeški Revoz že zdaj tarna nad konkurenco. Kaj naj rečejo naši kmetje, ki so svobodni trgovini že izpostavljeni in jih s trga izrinja pol cenejši češki krompir sorte sante, pridelan na velikanskih arondiranih zemljiških kompleksih, ob katerih so naše njive in njivice pravi vrtnički?

zdaj neusmiljeno izriva naš pridelek, ki zaradi razdrobljenosti posesti in drugih vzrokov ne more tekmovati z nizko ceno!

M. LEGAN

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
- **Avto bum neopazno izginja iz Kočevja**
- na 3. strani:
- **Cviček — deželno vino ali ne?**
- na 4. strani:
- **Društvo proti novomeški svinjariji**
- na 6. strani:
- **Gre za očiščenje slovenske duše**
- na 7. strani:
- **Prestrašeni trpijo in molčijo**
- na 8. strani:
- **Postajamo angleško jezikovno podeželje?**
- na 9. strani:
- **Nikomur ne želijo biti v napoto**
- na 10. strani:
- **»Slovenstvo nas drži skupaj«**
- na 13. strani:
- **»Stare strukture« odgovarjajo**

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

• ogrevanje • izolacije • elektromaterial • vodovod • kanalizacija
• ogledi na objektu • plinske instalacije • popolna avtomatizacija
kotlovnice in celotnega ogrevalnega sistema

Tel.: 068/322-550, 23-903, 23-933
Mačkovec 12, Novo mesto

Nagrajenka tega tedna je 86375 TONČKA AMBROŽIČ, BEREČA VAS 39, 68331 SUHOR

Država proti kulturi

V navadi je, da ob slovenskem kulturnem prazniku rečemo nekaj spodbudnih besed o kulturi tega maloštevilnega naroda, saj se zavedamo, da bo živel le toliko časa, dokler bo živila njegova kultura. Da pa bo živila ta, so potrebni ljudje, ki za kulturo živijo, ne zato, da bi ohranili svoj narod pri življenju, temveč zato, ker jih k temu žene njihov notranji klic. Kultura v ožjem pomenu je namreč živa le toliko, kolikor so živi ustvarjalci - likovni, besedni, glasbeni - in kolikor je naoljen stroj, ki naj bi jim služil. Prav pri tem stroju pa zadnje čase precej škripše. Država, ki je zadnje čase tako privla svojo davčno stiskalnico, da je kri briznila izlo nohtov tistih, ki kulturo ustvarjajo, in tistih, ki njihovo delo ljudem posredujejo, je s tem dejanjem storila hud kulturni greh in na nek način tako postala svoj lastni grobar. Kar drugega naj bi rekli za državo, ki duši živo narodovo ustvarjalnost, in to država, ki je pred kratkim postala nacionalna in je s tem narodom nastala, živi in bo brez nje tudi umrla. Prešeren je v pesmi, ki je postala državna himna, sicer zapisal "Žive naj vsi narodi...", a ko gre za kulturno in fizično preživetje, je za svojega odgovorna vsaka država. Za Slovence torej Slovenija. Njen davčni vojak pa za kulturo ni nič spodbuden

TONE JAKŠE

NISSAN AVTOMEHANIKA VIDRIH
SERVIS IN PRODAJA
68222 Otočec, Šentpeter 51
tel.: 068/85-180

CENEJŠI MODEL MICRA!

Paič

PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax.: 0608/61-450

VREME

V drugi polovici tedna bo suho, vendar spremenljivo vreme s hitrimi prehodi front.

KORANTI ODGANJALI ZIMO - V prihajajočem predpustnem ozračju so v petek na ploščadi pred zavarovalnico Tilia v Novem mestu že tretje leto zapored spet zaplesali koranti s Ptuijskega polja. Po starem izročilu so z bučnim zvonjenjem odganjali zlo in nam zaželeli vse dobro. Njihov nastop je v dopoldanskem času spremljalo večje število solarjev in vrtičkarjev. (Foto: J. Pavlin)

Avto bum neopazno izginja iz Kočevja

Podjetje od ustanovitve do danes - Kdo bo poravnal prejšnje račune? - Kako bo ČZP Delo iztirjalo denar? - P. Simeunovič ne more bankrotirati, saj ima premoženja za več milijonov mark

KOČEVJE - O Avto bumu, ki je do nedavnega veljal za zelo uspešno kočevsko zasebno podjetje, se po Kočevju pojavljajo različne govorice in ugibanja. O njem so razpravljali tudi na občinskem izvršnem svetu. Ljudje sprašujejo, kaj je res in kaj ne. O njem pišejo v nekaterih časopisih, pa tudi na TV je bilo že govora o njem. Podatke, ki jih tu objavljamo, smo zbrali iz zanesljivih virov.

Avto bum sta ustanovila marca 1990 z ustanovnim kapitalom takratnih 2.000 dinarjev Predrag Simeunovič in Roman Lavrič, ki sta v začetku leta 1992 ustanovila še vsak svoje podjetje SP in LR (po začetnicah priimka in imena obeh poslovnežev). Konec leta 1991 je Simeunovič postal vodja Nogometnega kluba (NK) Avto bum.

V težave je Avto bum zašel maja 1993, nato pa še podjetje SP. Obe podjetji sta bili kasneje zaradi neprekinjene blokade žiro računa predlagani v stečaj. Medtem pa sta oba podjetnika kupila v Medvodah novo firmo, jo preimenovala v Avtobum, trade, d.o.o., Kočevje in odprla zanj nov žiro račun. Zastopanje firme je bilo prepuščeno Simeunoviču. Ta firma se je preselila v prostore, kjer je prej posloval Zastava avto, kar pa je lahko le naključje.

Avto bum je začel s svojim velikim

pohodom leta 1990. Takrat so tudi pritekla prva posojila Slovenske investicijske banke (SIB) Ljubljana, nato je prišlo do ustanovitve komanditne družbe Sibinvest Ljubljana, katere ustanovitelji so: SIB banke (ustanovni delež 9 milijonov din), Avto bum (900.000 din) in še 10 ustanoviteljev (med njimi direktor SIB Vladimir Klemenčič) z vlogami po 10.000 din. Že konec leta so posojila Sibinvesta znašala 10 milijonov dinarjev. Avto bum je kupil v Kočevju tudi zemljo za trgovsko-poslovni center. Ta projekt je bil ocenjen na 3,5 milijonov DEM, 105.000 DEM od te vsote naj bi prejel AG inženiring Kočevje za projektiranje in nadzor.

Ob tako velikih poslih podjetnika tudi nista pozabila nase, saj sta si pri svojem podjetju najela v letih 1990 in 1991, ko je bila visoka inflacija, brezobrestni, posojili in sicer Simeunovič 4,5 milijona din (205.000 DEM), Lavrič pa 7 milijonov din (286.000 DEM). Zdaj pa kaže, da se bo podjetje sesulo, in vprašanje je, kako bo sta ti posojili poravnani.

V primeru Avto buma so upniki predvsem pravne osebe (in ne posamezniki, kot je bilo v primeru Grubelič). Zanimivo pa je, da med upniki niso zabeležene SIB, Sibinvest in Zavarovalnica Triglav, pač pa le

Ljubljanska banka (LB), ki je podjetju posodila 2 milijona tolarjev, zdaj pa znaša dolg 1,7 milijona tolarjev. Vprašljivo je še, kaj bo naredilo ČZP Delo (Delo TCR, Delo Slovenske novice, Delo, d.o.o.), ki ima v Avto bumu 17 milijonov tolarjev kratkoročnih posojil. Vmes pa je še

● Skupno gre za okoli 50 milijonov tolarjev denarja pretežno družbenih podjetij. Vprašanje je zdaj, kako bodo očitno zapravljeni posojeni denar upniki prikazali v poslovnih dokumentih. Verjetno ga bodo preknjižili na neizterljive terjatve in kasneje odpisali, saj bi tako krivici zgrešenih poslovnih odločitev ostali nekaznovani. Nekdo pa bo le vse to plačal in to gotovo tudi že plačuje. To so ljudje, ki so tem zaupali svoje posle in svoj denar, lahko pa kar vsi, kot je že običaj v naši državi. Podobno

zavarovalnica Adriatic Koper, ki je zavarovala posle Avto buma, ko je bilo podjetje blokirano oz. prijavljeno v stečaj. Tako je za GIKOS Ljubljana zavarovala nekaj kratkoročnih posojil, za Lada avto pa 5,6 milijov tolarjev.

JOŽE PRIMC

kot v Avto bumu se je dogajalo še v podjetju SP (ki je služilo kot bypas Avto buma), kjer je zabeležen dolg 21 milijonov tolarjev. V vse to pa je vpleten še NK Avto bum, katerega izključni financer je P. Simeunovič, ki pa osebno ne more bankrotirati. Njegove (Simeunovičeve) nepremičnine naj bi bile vredne nekaj milijonov DEM, iz vsega napisanega pa se da sklepati, iz čigavega denarja najverjetneje izvira njegovo premoženje.

Armada brezposelnih se večja

V Posavju skušajo omiliti naraščajočo brezposelnost tudi z ukrepi aktivne politike zaposlovanja

KRŠKO - V Posavju je bilo ob koncu lanskega leta že 5.606 brezposelnih, kar 36 odstotkov več kot leto poprej. Med temi je bilo 2178 žensk, iskalcev, starih do 26 let, 2055; glede na leto 1992 je najbolj poraslo število iskalcev zaradi stečaja (zdaj jih je že 581) in iskalcev, ki so jih uvrstili med trajne presežke (1075). Med brezposelnimi pa je daleč največ (2470) iskalcev s I. in II. stopnjo izobrazbe, 1964 je iskalcev s III. in IV. stopnjo izobrazbe, kar je v.d. direktorja sevniške območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje, Anton Koren, na novinarski konferenci v Krškem komentiral kot znak, da strokovnjakov v tej regiji še primanjkuje.

Relativna stopnja brezposelnosti v Posavju je 18-odstotna, najvišja (20 odst.) v brežiški občini, najnižja (15,9 odst.) v sevniški občini, Krško pa je (s 17,4 odst.) v zlati sredini. Vse to pa so številke, ki presegajo slovensko

povprečje, kar je že lahko zaskrbljujoče, če že ne alarmantno. Nekaterim opazovalcem se zmeraj ni jasno, kako to, da ob taki veliki brezposelnosti vlada v teh krajih sorazmerno mirno ozračje, brez večjih socialnih pretresov. Nekaj zaslug za to imajo verjetno tudi ukrepi aktivne politike zaposlovanja. Lani je programe izpopolnjevanja strokovne izobrazbe, razne tečaje tujih jezikov, računalništva ipd. uspešno končalo 226 prijavljenih, zaposlilo pa se jih je 68. Zavod za zaposlovanje je nadalje za pridobitev strokovne izobrazbe kril šolnino v rednem izobraževanju 140 kandidatov, 70 jih je uspešno zaključilo, le 20 pa se jih je tudi zaposlilo. Zavod je lani med drugim

Irena Pirc

spet sofinanciral pripravništvo, spodbujal samozaposlovanje bodisi s sve-

● Po spremembi zakonodaje sredi januarja letos je precej novosti. Tako je denimo denarna pomoč po novem omejena na 6 mesecev, "pristrigli" pa so tudi pravice do denarnega nadomestila oz. denarne pomoči, če zavarovanec opravlja delo po pogodbi o delu, avtorski pogodbi ali kako drugače pridobi dohodek. Letos naj bi z ukrepi aktivne politike zaposlovanja pospeševali zlasti zaposlitev prvih iskalcev zaposlitve in že dlje časa brezposelnih, zaradi pomanjkanja denarja pa ne bodo le zaostrena merila za pridobitev katere izmed pravic, ampak se bo ta pomoč brezposelnim vse bolj spreminjala iz nepovratnih v povratna sredstva.

tovanjem ali konkretnimi oblikami usposabljanja, s seminarji, nadalje pomagal pri pospešenem odpiranju 219 novih delovnih mest, pri čemer je "dejansko realiziralo zaposlitev po prejetih sredstvih 133 prosilcev, 30 pa jih je še odprtih", kot je dejala Irena Pirc iz območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje. P. P.

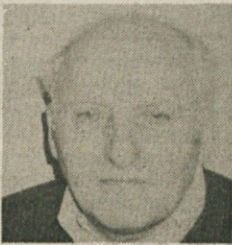
MOBITEL ŠE 800 DEM CENEJE

LJUBLJANA - Z izredno hitrim povečevanjem števila naročnikov mobilne telefonije v Sloveniji (sedaj jih je že blizu 8.000) je Mobitel uspelo prožno prilagajanje cen, ki so tako že dosegle evropske standarde. Po oceni Franca Dovečarja so v zadnjih nekaj tednih s povečanjem zmogljivosti baznih postaj v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Domžalah, Kranju in na Kozjanskem močno povečali prometno prepustnost mobilnega omrežja. Čeprav je v Sloveniji pokritost s signalom za mobilno telefonijo že prek 90-odstotna, nameravajo v Mobitelu postaviti dodatne bazne postaje. Dela bodo zaključena do aprila. Po sedanjih cenah je mogoče mobitele dobiti že za tolarško protivrednost 2.290 nemških mark (brez p. d.), kar je skoraj 800 mark ceneje kot doslej.

naša anketa

Kadrovska politika vlade

Nikolaj Rožič, ki naj bi zasedel ministrski stolček Mihe Jazbinška, ministra za okolje in prostor, je bil na "zaslišanju" pred parlamentarnim odborom menda preslab in je pozneje dobil v državnem zboru premalo glasov poslancev. Da je kandidat v parlamentu "padel", je bržčas vplival tudi namig zelenih o njegovi sokrivdi za nekatere ekološko sporne hidromelioracije. Medtem ko je direktor mariborske Hidrogeoteknične komisije kandidat prispel v svoji vladni karieri vsaj do parlamentarnega glasovanja, se mag. Boštjan Kovačič kot kandidat za ministra brez listnice za zdaj ni posrečilo niti to. Volitve o tem kandidatu je dal premier predstaviti, dokler ne bodo odpravljene sumi o domnevni Kovačičevi zlorabi pooblastil. Kandidaturi, zavrnitev kandidata in odloženo glasovanje pomenijo najbrž dogajanje, ki meče slabo luč na vladno kadrovsko službo. Videti je, da vladni kadroviki nekaterih podrobnosti o predlaganih kandidatih niso vedeli. Toda nameščanje ljudi na ključne državne funkcije je resna zadeva in Drnovškovi kadroviki bi take "podrobnosti" preprosto morali vedeti. Če jih ne vedo ali nočejo vedeti, bo vse manj Slovencev, ki bodo verjeli in zaupali predsedniku vlade.

IVAN OBRATOVIČ, upokojenec iz Banjake v občini Kočevje: "Vse odgovorne je treba zamenjati. So nezele. Krejajo se med seboj, namesto da bi naredili kaj koristnega za nas. Ni prav, da minister Janša osira predsednika, to je tako, kot da bi hlapec učil gospodarja. Kandidate za ministre in za druge dolžnosti je treba dati na rešeto pred izvolitvijo, da se že prej vidi, kdo kaj velja."

MARINKA VESEL, obrtna zadruga Prevoz Ribnica: "Na vsak način je treba o vseh kandidatih za ministre in druge odgovorne dolžnosti že pred izvolitvijo dobiti jasno sliko, ali so za te dolžnosti sploh primerni, se pravi, če so pošten. Njihovo preteklost je treba dobro preveriti. Ljudje si želimo take ministre, ki bi jim zaupali in za katere bi verjeli, da bodo izpolnili vsaj delček naših želja in pričakovanj."

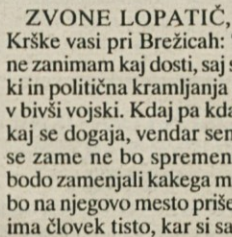

MARTIN SKOLIBER, samostojni kulturni delavec v Metliki: "Ne glede na to, kdo je v vladi, bi morali politiki medsebojna trenja urediti med štirimi stenami, ne pa da s tem morijo prebivalstvo in delajo med njim paniko. Ljudje pričakujejo, da bo vlada naredila kaj koristnega za družbo, a so njihova pričakovanja bolj ali manj jalova, ker vlada porabi preveč časa sama zase in ker še zase ne more najti rešitve, kaj šele za širšo družbo."

SILVA PERŠE, dijakinja črnomaljske gimnazije: "Kolikor slišim po radiu in televiziji, lahko rečem, da slovenska vlada krmar v precej kalnih vodah. S temi čudnimi kadrovskimi rešitvami si dela medvedvo uslugo, kajti ugleda pri ljudeh si zaradi tega gotovo ne bo pridobila. Vprašanje pa je, če bomo mi, navadni smrtniki, sploh kdaj dokončno zvedeli, kaj se za vsem tem skriva in kaj se v resnici dogaja v zakulisju."

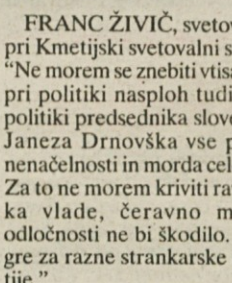
MARJAN MEŽAN, prodajalec v PCK Srebrniče: "Kaže, da imajo vsi slovenski politiki še iz prejšnjih časov velike in manjše črne pike. Zato je za slovenski parlament težko najti pravega človeka in ni čudno, da se je gospod Drnovšek uštel tudi pri mag. Boštjanu Kovačiču. Če sta si prijatelja, ki se pogosto dobivata na Dolenjskem, še ni dovolj. Ne rečem, da je Kovačič kriv, vendar je o njegovi preteklosti mogoče napisati knjigo."

ZVONE LOPATIČ, prodajalec iz Krške vasi pri Brežicah: "Za politiko se ne zanimam kaj dosti, saj so se mi dnevniki in politična kramljanja preveč zamerili v bivši vojski. Kdaj pa kdaj že pogledam, kaj se dogaja, vendar sem prepričan, da se zame ne bo spremenilo nič, tudi če bodo zamenjali kakega ministra v vladi in bo na njegovo mesto prišel drug. Po moje ima človek tisto, kar si sam ustvari."

VINKO PIRNAT s Senuš pri Leskovcu: "Je kar prav, da občasno prihaja do zamenjav v vladi. Sploh mi za Jazbinška ni nič žal, saj ni naredil nič v zvezi s krško jedrsko elektrarno. Ni uredil področja jedrskih odpadkov, ni se zavzemal zato, da bi polovico odpadkov prevzeli Hrvaati, ni mu bilo do tega, da bi se odpadki spravili na varno mesto, in tudi ga ni preveč skrbelo, če je elektrarna varna."

FRANC ŽIVIČ, svetovalec, zaposlen pri Kmetijski svetovalni službi v Sevnici: "Ne morem se znebiti vtisa, da je tako kot pri politiki nasploh tudi pri kadrovski politiki predsednika slovenske vlade dr. Janeza Drnovška vse preveč ozadij, nenačelnosti in morda celo nepoštenosti. Za to ne morem kriviti ravno predsednika vlade, čeprav mi nekaj več odločnosti ne bi škodilo. Bolj se zdi, da gre za razne strankarske igrice in razprtije."

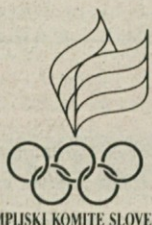

JURE NAHTIGAL, vozovni preglednik, zaposlen pri Slovenskih železnica, doma iz Česnjic pri Trebelnem: "Mislim, da bi dr. Janez Drnovšek moral zamenjati zunanjega ministra Lojzeta Peterleta, ker je preblag, posebno ko gre za meje s Hrvaati. Janez Janša mi je dosti bolj všeč kot Drnovšek, ker se mi zdi, da pove tisto, kar misli. Boštjan Kovačič je po moje sposoben za ministra, vprašanje njegove vesti in poštenja pa je, kako se bo odločil."

KAJ DELAJO V MUZEJU - Pretekli petek je bila v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu otvoritev razstave z zgovornim naslovom "Kaj delamo v muzeju". Kot je povedala avtorica Andreja Brancelj-Bednaršek, so predstavili predvsem tisto delo v Belokranjskem muzeju, ki je očem obiskovalcev - lani jih je bilo rekordnih 23 tisoč - skrito. Ralf Čeplak, predsednik Zveze muzejev Slovenije (na fotografiji prvi z desne), ki je razstavo odprl, pa je dejal, da je razstava prijetno presenečenje, ki kaže pestro delo muzeja. Toliko bolj, ker je Belokranjski muzej sečišče raznovrstnega kulturnega dogajanja in ne le muzej v klasičnem pomenu besede. (Foto: M.B.-J.)

Časi se spreminjajo Statusni simboli prav tako

OLIMPIJSKI KOMITEJ SLOVENIJE

U G O D N E C E N E

Micra 1,0 LX 3D kat (16V) i = **19.900 DEM** Micra 1,3 LX 3D kat (16V) i sv = **21.550 DEM**
Micra 1,3 LX 3D kat (16V) i = **20.550 DEM** Micra 1,3 LX 5D kat (16V) i = **21.940 DEM**

Zastopnik za dolenjsko področje: VIDRIH, Otočec - Novo mesto, tel: (068) 85 180

USTANOVILI BORZO ZA SADJE IN ZELENJAVO

LJUBLJANA - V petek so v slovenskem glavnem mestu ustanovili Slovensko kmetijsko avkcijsko družbo (SKAD), ki bo trgovala s sadjem in zelenjavo na takoj imenovani avkcijski (borzni) način, kasneje pa bo to razširila še na druge kmetijske pridelke in tako pripomogla k stabilnejšemu kmetijskemu trgu.

KAKO DO ZASLUŽKA NA KMETIJI

VAVTA VAS - V prostorih osnovne šole bo jutri, 11. februarja, ob 19. uri inž. Tanja Strniša predavala o možnostih dodatnega zaslužka na kmetijah. Na predavanju bo govoril tudi o certifikatih. Vabljeni!

Z NOVOMESKE TRZNICE

Na predpraznični ponedeljkovi trznici je bilo kar živahno pa tudi ponudba je bila dobra. Cene so bile: čebulček 300 tolarjev (liter), jajca od 15 do 17, kilogram motovilca 1200 tolarjev, kilogram orehov 1000, lonček smetane 250, kilogram sirčka 300, merica regrata 100, koren, redkev in koleraba 100, jabolka 35, ocvirki in krvavice 400, med 350, propolis 200 in slivovka 450 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi je bil paradižnik 270, radič 170, solata 137, mandarine 97, pomaranče 65, hruške 140, cvetača 147, špinata 294, kisel zelje 120 in jabolka 35 tolarjev. Djeladini je imel mandarine po 130, rdeče pomaranče po 80 do 90, španske pomaranče 130, banane po 130 do 160, fižol 240, slive 380, suhe fige 380, krompir 160, mladi krompir 160, kivi 120 do 150, solato po 200, radič 250, mehko solato 280, brokule 280, paradižnik 220, kumare 230, papriko 200, komad manga po 200 in šopek redkvice po 150 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 270 do tri mesece starih in 60 starejših prašičev. Mlajših so prodali 170 po 220 do 250 tolarjev, starejših pa 40 po 180 do 210 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Sadika prvi korak k uspehu

Vseh kulturnih rastlin ni mogoče, tako kot na primer pšenico, posajati na prosto in potem čakati na pridelek. Zlasti za zahtevne vrtné rastline, ki potrebujejo dosti sončne toplote, je treba najprej pridelati sadike, kar ima veliko praktično vrednost. Zanje porabimo manj semena, manj površine, manj pripravkov za varstvo, in kar je najvažnejše, s pomočjo sadik lahko podaljšamo potrebno rastno dobo, saj jih vzgajamo v času, ko na prostem kalitev in rast še nista mogoča.

Brez vzgoje sadik si ni mogoče predstavljati uspešnega pridelovanja paradižnika, paprike, cvetače, brstičnega ohrovtja, zelja, jajčevcev in nekaterih vrst solate. Prvo seme mora v zemljo že februarja, največ sadik pa vrtnarji vzgajajo v marcu. Ker zunaj še pomrzne, brez tople grede ali zabojčka v toplem prostoru preprosto ne gre. Zanj ni treba veliko denarja, korist pa je velika, zlasti še, če so sadike pridelane po strokovnih pravilih, kar prepoznamo po njihovi zdravi in krepki rasti.

Za vzgojo sadik je primerno le najboljše seme ustreznih sort, posejano širom ali v 5 do 6 cm med seboj oddaljene vrste. Seme mora biti pokrito s centimeter debelo plastjo zemlje ali kakega drugega substrata, zalito pa z mlacno in postano vodo. Do vznika naj bo gredica pokrita, kar prepreči neželeno "pretegnjenost" sadik. Ko začne posevek rasti, ga je treba odkrivati in zračiti.

Nežne mlade rastlinice v začetku rasti najbolj ogrožajo rastlinske bolezni, kot je padavica sadik, ki je najhujša med njimi. Da to preprečimo, mora biti seme razkuženo, poleg njega pa tudi zemlja. Kot okolju najbolj prijazen način razkuževanja vrtné zemlje se spet uveljavlja razkuževanje z vodno paro, ki je utemeljeno na dejstvu, da večino škodljivih drobnorazličnikov v tleh uniči že temperatura do 70° C. Za potrebe večjih vrtnarskih obratov izdelujejo posebne kotle, parilnike in injektorje, s pomočjo katerih je mogoče vročo paro vnesti v globlje plasti zemlje.

Samo po sebi se razume, da mora biti zemlja za pridelovanje sadik v vseh pogledih izvrstna in bogata s hranili ter da je treba v mladem posevku zatirati listne uši, pršice in druge škodljivce, ki mu strežijo po življenju. Tudi v tem primeru veljajo za insekticide splošna navodila.

Inž. M. L.

Cvček - deželno vino ali ne?

S sestanka na kmetijskem ministrstvu v Ljubljani o projektu, ki naj bi pripomogel k zakonski geografski zaščiti cvčka in k prodoru na vinski trg

LJUBLJANA - Vino je brez madeža. Veliko krivico mu delajo tisti, ki ga obrekujejo, kako je nevarno in škodljivo. Po številnih znanstvenih študijah in tudi po vsakdanjih življenjskih izkušnjah o pitju vina lahko rečemo, da je vino predvsem odličen dodatek k obroku hrane. Sodobna znanost to čedalje bolj utemeljuje...

Te besede zdravnika dr. Petra Kapša (Rast št. 7-8) veljajo za vino na splošno, za cvček, to srečno in nesrečno vino, pa še prav posebej. Srečno, ker je ob teranu edino av-

tohtono slovensko vino, in nesrečno, ker je mešanica ne natančno določljivih odnosov vinskih sort in vplivov, kar vse mu otežuje enakovreden nastop na vse zahtevnejšem

NAJVEČJI USPEH DOSLEJ - Nedeljski zbor Društva vinogradnikov Sevnica - Boštanj (na posnetku) je bil priložnost, da se je predsednik društva Rado Umek zahvalil za dobro sodelovanje kmetijski svetovalni službi in društvu kmetič ter se pohvalil, da je ocenjevanje 106 vzorcev letnika 1992 v poprečju pokazalo, da gre za zelo dober letnik. To se je potrdilo na regijskem ocenjevanju, kamor je društvo poslalo 20 vzorcev in doseglo največji uspeh doslej - 14 kolajn, in sicer 3 velike zlate, 4 zlate, 6 srebrnih in eno bronasto. Društvo, ki se je lani osamosvojilo in ima okrog 100 članov, pripisuje uspehe nenehnemu strokovnemu izpopolnjevanju. Tudi v nedeljo, potem ko so vinogradniki izvolili novo vodstvo, so poslušali kar dvoje predavanj. (Foto: P. P.)

REZ SADNEGA DREVJA - Kmetijska svetovalna služba Sevnica je povabila v približno 2 ha velik sadovnjak Pavla Veneta pod Sv. Rokom nad Sevnico mag. Alojza Muštra, priznanega sadjarskega strokovnjaka. Mustar je številnim sadjarjem prikazal pravilno rez sadnega drevja, v sprostih besedah pa je duhovito položil sadjarjem na srce, da morajo imeti voluharji prednost pred ženo, seveda v boju za mehansko zatiranje tega največjega škodljivca v sadovnjakih, odkar endrin ni več dovoljen. (Foto: P. Perc)

V LITLI OBČNI ZBOR ŽENSKÉ ZVEZE

LITLIJA - V tem mestu ob Savi bo v soboto, 12. februarja, ob 10. uri v dvorani občinske skupščine občni zbor Ženske zveze pri Slovenski ljudski stranki. Namenjen bo aktualnim vprašanjem vključevanja ženske, predvsem kmečke, v javno življenje. Ženska zveza vabi vse, da se ji pridružijo, več informacij o tem pa je mogoče dobiti na njenem sedežu v Ljubljani, Zarnikova 3, tel. 061/301-891.

Gnojevka, ki nič več ne zaudarja

Novost podjetja Tibo

Sodobni hlevi na rešetke in izplakovanje imajo tudi svojo slabost. Imenuje se gnojevka. To je zmes urina, blata in vode, ki je lahko kar dobro naravno gnojilo, še večkrat pa je nadloga, ki postavlja pred vprašaj predvsem velike kmetijske obrate, kar je znan problem slovenskih prašičjih farm.

Vse kaže, da bo v bližnji prihodnosti vsaj za nekatere kmetije konec težav zaradi gnojevke. Ljubljansko podjetje Tiba je razvilo napravo "aerator AP 600", ki omogoči hitrejšo dozorevanje gnojevke, razbitje trde skorje na njej, predvsem pa prežene smrad, ki ga okolica kmetijskih obratov na izplakovanje ponekod tako težko prenaša. Aerator, ki deluje po zamisli znane firme Alfa Laval, vpiljuje zrak v gnojevko, dodani kisik pa se veže z amoniakom in smrad izgine.

Novost uporabljajo že na 10 slovenskih kmetijah. Uredništvo Kmečkega glasa se je hotelo prepričati o njihovi resnični uporabnosti in obiskalo peterico od njih. Imelo je kaj videti in slišati: lastniki aeratorjev kar niso mogli prehaliti, to pa je gotovo najboljša reklama za izdelovalca, ki se lahko nadeja novih naročil.

- n

OKREPČEVALNICA MIŠKA

Dol. Gradišče 10 Šentjernej

vabi na otvoritev v petek, 11. februarja, ob 17. uri.

Prisrčno vabljeni!

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Obnova vinogradov (2.)

Tokrat nekoliko drugače o pripravi tal, sajenju in vzgoji do rodnosti

Tiste, ki jim ni mar za nesreče drugih, čaka pravičnost druge. Razmisliti je potrebno o vzrokih za vedno večje težave z že znanimi boleznimi, ki kljub veliki izbiri zaščitnih sredstev povzročajo vedno več škode. Pustili smo se zapeljati, počasi, a zelo daleč. In če nismo videli nepravilnosti že tedaj, ko bi nas morala na to opozarjati vest, ne zatiskajmo oči pred težavami zdaj, ko so vidne na vsakem koraku. Težave so nastale le zato, ker je človek z uporabo mineralnih gnojil in pesticidov močno prizadel življenje v tleh, ne da bi se zavedal, da s tem ogroža tudi sebe.

Dodajana mineralna hranila ne omogočajo popolne naravne prehrane rastlin in prek njih živali in ljudi. Kadar pa obstajajo motnje v prehrani, se lahko pojavijo bolezni. Znaki prizadetosti vinske trte zaradi nepravilne prehrane so pogosto očitni. Imenujemo jih bakterijske, mikoplazmatike in virusne bolezni. Za mnoge od njih še nimamo domačega imena, ker so se od drugod razširile k nam. To so (pisano v tujem jeziku): Esca, Black Measles, Schwarzholzkrankheit, Agrobacterium tumefaciens (rak), Xanthomonas ampelina Eutypa, zlata trsna rumenica in neštete viroze. Potrebno se je zavedati, da ne obstaja

možnost zdravljenja teh boleznih s kemičnimi sredstvi. K sreči je odrešilo dejstvo, da je zdrav tisti organizem, ki ima zagotovljeno izenačeno oz. usklajeno prehrano. Kmetijci se ne bi smeli sprijazniti s tem, da delajo škodo v svoji panogi zaradi želje po večjem profitu in na račun izgube zdravja porabnikov (vina). Tudi izgovori, da je namen dosegati večji napredek, ne morejo in ne smejo biti razlog. Ali se zavedamo, da izgubljamo človeško dostojanstvo in duhovnost ter ju brez ugovora zamenjamo za minljivo materialnostjo?

Izhod iz tega popolnoma zmedenega stanja je možen in jasno se ve, v katero smer je treba iti. Nazaj k spoštovanju naravnih zakonitosti, to pa pomeni zagotoviti čimbolj popolno kroženje organske snovi v naravi brez uporabe kemije in izvajanje agrotehničnih del na način, ki ne terja velike porabe dodatne (predvsem fosilne) energije.

Naravni razlog je visoka starost nasada in s tem izčrpanost trte in slaba ekonomska donosnost. Vzroki za predčasno krčitev so: želja po zamenjavi sortimenta, neprimerna izvedba prejšnje obnove (razdalje, opora, vzgojna oblika), slaba rodnost zaradi izčrpanosti s preobremenjevanjem, izpad dohodka zaradi odmiranja večjega števila trsov kot posledice napada različnih "neozdravljivih" boleznih. Neglede na različne vzroke za izvajanje obnove bo potrebno upoštevati nekatera pravila, da bi se izognili večjim težavam v bodoči pridelavi grozdja.

(Nadaljevanje sledi.)

JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr.

O VARNI IN EKONOMIČNI KRMI ZA ŽIVALI - Novomeška tovarna zdravih Krka - Veterina je pred dnevi v Novem mestu pripravila enodnevno strokovno posvetovanje, namenjeno vsem proizvajalcem in uporabnikom krme za živali. Osnovni namen posvetovanja, ki se ga je udeležilo več kot sedemdeset strokovnjakov s področja kmetijstva, je bil, da se seznajajo z različnimi proizvodi Veterine, ki so namenjeni kot dodatki krmi in pomenijo na področju živinske hrane velik napredek. Zapišemo lahko, da so novi preparati, ki so okolju prijazni in ekonomično zanimivi, v glavnem plod dela Krkinih strokovnjakov. Na sliki: udeleženci posvetovanja, ki so si hkrati lahko ogledali tudi priložnostno razstavo proizvodov Krkine Veterine. (Besedilo in slika: S. Dokl)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Mastna usta - za pusta

Skozi dolgo dobo vse do danes so se ohranili pustni karnevali z veliko glasbe, plesa in vsesplošnega veselja. Pri nas je navada predpustnega praznovanja debelega četrčka, pustne nedelje in pustnega torka. V vsem tem času je že od nekdaj navada, da kmečki človek uživa ob svojih pridelkih in se hkrati priporoča za dobro leto.

Po ljudski navadi so za pustni čas pomembna ženitovanja, saj pravi star slovenski pregovor: "O pustu so zrele neveste, o postu pa preste." Na Dolenjskem je poznana kostanjevska povorka maskar, znamenite pa so tudi dobrepoljske "mačkare". V teh prazničnih dneh gospodinje pripravijo jedi iz svinjskega mesa, masti in ocvirkov. Povsod je poznano ocvrto pecivo, kot so krofi, bobi, flancati in miške ter pečena ocvirkova potica ali špehovka. Neke so pripravljale tudi kašnatoto potico, ki je bila polnjena s proseno kašo. In da je pust res mas-

ten okrog ust, na Dolenjskem skuhaajo svinjsko glavo, zraven pa kislo repo s krompirjem ali fižolom. Značilni so tudi flancati in ocvirkova potica.

Za pripravo FLANCATOV potrebujemo 50 dag bele moke, 10 dag masla, 15 dag sladkorja, 2 jajci, 1,5 dl sladke smetane, 2 žlici ruma, 1 dl belega vina, 1 žličko pecilnega praška, sol, sladkor v prahu in masčobo za cvrenje. Rumenjake, sladkor, sol in maslo penasto umešamo, prilijemo vino, rum in smetano ter dodamo presejano moko s pecilnim praškom. Testo dobro premešamo in pustimo pol ure počivati. Nato ga na tanko razvaljamo in s kolescem oblikujemo pravokotnike. Vsak pravokotnik dvakrat navpično zarezemo in skozi zareze pretakemo vogale. Ocvremo jih na olju in potresemo s sladkornim prahom. Flancati se tako kot keksi dolgo ohranijo v dobro zaprti posodi.

Bankirji nočejo šivalnih strojev

Novoteksova Konfekcija zavrnila predlog Dolenjske banke o hipoteki nad obratom v Vinici - Zdaj zajamčene plače - Konfekcija ima dolžnike v nekdanji Jugoslaviji

NOVO MESTO - Novomeška firma Novoteks Konfekcija je pred časom zavrnila predlog Ljubljanske banke Dolenjske banke, d.d., Novo mesto o poplačilu svojega dosedanjega dolga banki. Banka je hotela zaradi neplačanih obresti dosedanja posojila spremeniti v nov kredit, pogoj zanj pa je bila hipoteka na obrat Konfekcije v Vinici. Ker Konfekcija bančne hipotekne pogodbe ni podpisala, zdaj že občuti posledice.

Banka je po odločitvi Konfekcije, da ne zastavi viniške tovarne, novomeški tekstilni tovarni blokirala račun in s tem zagotovila novomeškemu konfektionarju zajamčene plače. Do kod bo šla zaostritev, je zdaj težko napovedati, vendar obstaja možnost, da banka na koncu zarubi Konfekciji premoženje in tako pride v tovarno po svoj delež. Le-ta ji nekako pripada, vendar je način izterjave morda vsaj nekoliko neustrezen.

Konfekcija je sicer v težavah, vendar je vprašanje, koliko je zanje kriva sama. Pred slovensko osamosvojitvijo je novomeška tekstilna tovarna veliko sodelovala s tržiščem tedanje Jugoslavije. Zdaj je ta trg za novomeške konfektionarje izgubljen, najhuje pa je, da Konfekcija ne dobi denarja, ki ji ga dolgujejo različni partnerji iz nekdanjih jugoslovanskih republik. Iz Srbije so dolžni Konfekciji za več kot milijon mark, iz Črne gore za 265.000 tisoč mark. Vrednost neplačanih terjatev na Hrvaškem

dosega 1,8 milijona mark in tudi Hrvaška se ne zmeni za plačilo teh terjatev. Konfekcija ima dolžnike tudi v Bosni, ki je nedosegljiva tudi fizično. Direktorica Konfekcije Dora Kovačič pravi o sedanjih razmerah in vzrokih zanj: "Prepričana sem, da če ne bi bilo vojne, embarga in denarne osamosvojitve, bi mi danes poslovali

Dora Kovačič

Hiša za več "stanovalcev"

Mirna Peč ima večnamensko stavbo - Pošta nagradila delo, povezano z njeno dejavnostjo

MIRNA PEČ - Tu so 4. februarja odprli novo stavbo, katere prostori so v prtiličju namenjeni za pošto, sicer pa še za pisarno krajevne skupnosti, krajevni urad in knjižnico. Namenu so predali tudi kulturno dvorano, ki so jo pred tem temeljito obnovili.

Petkove otvoritvene slovesnosti so se udeležili predsednik novomeškega izvršnega sveta mag. Boštjan Kovačič s sodelavci, generalni direktor PTT podjetja Slovenije Janez Gril, pomočnik generalnega direktorja PTT Slovenije, PE PTT Novo mesto, Adolf Zupan, direktorji in predstavniki nekaterih novomeških podjetij, pesnik Tone Pavček, predstavniki krajevne skupnosti in drugi.

Investitor v petek odprte večnamenske stavbe je KS Mirna Peč, od katere je pošta večino prostorov za svojo dejavnost odkupila razen prostora za telefonsko centralo. Obnovo kulturne dvorane sta s finančno pomočjo občinskega izvršnega sveta plačala in izvedla KS Mirna Peč in mirnopoško kulturno društvo.

Gradnja telefonskega omrežja, ki

je torej nekako povezana z odprtjem nove večnamenske stavbe, pomeni za Mirno Peč eno od dejavnosti v zadnjem obdobju. Celotna naložba v telefonsko omrežje je po informacijah z otvoritvene slovesnosti veljala okrog 1,7 milijona mark. V zadnji gradbeni akciji je telefone dobilo 250 novih naročnikov, ki so za priključek plačali po 2.700 mark. V bodoče bo telefonski priključek naročnika stal 3.150 mark.

Na petkovi prireditvi, ki je pomenila ne samo otvoritveno slovesnost, pač pa tudi proslavo za 8. februar, je pošta izročila nekaj priznanj in nagrad posameznikom in skupinam. Tako so dobili poštne nagrade učenci tretjih razredov za projektno delo o dejavnosti pošte ter učenci Matej Perpar, Katja Ploj in Dejan Ambrožič za literarne prispevke o pošti. Pošta je izročila tudi priložnostna darila predsedniku sveta KS Mirna Peč Francu Ambrožiču, Janezu Zupančiču in upokojeni poštni upravniški Slavki Kolenc.

L. M.

OTVORITEV V MIRNI PEČI - V petek odprti objekt so začeli graditi 1988. leta in ga zaradi pomanjkanja denarja dokončali lani. V istem času kot to stavbo so na območju KS Mirna Peč gradili telefonsko omrežje in kanalizacijo ter posodabljali krajevne ceste. Kulturno dvorano, ki je v kompleksu nove večnamenske stavbe, so začeli obnavljati letos januarja in dela končali še isti mesec. Gradbeno delo je opravil novomeški GIP Pionir. Opremo, vključno s sedeži in stenskimi oblogami, so s prostovoljnimi delom naredili člani mirnopoškega kulturnega društva. Na fotografiji (z leve na desno): predsednik novomeškega izvršnega sveta mag. Boštjan Kovačič, generalni direktor PTT podjetja Slovenije Janez Gril in predsednik sveta KS Mirna Peč Franc Ambrožič ob traku pred novo stavbo. (Foto: L. M.)

Trženje TV medija je prvovrsten izziv! Za VAŠ KANAL še posebno.

Za vodjo prodaje našega programskega časa in video produkcije iščemo sposobnega komercialista. Pričakujemo vašo pismeno ponudbo na naslov:

TELEVIZIJA NOVO MESTO

Glavni trg 24

68000 NOVO MESTO

Na ovojnico napišite: ZA VODJO PRODAJE

brez kredita. Menimo, da je vojna in izguba terjatev že dovolj veliko breme za našo firmo. Če že ne od vlade, smo vsaj od naše banke pričakovali pomoč. Za naše sedanje težave je 90 odstotkov objektivnih vzrokov. Mislimo, da bo banka to razumela in da ne bo postavljala tako krutih zahtev."

Ko je Konfekcija zavrnila hipoteko, je predlagala banki, naj prevzame celoten znesek terjatev do bivših jugoslovanskih republik, in sicer gre za več kot 4 milijone mark. Banka je ponudbo zavrnila, prav tako se ni strinjala s predlogom, da bi Konfekcija pri njej zastavila stroje. Banka je od vsega začetka hotela dobiti hipoteko nad viniškim obratom. To je po

● Konfekcija je samo ena od firm, ki so potencialne žrtve bančnih apetitov po zadostnem kapitalu, ki finančnim hišam omogoča preživetje. Zanimivo je, na kakšen način banka teši svoje apetite. Stare nezavarovane dolgeve zdaj z novo ponudbo pretvori v nov kredit in za to zahteva hipoteko. Vse kaže, da banka vidi predvsem sebe, potem šele firme, kot je novomeška Konfekcija s 610 zaposlenimi. Preživetje teh firm je vprašljivo, bolj gotova je prihodnost novomeških bankirjev. Šestega januarja nastala Slovenska bančna družba, katere soustanoviteljica je poleg Splošne banke Celje, Gorenjske banke iz Kranja in Abanke iz Ljubljane tudi novomeška Dolenjska banka, bo rešila vse skupaj, kajne?!

svoje razumljivo, ker gre za kompleten obrat z menzo, skladišči in energetskimi viri. Za viniški obrat tudi ni zahtev za vračilo premoženja. M. LUZAR

MAŠKARADA Z GAMSI

NOVO MESTO - Zveza prijateljev mladine za pusti tork pripravlja tradicionalno maskarado za šolske in predšolske otroke s povorko in plesom v športni dvorani. Tako kot vsako leto bodo tudi letos nagradili veliko izvirnih in najbolj domiselnih mask domače izdelave, vsak udeleženec povorke pa bo dobil krof pokrovitelja Pekarne in slaščičarne Dolenjske ter Goščišča na trgu. Na plesu med 16. in 19. uro bodo igrali bratje Gamsi iz Ljubljane, v lanskem letu zmagovalci med ansambli v oddaji Pogled in zadnji.

KAKO DO POŠTE

NOVO MESTO - Še do nedelje, 13. februarja, bo zaradi rekonstrukcije zaprt ves promet po ulici ob Novem trgu. Obvoz je urejen po Dalmatinovi in Trubarjevi ulici, kjer je zdaj prepovedano parkirati. PTT Novo mesto

Društvo proti novomeški svinjariji

Novo mesto se duši v pločevini - Mladinski klub v Narodnem domu - Ali nas Revoz vleče za nos? - Zaskrbljeni nad Gorjanci - Grmški grad naj služi mestu

NOVO MESTO - Nemarnosti in pomanjkljivosti, ki so se v zadnjih desetletjih nakopičile v Novem mestu, bo težko, nekatere pa nemogoče odpraviti. Društvo Novo mesto, ki se je prejšnji četrtek sestalo prvič po ustanovni skupščini, se je že resno lotilo reševanja nekaterih najbolj motečih stvari, ki mestu ob Krki nikakor ne morejo biti v ponos.

Največje težave ima Novo mesto s prometom skozi staro mestno jedro, ki ne more več požirati vse pločevine, ki se ob delavnikih zvali na Glavni trg. Za mestni avtobus, ki, resnici na ljubo, vozi zelo poredko, ve le malokateri mešan, uporablja pa ga skoraj nihče. Prometna kultura Novomeščanov je na kritično nizki ravni. Z avtom se hočejo pripeljati do samega praga trgovine, nepravilno parkirani avtomobili pa nekajkrat na dan ohromijo promet skozi mesto. Le kje bi se še lahko zgodilo, da človek ob 14. uri parkira sredi križišča ob semaforju, kot to delajo Novomeščani na začetku Kettejevega drevoreda, medtem ko policija skoraj nikoli ne ukrepa! Parkirna hiša, ki so jo pred kratkim odprli na Novem trgu, ni prav nič prispevala k manjši parkirni gneči v samem središču mesta.

Člani društva "Novo mesto" so podvomili o verodostojnosti izidov ekoloških meritev zraka okoli Revoz, zato bodo o njih in o gorah sodov

ŠENTJERNEJ - Na nedavnem tukajšnjem zboru razlaščenecv so udeleženci predlagali sprejem sklepa, da je potrebno odstraniti z delovnih mest boljševeke kot glavne krivce za to, da ostaja zakonodaja o vračanju imetja mrtva črka na papirju.

Zanimiva bodo prihodnja sporočila, kdo so slovenski boljševeki. Nekaj splošnih obvestil o tem je v zadnjem času že pricurljalo v slovensko javnost, žejo informacij o rdečih in črnih Slovincih. Razlaščenec, zbranim v Šentjernej, se kot cvet slovenskega boljševizma prikazuje občinski uradniki. Da je sedanja občinska uprava zatohlo gnezdo škodljivih elementov, so pričrčani tudi nekateri krščanski demokrati, na primer dr. Vida Čadonič-Spelič. Kot je povedala zadnjič v Novem mestu, pričakuje, da bo Slovenija z razpustitvijo sedanje občinske uprave in uvajanjem novih občin dobila priložnost za prevetritev kadrov.

Rdeča slovenska naveza, zarotniško razpoložena do resničnih slovenskih demokratov, lahko še vedno diha tudi zaradi nainvazije Demosa, ki ni prevetril novinarskih vrst. Tajnik SDSS

Brane Grims je v Šentjernej jasno povedal: "Velika večina slovenskih novinarjev je sposobnih, so na svetovni ravni. Toda Demos ni odstranil iz uredništev ljudi, ki jih je noter postavil ceka." Da delujejo na slovenski medijski sceni tudi neustrezni novinarji, je v Šentjernej rekli že Ivan Pučnik, s tem ko je pozval poštene novinarje, naj korektno obveščajo slovensko javnost o (ne)izvajanju denacionalizacije. Ne Pučnik ne nihče za njim ni želel nikogar imenovati, "saj vemo, kdo so ti ljudje".

Toda, za božjo voljo, kdo so "ti ljudje"? "Slovenska iniciativa", ki v svojem spisu tudi išče sovražnike ljudstva, je šla do konca in je povedala, kdo v Sloveniji posebej boljševeke in projugoslovanske nazadnjake. Zgolj namigovanja brez imen o povod navzočih boljševekih pa so pomanjkljiva. Spominjajo na metode komunističnih tajnih služb. O teh beremo, da so se ves čas bale nekakšnih sovražnikov ljudstva, če pa resničnih sovražnikov ljudstva niso našle, so preprosto nekoga iz ljudstva proglasile za sovražnika.

MARTIN LUZAR

ULICE SO STVAR STROKE, NE POLITIKE - Tako je uvodoma predstavil uspeh pri preimenovanju ulic v Novem mestu direktor Geodetske uprave mag. Franci Bačar visoki delegaciji mesta Maribor, ki jo je vodil podpredsednik skupščine Aleš Arh. Mariborčani in Novomeščani že od decembra lanskega leta, ko so pri Šentjernej zasidili cepič 400 let stare trte z Lenta, tesno sodelujejo. Tokrat so se dobili že tretjič in strokovno obdelali temo preoblikovanja ulic, ki so jo v Novem mestu rešili zgledno za vso Slovenijo.

KAKO DO LOKALNE SAMOUPRAVE - Prejšno sredo so se v prostorih zavarovalnice Tilie zbrali predstavniki svetov krajevnih skupnosti Novega mesta. Sestanek je imel le dve točki dnevnega reda, ki sta trenutno najbolj aktualni. V krajevnih skupnostih ugotavljajo, da so o namerah države na področju lokalne samouprave preslabo obveščeni, čeprav bo breme odločanja padlo predvsem na njihova ramena. Mnenje večine je bilo, da nas po uvedbi novih občin ne čaka nič dobrega in da si bo država z drobljenjem sedanjih občin prisvojila še več pristojnosti, novonastalim občinam pa prepustila odločanje o obrobni zadevah. (Foto: I. Vidmar)

za zaščito Gorjancev kot izjemno kakovostnega rezervoarja s pitno vodo in skoraj neokrnjenega krajinskega parka, po katerem se stegujejo prste moderni urbanisti. Načrti smučarskega društva Gorjanci in Pionirja, da bi na Gorjancih zgradili smučarski center in jih okovali v vlečnice, so zaenkrat propadli, za nji-

● Široko podporo članov društva "Novo mesto" sta doživela predloga za vsestransko marketinško obdelavo Novega mesta ter za ustanovitev domače upravljalke in njenih investicijskih družb. Za turistično in tudi gospodarsko promocijo mesta moramo poskrbeti sami, obenem pa ne smemo dovoliti, da bi nad našim gospodarstvom zavladali tuji, naš denar pa bi odtelal v druge dele Slovenije. Naslednji sestanek društva "Novo mesto" bo prvi četrtek v aprilu, nanj pa vabijo vse Novomeščane, ki jim ni vseeno, kaj se z njihovim mestom dogaja.

mi pa so ostale razrite košenice. Žal podobne ideje še živijo, kar člani društva obsojajo in se jim bodo uprili.

I. VIDMAR

TRESK PO ŠENTJERNESK' - Na nedavnem zborovanju razlaščenecv v Šentjernej je nekdo predlagal, naj bi razlaščenecv štrajkali, ker se zakon o denacionalizaciji uresničuje prepočasno. Predsedujoči zborovanja je zadevo preciziral, rekoč, naj "grieda stavkat na mestnostvu". Po njegovem je potrebno tam ven zmetat, "ker tam nas jebejo". Povedal je tudi, da bi se, če bi Šentjernejčani gor prišli, tisti v Ljubljani bali, saj si že takrat ni upal nihče priti dol, ko so Šentjernejčani orali. Povsem razumljivo. Vsakdo je v nečem najboljši, tudi Šentjernejčani.

CIGOBAR - Znamenito nočno zatočišče slavnih in ostalih Novomeščanov, Cigobar v Žabjeku, so v nočnih urah službeno obiskali policisti. Može postaviti to tisto noč narediti "zasedo" z alkoleti, in sicer na cesti proti Novemu mestu in na cesti proti Mirni Peči. Gostje Cigobara so 22. ušli nevarnost. Ker so se ustrašili, da ne bi "balončki" pozeleneli ali kar počrneli, so se ustrezno organizirali. Izza šanka so potegnili kolikor toliko treznega pijančka, ki se ne bi napihal, in ta je goste, drugega za drugim, vozil varno mimo policijskega avtomobila na njihova domača ležišča.

SPOSOBNOST - V tekstilni trgovini v Hladnikovi bodo v kratkem odprli ginekološko ambulantno. Prodajalka iz te trgovine je očitno zdravnica. Ko je pred dnevi pogledala žensko osebo, ki je v trgovini pomerjala hlače, je nemudoma povedala: "Te hlače vam niso prav, ker ste zdaj noseči." Ženska, ki se je nehote znašla v tekstilni trgovini na "ginekološkem pregledu", ne ve ničesar o svoji nosečnosti in jo odločno zanihala. Če trgovka res lahko napove dojenčka, bo lahko odprla ob pulu s hlačami še oddelek z oblačili za dojenčke, za skrajne primere pa kar porodnišnico...

Ena gospa je rekla, da se ima mag. Boštjan Kovačič tudi tokrat za žrtev komunistov. Ampak te kot predstojnik marksističnega centra nekoč sam učil.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 12. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Ljubljanska
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragska 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brsnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17.1. ure: Mercator, Rog
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- Straz: od 7. do 17. ure: Dolenjska, Market

V nedeljo, 13. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjska, Samopostrežba, Glavni trg
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragska 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brsnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

Kredite graditeljem, ne proračunu

Za začetek so v črnomaljski občini namenili za stanovanjska posojila 10 milijonov tolarjev od kupnin za občinska stanovanja - Pod kakšnimi pogoji kredit proračunu?

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini so bila po stanovanjskem zakonu prodana 203 občinska stanovanja. Še vedno pa je občina lastnik 107 socialnih stanovanj, od tega štirih garsonjer, 18 enosobnih in 85 dvosobnih stanovanj. Občinskih je tudi 45 službenih stanovanj - tri garsonjere, 19 enosobnih in 23 dvosobnih stanovanj - ter 46 poslovnih prostorov.

Z zasedanja skupščine je prišel predlog, naj v občini pripravijo stanovanjski program, predvsem pa naj ustanovijo stanovanjski sklad, v katerem bo moč dobiti iz sredstev, ki so se zbrala s prodajo občinskih stanovanj, posojila za gradnjo družinskih hiš. Tako bi občina tistim, ki sicer niso imeli možnosti odkupiti stanovanj po ugodni ceni, so pa prav tako prispevali denar za njihovo gradnjo, pomagala pri reševanju njihovega stanovanjskega problema. Ne gre namreč prezreti, da v črnomaljski občini še vedno primanjkuje stanovanj. Pričakujejo, da bo letos na občno prišlo 50 do 60 vlog za dodelavo.

liten socialnih stanovanj, predvsem za mlade družine. Prazna pa so le tri takšna stanovanja, in sicer dve v Črmošnjicah ter eno v Vinici. Hkrati so tudi potrebe po stanovanjski gradnji v občini zelo velike, vsekakor pa večje, kot so možnosti za kreditiranje. Zato so za letošnje leto v črnomaljski občini od kupnin, ki so jih iztržili s prodanimi občinskimi stanovanji, namenili 10 milijonov tolarjev za stanovanjska posojila. Glede na to, da so od prodanih stanovanj dobili v občini znatno več denarja, se je delegatov ta vsota zdela preskromna.

Dobili so obljubo, da to ni zadnji denar, namenjen za stanovanjska posojila. Zanimalo jih je tudi, pod kakšnimi pogoji je posojilo - gre za 26,5 milijona tolarjev - iz denarja od kupnin dobil občinski proračun. Na

Čeprav v črnomaljski občini primanjkuje stanovanj, jih je po drugi strani kar nekaj praznih. Gre predvsem za stanovanja podjetij. V Črnomlju je tudi 15 vojaških stanovanj, za katera ministrstvo za obrambo še ne ve, kakšen status bodo imele.

skupščini pristojni niso mogli dati natančnih podatkov, obljubili pa so, da jih bodo dali pozneje.

M.B.-J.

KORANTI ALI ZELENI JURJI - Ptujski koranti so letos prvič obiskali Metličane, da bi jim s svojimi plesi pregnali zimo in zlo ter zaželeli vse dobro. Ob tej priložnosti je Tamara Peklar iz Centra za promocijo turistične in kulturne ponudbe Ptujke predsedniku občinske skupščine Branku Matkoviču izročila praznični kruh bosman. Matkovič se je zahvalil za prijeten obisk z belokranjskim vinom (na fotografiji), številnim gledalcem, ki so se zbrali pred mestno hišo pa obljubil, da si bodo, če tokratno odganjanje zime ne bo uspešno, pomagali z zelenim Jurjem, ki bo v Belo krajino zagotovo pripeljal pomlad. (Foto: M.B.-J.)

Obrtništvo dobiva zopet zalet

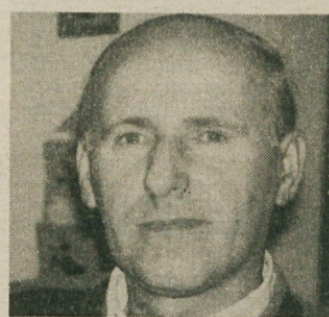
Predsednik občinske obrtne zbornice Marjan Cerjanec o metliškem obrtništvu - Veliko zanimanje za posojila z regresiranimi obrestmi - Več za promocijo obrti

METLIKA - Metliška obrtna zbornica združuje 234 rednih in 59 popoldanskih obrtnikov ter dva podjetnika. Pri njih je zaposlenih 240 delavcev, kar pomeni, da metliški obrtniki in njihovi delavci predstavljajo v občini okrog 14 odst. vseh zaposlenih. Narašča pa tudi delež obrtnikov in podjetnikov v narodnem dohodku na prebivalca.

Čeprav se v občini že nekaj let šteje obrtništvo vrti okrog 250, je po besedah predsednika obrtne zbornice Marjana Cerjanca po krizi, ki je nastala ob osamosvojitvi Slovenije, sedaj v obrtništvu zopet moč čutiti razvoj in napredek. Če so se že sprijaznili s tem, da je bližnja državna meja presekala nekatere njihove ustajalne poti ter jim je že uspelo najti delo ali trg drugje, pa nikakor ne razumejo, da na mednarodnem prehodu v Metliki obrtniki še vedno ne morejo cariniti blaga. Predlagali so, naj bi jim carinili vsaj enostavno istovrstno blago, ki ga morajo sedaj voziti na carinjenje v Novo mesto ali celo na Obrežje, s čimer izgubijo veliko časa. Toda doslej s predlogom še niso uspeli.

Kot vse kaže, bodo letos končno začeli ob metliški obvoznici graditi obrtno cono, o kateri se je govorilo že več kot desetletje. Zgradili naj bi štiri hale, v katerih bi se odvijala različna obrtna dejavnost. "S to cono je v Metliki veliko zamujenega. Obrtniki

smo večkrat protestirali, zakaj se gradnja ne premakne naprej. Vprašanje pa je, v kolikšni meri se bodo obrtniki še lahko odločali za nakup delavnic v obrtni coni, saj kapitala za naložbe ni na pretek, kreditni pogoji pa so tudi nevzdržni," potarna Cerjanec. Ob tem pa ne pozabi pohvaliti občinske vlade, ki je bila pripravljena regresirati obresti za posojila. "Zanimanje obrtnikov za to

Marjan Cerjanec

ugodnost je bilo presenetljivo veliko. Prijavilo se jih je kar 38, kar dokazuje, da imajo ljudje razvojne načrte, le denarja je bolj malo," pravi Marjan Cerjanec.

Lani so metliški obrtniki tudi spoznali, da se bodo morali bolj potruditi pri predstavitvi svojega dela. Ob Vinskih vigradi so po desetih letih znova pripravili razstavo, na kateri je želelo razstavljati veliko obrtnikov, bila pa je zelo odmevna tudi med obiskovalci. "Obrtna zbornica dobiva vedno več nalog, ki navzven sicer niso vidne, zato pa je prav, da ljudje vsaj na razstavah spoznajo, s čim vse se ukvarjajo naši obrtniki. Zato bodo v prihodnje takšne predstavitve pogostejše."

M. BEZEK-JAKŠE

»OBVESTILO«

Pisarna poslanca Državnega zbora Republike Slovenije, g. Alojzija METELKA, bo odprta vsak drugi in zadnji ponedeljek v mesecu od 8. - 14. ure.

Poslanska pisarna se nahaja v II. nadstropju (št. 29) upravne stavbe Skupščine občine Trebnje, Goliev trg 5. Št. telefona: 068-44-040 ali 44-033, int. 267.

Pomoč družinam na domu za dom

Center za socialno delo Trebnje skrbi za družine in uresničuje program "Trebnje - občina dobrih medsebojnih odnosov" - Manj alkoholizma, samomorov in zaostalosti?

TREBNJE - Trebanjci seveda niso ravno ponosni na neslavno prvenstvo, da v Sloveniji prednjačijo po številu samomorov, alkoholizmu in socialni zaostalosti. Da ne bi le "gasili požara", so se na Centru za socialno delo v Trebnjem odločili za pomoč družinam, da bi zaživele bogatejše življenje, brez potrebe po kakršnikoli omami, ki nemalokrat povzroča zasvojenost in celo družinske tragedije.

Družinam, ki se ne znajdejo v življenjskem vrtincu, socialne delavke načrtno pomagajo. Za program pomoči družini na domu in za dom so se odločili že lani, ker so ugotovili, da v občini manjka prav taka oblika skrbi za družino.

Družine, ki so jim pomagali doslej so zvečine lepo sprejele takšno pomoč od zunaj. Po besedah direktorice Centra za socialno delo, Anice

Miklić, naj bi na ta način v izbranih družinah razvijali sposobnost za samostojno reševanje različnih zagat in koristno izrabo časa nasploh, letno pa naj bi v tako neposredno "šolo za življenje" pritegnili vsaj 20 ogroženih otrok, za katere bodo lahko po večletni vključitvi v program pričakovali uspešno življenje. Sicer pa bodo ponudili bolj polno, kakovostno življenje le nekaterim od teh otrok, ki bo-

Ljubljana...

(Nadaljevanje s 1. strani)

so ocenili, da je črnomaljsko prekomerno kopičenje odpadkov izreden dogodek, zaradi česar je že ogroženo zdravje občanov, ogroženost pa se še stopnjuje. Zoper to odločbo ni dovoljena pritožba, pač pa je dopustna tožba na Vrhovno sodišče RS. Ker v ministrstvu pričakujejo, da bo pri izvrševanju njihove odločbe prišlo do onemogočanja izvršbe s strani Vranovičanov tudi s fizičnim upiranjem in drugimi sredstvi, je ministrstvo poslalo črnomaljski policijski postaji zahtevo, da omogoči Komunalni izpolnitev obveznosti iz odredbe ministrstva. Kot so povedali na občinskem izvršnem svetu, so dobili odredbo ministrstva šele v ponedeljek, 7. februarja, z redno pošto, zato ob nastajanju tega prispevka še niso ukrepali.

M. BEZEK-JAKŠE

PUSTNA POVORKA SKOZI METLIKO

METLIKA - Tukajšnja občinska zveza prijateljev mladine organizira v torek, 15. februarja, pustno rajanje otrok. Zbor mask bo na Partizanskem trgu v starem mestnem jedru ob 15,30, od koder bo povorka z godbo na pihala krenila skozi mesto proti ploščadi pri Gali v novem poslovnem centru.

● Pričakovati od politikov, da bodo pametni, je naivno. (B. Horvat)

● Naši deželi, Slovenija in Hrvaška, sta v petih desetletjih ustvarili toliko kot prej v tisoč letih. (B. Horvat)

PRIZNANJA ZPM - Metliška občinska organizacija Zveze prijateljev mladine je ob 40. obletnici ZPM Slovenije minulo soboto podelila posameznikom in organizacijam 35 priznanj za njihovo požrtvovalno delo v dobro mladine v zadnjih 12 letih, ko je občinska organizacija znova zaživela. Že prej pa so republiška priznanja ZPM prejeli metliška in podzemeljska osnovna šola, VVO Metlika, Marjana Smrekar in Francka Malešič, zlati znak ZPM pa Vlado Škof in Toni Gašperič. Na fotografiji: občinska priznanja ZPM sta podelila predsednica občinske organizacije Vlado Škof in predsednik občinske skupščine Branko Matkovič, med drugimi pa ga je prejela tudi Milena Omerzel (na levi). (Foto: M.B.-J.)

Sprehod po Metliki

METLIŠKI IZVRŠNIK JOŽE MATEKOVIČ je naredil serijo fotografiranih posnetkov restavracije na metliškem kopaljšču v času, ko je Kolpa poplavila travnik in se nevarno približala carini. Slik ne bo vstavil v družinski album, ampak jih bo pokazal načrtovalcem morebitnega novega lokala, da ne bi ponovili napake, ki so jo storili "genialci" pred mnogimi leti. Le-ti niso verjeli starejšim in izkušenim ljudem, da pride reka ob močnem deževju tudi do nekdanje cestarske hiše. Fotografije so močnejše od besed, a nihče verjetno ne bi dal roke v ogenj za trditve, da so posamezni "strokovnjaki" lahko tudi slepi, ne samo gluhi.

Z DÓMALA ZNANSTVENO NATANČNOSTJO in švicarsko nezmotljivostjo se Metličani pripravljajo na bližajočo se lokalne volitve. Tajnik skupščine Milan Travnika je že predvidel volišča, izračunal je, da stroški ne bodo presegali 30.000 mark, pogovarjal se je že s člani volilnih komisij, le še za bodočega župana se ne ve, kdo bo. Menda jih je kar več, ki računajo na priljubljenost med krajanji.

METLIČANI, KI TUDI Z ODPRTIMI OČMI VIDIJO v bodočnost, načrtujejo izgradnjo nove policijske postaje. V ta namen naj bi dogradili, preuredili in tako naprej sedanji gasilski dom blizu nove avtobusne postaje. Da pa gasilci ne bi ostali brez svojih prostorov, odgovorni mrzlično iščejo najprimernejšo lokacijo. Uvodni pogovori so pokazali, da policisti soglašajo s ponujeno rešitvijo.

Trebanjske iveri

POGLAVARJA NI VEČ - Ker je decembra lani prizadevni predsednik mokronoškega turističnega društva Marko Kapus nepreklicno odstopil, je tradicionalna dolenska kresna noč v Mokronogu pod precej velikim vprašanjem, kajti tistim, ki so se že kdaj ukvarjali s to veliko prireditvijo, z vrhunskimi slovenskimi kulturnimi (po)ustvarjalci vedo, da je predsednik turističnega društva hkrati "vrhovni poglavar" kresne noči ne samo na poletni solsticij, temveč vsaj kakšnih 5 ali 6 mesecev prej. In kdo bo še pripravljen poprijeti za nevhvaležno in neplačano delo, ko človek dobi občutek, da se domačini, začeni pri obrtnikih, vse premalo zavedajo, kolikšen pomen imajo znamenite kresne noči tudi za njihovo promocijo in za posel. Še vedno je živ spomin, kako so lani nekateri obrtniki, kakor da bi se norčevali, prispevali za prireditve komaj 500 ali 1000 tolarjev.

ŽUPANI - V nekaterih sedanjih krajevnih skupnostih so še kar naprej in vedno bolj odločeni, da bodo prišli do nove občine. Najbolj vztrajni so Šentrupertanci. Gotovo pa je, da tam ne bo župan inž. Franc Bartoli, dose-danji dolgoletni uspešni predsednik KS, ki se je že navečali in utrudil. Nekateri, ki se spoznajo na kadrovske kombinatoriki, bi najraje videli za župana kakšnega močnega podjetnika bodisi iz vplivne družine Frelih ali pa držnega dirkača Braneta Rokavca. V Mokronogu že po tradiciji kraljuje gostilničar Deu, morda tudi zato konkurenca iz Žlajpahove sosesčine ni tako ogreta za zapiranje in občinske plotove. Nerodno pri vseh zadevi je vsaj to, da imenovanih še nihče ni neposredno povprašal, kaj oni mislijo o morebitnem "svojem" županstvu.

STALNA RAZSTAVA SLIKANIC - Na osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu so preteklo soboto odprli stalno razstavo slikanic. Ravnatelj šole prof. Jože Zupan je s to potezo pred slovenskim kulturnim praznikom nad vse prijetno presenetil tudi gostjo, znano mladinsko pisateljico in dolgoletno urednico pri Mladinski knjigi, Kristino Brenkovo. Brenkova je Zupanu in zbranim učencem prijazno odgovorila na številna vprašanja. Tako so zbrani zvedeli tudi to, kdaj se je Prežihov Voranc odločil, da napiše priljubljene Solzice. Na sliki: učenec poklanja cvetje Brenkovi (Foto: P. P.)

Gasilsko društvo Mokronog

razpisuje javno dražbo 12. 2. 1994 ob 10. uri. Prodaja kombija 8+1 IMV 1600, let. 1982, izključna cena 350.000,00 SIT, v dobrem stanju, prevoženih 6000 km. Interesenti morajo eno uro pred dražbo položiti varščino v višini 10% na blagajni društva v novem gasilskem domu v Mokronogu. Kupec plača prometni davek!

Iz Kočevske Reke

NOČEJO V FARO - V vodstvu KS odločno nasprotujejo, da bi šolarje iz Kočevske Reke vozili v šolo v Faro. Pravijo, naj otroci osnovnošolsko izobraževanje zaključijo v Kočevju.

HOČEJO ZOBOZDRAVNIKA - V Kočevski Reki je kar dobro poskrbljeno za osnovno zdravstveno oskrbo. Zahtevajo pa še, da bi prihajal k njim tudi zobozdravnik.

NOVA TRGOVINA - 1. februarja so v Kočevski Reki odprli trgovino Petra, ki prodaja kozmetiko, čistila, galanterijo, časopise in igrače. Vodi jo Marija Mihelčič. Odpiranje zasebnih obratov in trgovin sodi v program preračunov delavcev Posvesta Sreznik.

OSILNICA NE BO OBČINA?

OSILNICA - Svet krajevne skupnosti Osilnica je sklenil predlagati zborom krajanov, naj ostane ta KS v sestavi sedanje občine Kočevje. Razpravljali so namreč menili, da je to za KS najbolj koristno iz finančnih in drugih ozirov. Dokončno bodo o tem odločali krajan na referendumu, seveda pa mora biti prej sprejeta republiška zakonodaja o tem.

POTREBEN JE USKLAJEVALEC

KOČEVJE - Za jutri, 11. februarja, ob 18. uri sta spet sklicana hkrati kar dva zanimiva sestanka. Predsednik KS Kostel mag. Stanislav Južnič je sklical sestanek sveta KS (ki mu nekateri oporekajo zakonitost) z zelo udarnim dnevnim redom, kot: razpravljanje o nepravilnostih v KS Kostel in občini Kočevje; kostelski peskopop; lokalna samouprava itd. Hkrati bo v Kočevju "LDS party", ki jo sklicuje predsednik LDS Kočevje Franc Gornik, in sicer v restavraciji Janez na Kmečkem trgu. Na njej bodo po predstavitvi gostov vročili ček za 500 DEM razvojnemu skladu gimnazije Kočevje, se pogovorili o lokalni samoupravi, združevanju sredinskih strank in lokalnih volitvah. Med vabljenimi na oba sestanka so tudi novinarji, ki pa gotovo ne bodo mogli biti hkrati v Fari in Kočevju. Tako se je spet - kot že neštetokrat prej - izkazalo, da bi morali imeti neki organ ali uslužbenca, ki bi usklajeval prireditve in sestanke.

SPET POL URE BREZ ELEKTRIKE

KOČEVJE - V torek minuli teden je bil del mesta Kočevje spet pol ure brez električnega toka. Za pojasnilo o tem smo vprašali direktorja Elektra Kočevje Vilija Janšo, ki nam je odgovoril tako: "Do izpada električnega toka v torek, 1. februarja, med 18.44 in 19.15 v delu mesta Kočevje je prišlo zaradi okvare na 20-kilovoltnem kablu med transformatorskima postajama pri Opremi in kemični tovarni. V tem času niso imeli elektrike na Trgu Zbora odposlancev, v Kidričevi ulici in Kajuhovi ulici. Ugotovljeno je, da je prišlo do okvare zaradi preboja na podzemnem kablu, in okvaro še odpravljamo, medtem ko smo to območje že takrat prevezali na drugo omrežje in mu zagotovili elektriko. Ni šlo za kakšno posebno okvaro, saj smo takih že vajeni."

Gre za očiščenje slovenske duše

Sevniški izvršni svet pohvalil delo komisije za raziskavo poveljnih povelj in drugih nepravilnosti - A. Zeleznik: "Krvava sta tudi Drožanjski in Florjanski potok!"

SEVNICA - "Ne prekopavamo kosti, ampak skušamo s pomočjo raznih virov, predvsem pa še živih prič, spoznati del dolgo zamolčane in prikrivane narodove zgodovine. Res se še marsikdo, ki bi nam lahko pomagal, ne upa govoriti. Toda vsako javno obvestilo oz. informacija bodisi v Dolenjskem listu ali na sevniškem radiu sta nam pomagala pri pridobivanju novih informacij," je povedal Alfred Zeleznik, namestnik predsednika občinske komisije za raziskavo poveljnih množičnih povelj, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti pri sevniški občinski skupščini.

Na zadnji seji sevniškega izvršnega sveta je Zeleznik v odsotnosti predsednika komisije Jožefa Rutarja komentiral poročilo o delu komisije v letu 1993. "Glede žrtv procesov proti pripadnikom t.i. Matjažev vojske, kar je začela raziskovati Polajnerjeva komisija, ni bilo nič narejena v državnem zboru. Ko smo začeli delati, je kazalo, da sploh ne bo dela. Zadeve k sreči živijo še pri otrocih in drugih svojih žrtvih. Imamo pa dve priči, ki sta živi prišli iz Teharj, eden pa je pripravljen govoriti. V Sevnici imamo iz tistih časov tudi dva krvava potoka: Drožanjskega in Florjanskega. Žrtve naj bi bili zvečine Hrvati,

POČASTITEV 50-LETNICE SNOS

KOČEVJE - V spomin na prvo zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta, ki je bilo dne 19. in 20. februarja 1944 v telovadnem domu v Črnomlju, bo Občinski odbor ZZZ NOB Kočevje priredil v petek, 18. februarja, slovesnost v spomin na te dogodke. Poseben poudarek bodo dali sprejetim odlokom in sklepom na tem zasedanju, ki so pomemben mejnik v razvoju slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja.

V. D.

Februar v Miklovi hiši v Ribnici

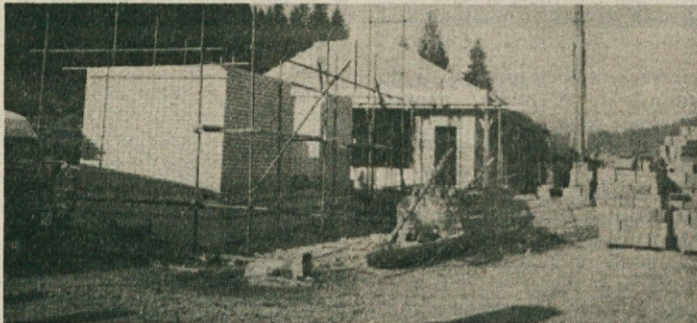
Ta mesec še dva koncerta in dve predavanji

RIBNICA - Tudi v februarju je bilo oz. bo v Miklovi hiši, ribniškem kulturnem hramu, kar živahno. Prireditve so se začele že 2. februarja s predavanjem "Moč pozitivnega mišljenja", nadaljevale 7. februarja z nastopom Mira Božiča, ki je igral na orglice (nastop pa je organizirala glasbena šola), in včerajšnjim literarnim večerom učencev osnovne šole dr. Franceta Prešerna in glasbene šole, ki je bil namenjen počastitvi jubileja jezikoslovca Stanislava Škrabca, ribniškega rojaka.

Jutri, 11. februarja, ob 18.30 bo že tretje predavanje o fotografiji, ki ga priredi ribniški fotoatelj "Foto Toni".

15. februarja ob 18. uri bo glasbeni večer, na katerem se bo predstavil fagotist Rudi Vulc, ki poučuje na glasbenih šolah v Kočevju in Ribnici.

18. februarja ob 19. uri bo predavanje o družini (letos je leto družine), ki ga prireja Karitas. 25. februarja ob 19. uri pa bo koncert Priifarskih muzikantov s Kostelskega.

GRADIJO BENCINSKI SERVIS - V Ložinah pri gostišču "Dolas" v kočevski občini gradijo nov bencinski servis. Investitor je OMW Istra Koper, projektant Investburo Koper, izvajalec del Gramiz Kočevje, nadzorni organ pa AG inženiring Kočevje. Vse kaže, da bo gradnja kmalu končana. Zanimivo pa je, da okoli 10 km v smeri Ribnice tudi Ribničanje načrtujejo gradnjo podobnega bencinskega servisa. (Foto: J. Primc)

Koliko občin bo iz Ribnice

Po enem izmed predlogov naj bi iz ribniške občine nastale tri: Ribnica, Sodražica in Loški potok - Zanimivo mnenje predsednika KS Ribnica Slavka Rusa

RIBNICA - Predsednika sveta krajevne skupnosti Ribnica Slavka Rusa smo zaprosili za odgovor na vprašanja: Kaj meni o preoblikovanju nekaterih krajevnih skupnosti v občine? Kaj pomembnega je KS Ribnica dosegla lani oz. v zadnjem obdobju in kaj načrtujejo za letos.

"Razprava se bo začela za našo krajevno skupnost te dni. Moje mnenje, za katero sem dobil podporo, pa je, naj tudi po novem občina Ribni-

ca obstaja v sedanjem obsegu in obliki. Če se hočejo posamezne krajevne skupnosti izločiti in oblikovati nove občine, bomo tudi mi zahteva-

Kočevska Reka bo občina

Tak je sklep sveta KS - Referendum bo v marcu

KOČEVSKA REKA - Krajevna skupnost Kočevska Reka se bo preoblikovala v občino, referendum o tem pa bo izpeljan do konca marca. Ta dva sklepa sta bila sprejeta na zadnji seji sveta KS. Predvideno je tudi že, da bi v novi občinski upravi imeli le enega stalno zaposlenega. Članica sveta KS Irena Troha je v odsotnosti predsednika KS Staneta Gabriča odločitev razložila takole:

Odločitev, da se bo KS Kočevska Reka preoblikovala v občino, je bila soglasno sprejeta. Drugih obmejnih KS ne bomo silili, naj se nam priključijo, ne bomo pa jim tudi nasprotovali, če bodo izrazile tako željo. Poudarjeno je bilo tudi, da je bila taka odločitev nujna, saj bo odcepitev od občine Kočevje prinesla določene prednosti.

Za samostojnost smo se odločili zato, da ne bodo vedno le drugi odločali o naši usodi, kot so doslej. Menimo, da bo naša KS kot občina hitreje napredovala in da bo tu ustvarjeni prihodek koristnejše porabljen, če bomo mi odločali o njem. Pričakujemo pa še pomoč države in tudi, da bomo zaradi bližine meje in iz varnostnih ozirov dobili status posebne občine.

Ocenili smo, da imamo velike možnosti za razvoj in prehod med razvite občine. To velja še posebno zato, ker imamo sicer res samo nekaj prek 400 prebivalcev, vendar imamo prek 600 zaposlenih, se pravi domačinov in tistih, ki se vozijo k nam na delo. Imamo vse pogoje, da postanemo občina, saj imamo pošto, banko, zdravstveno postajo, šolo, možnosti za razvoj športa in kulture in drugo, medtem

ko število prebivalcev ni več med merili za ustanovitev občine.

Svet KS je torej dal zeleno luč za preoblikovanje. Zdaj se bomo o tem pogovorili še z vodstvi Morisa in Vadenoske centra. O vzrokih za to odločitev bomo seznanili vse krajanje in organizirali tudi sestanke po vaških skupnostih.

J. PRIMC

Irena Troha, članica sveta KS Kočevska Reka.

Zahtevajo kazni, ne le opozorila

KS Boštanj zoper razraščanje črnih deponij

BOŠTANJ - Krajevna skupnost Boštanj je že nekajkrat prek poslancev v sevniški občinski skupščini postavila zahtevo, naj ustrezne službe ukrepajo glede odlaganja lesa v Dolenjem Boštanju ob regionalni cesti Boštanj - Mokronog, med cestno bazo novomeških cestarjev in žago Hohkraut-Skrajner v Dolenjem Boštanju. Po ostri zahtevi so sicer nekaj lesa umaknili, zdaj pa je ob cesti spet večja količina lesa, kot je bila tam kdajkoli.

Boštanjaska krajevna skupnost je predlagala, da bi lahko les spravili v tamkajšnje gramoznišče, saj bi bilo tam dovolj prostora za odlaganje, bolj varno pa bi bil urejen tudi dovoz in odvoz lesa. Ravno ogroženje ljudi, ki se mimo sedanjega "črnega" odlagališča lesa vozijo ali hodijo na delo pretežno v Jutranjko, je bil eden poglavitnih razlogov, da so Boštanjčani protestirali na skupščini. Krajevna skupnost zdaj ponovno zahteva od občinske skupščine, naj ustrezne službe reagirajo in upravljalce deponije tudi kaznujejo, in ne zgolj opozorijo. Hkrati Boštanjčani zahtevajo od teh služb odgovor, kakšne so možne sankcije.

Tajnik KS Boštanj Rudi Dolenc poudarja, da glede deponije lesa ob železniškem prehodu v Dolenjem Boštanju pri železniški postaji priporočila občinarjev niso prav nič zalegla, dokler ni sam prevzel celotne rešitve. Posekali so topole, odstranili les, nazvali zemljo za izravnavo terena, s predstavniki Slovenskih železnic in s krajanji pa so se dogovorili o ureditvi celotnega prostora. Ker pa je takih črnih odlagališč lesa iz dneva v dan več, je Dolenc zaprosil sevniško županjo Bredo Mijovič, naj občinska skupščina ponovno razpravlja o tovrstnih zagatah, s problemom pa je seznanil še Medobčinski inšpektorat Krško in občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora.

P. P.

li, da se KS Ribnica oblikuje v svojo samostojno občino. Imamo namreč najboljše možnosti za preživetje, saj

Slavko Rus, predsednik sveta KS Ribnica in eden izmed mladih novih poslovnežev.

imamo urejeno vso infrastrukturo, imamo največjo gostoto prebivalstva in bi nam ustrezalo financiranje od glave prebivalstva.

Lani smo uredili za območje Jurjevice, ki obsega 6 vasi, mrliške vežice. Tu je postavljen tudi kip akademskega kiparja Staneta Jarma. To nas je veljalo 12 do 15 milijonov tolarjev, vendar je bil glavni vir minuli samoprispevek in dodatno še prispevek občinskega proračuna. Vsa KS je lani razpolagala z okoli 20 milijoni tolarjev, urejali pa smo še asfaltiranje na nekaterih območjih, vaše poti itd. Dosegli smo tudi, da je priznano naselje Grič, ki ga prej ni bilo na zemljevidih, čeprav je večje od Lazov in Brega, in si izborili zanj tudi avtobusno postajališče.

Za letos načrtujemo urejanje javne razsvetljave v nekaterih naseljih, dokončanje asfaltiranja nekaterih odcepi cest, postavitev oglašnih tabel, smo pa tudi pobudniki za ureditev kinodvorane v Ribnici. Vse to pa je še v oblakih, ker ni urejeno financiranje krajevnih skupnosti. Dodam naj še, da je bilo za vse to potrebno veliko dela, žal pa tudi nekaj zamer," pravi Slavko Rus.

J. PRIMC

SKUPŠČINA TURISTOV

KOSTELSKO - Minuli petek zvečer je bila v Pirčah skupščina Turistično-športnega društva Kostel, ki so ji prisostvovali skoraj vsi člani in več gostov, predstavnikov občinske skupščine in podjetij. Na njej so potrdili dosedanje delo društva in ponovno izvolili v upravni odbor dosedanje člane, za predsednika dr. Stanka Nikoliča, in tudi vodje sekcij. Več o delu in načrtih društva v kratkem.

PISATELJICA ZORA TAVČAR V SEVNICI

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih organizacij vabi v sredo, 16. februarja, ob 18. uri v občinsko knjižnico v Sevnici na predstavitev pisateljice, esejistke in prevajalke Zore Tavčar, rojakinje iz Loke pri Zidanem Mostu, ki se je udomila na Primorskem. Od predlani je predsednica tamkajšnjega društva književnikov. S soprogo, tudi pisateljem, Alojzom Rebulom Tavčarjevo vedno znova rada prihaja v rodne kraje. V sevniški knjižnici bo v kulturnem sporedu sodelovala domača glasbena šola.

PUSTNO RAJANJE ZA OTROKE

SEVNICA - V torek, 15. februarja, priredi ZKO Sevnica v sodelovanju z OŠ Sava Kladnika veselo popoldansko pustno rajanje. Maske se bodo ob 15.45 zbrale na parkirišču pred šolo, ob 16. uri pa bo povorka krenila proti igrišču pri sevniškem kopališču. V povorki bodo sodelovali tudi izvirni koranti s Ptuja z oraci in piceki. Ma rajanju bo otroke zabaval ansambel Magic. Generalni pokrovitelj je skupščina občine Sevnica, sponzorja pa sta Gostinsko podjetje in Mimi is Sevnice.

AGRARIJA POTREBUJE DELAVCE ZA HMELJISČA

SEVNICA - S tukajšnje enote Republiškega zavoda za zaposlovanja so sporočili, da Agraria Brežice potrebuje več (predvidoma 40) delavcev za poljedelska dela v hmeljiščih. Zanimirani za ta pogodbeno dela, predvidena od 15. marca do 1. maja, naj se do 16. februarja zglasijo na uradu za delo v Brežicah.

Drobne iz Kočevja

KOČEVSKI VAL ŽE DELA - 1. februarja je začela oddajati lokalna radijska postaja Kočevski val, in sicer na 107,5 MHz UKW stereo. Med tednom oddaja vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 12. do 16. ure. Uradna otvoritev kočevskega radia bo v kratkem. Ustanovila ga je zasebna firma Univox.

SEKSUALNA VZGOJA - V nočeh od petka na soboto in sobote na nedeljo je v Kočevju zelo živahno do zgodnjih jutranjih ur. Mladi si dajo duška, stari pa lepo spijo doma. Ono noč je nekega starčka prebudilo deklško hihitanje pod oknom, potem pa je dekle, očitno nezadovoljno z nespretnim fantom, tega vprašalo: "Ja, kaj ne gledaš pornografskega TV programa, da si tako neroden?"

POPLJUVANO MESTO - Kočevje je bilo lepo mesto, če bi bilo malo bolj čistočno in če kar precej njegovih prebivalcev ne bi pljuvalo vsepovsod, tudi po stopniščih, pri vzhodih v stanovanjske stavbe in celo v zdravstveni dom.

DANES O LOKALNI SAMOUPRAVI - Danes ob 19. uri bo sestanek predstavnikov vseh strank, na njem pa se bodo pogovarjali oz. izmenjali mnenja o lokalni samoupravi. Očitno bo živahno.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVORA

- Zakaj predlagaš posebno šolo za najvišje občinsko priznanje?

- Ker je res nekaj posebnega, saj so iz nje izšli nekateri najspodobnejši obrtniki in zasebni podjetniki.

Ribniški zobotrebc

KAKŠNE OGLASNE TABLE? - Ribniška krajevna skupnost bo letos poskrbela tudi za take oglasne table, ki bodo v skladu z zahtevami spomeniškega varstva.

OGLASNE OMARICE - V zadnjem obdobju so oglasne omarice po Ribnici nekoliko bolj varne, kot so bile v preteklosti, saj jih ponočnjaki več ne razbijajo. Trenutno je gotovo najlepša omarica Planinskega društva, v kateri so tudi barvne fotografije o izletih tega društva. Tudi omari AMD in gobarske družine nista slabi.

ŠIK BUTIK - V prostorih Ideal centra v Ribnici (bivši dom JLA) posluje tudi "šik butik", ki prodaja in izposoja oblačila in druge dodatke k oblačilom za neveste in ženine. Ženskih poročnih oblek imajo na zalogi kar precej, moške pa po potrebi tudi naročijo.

PREVAŽAJO IN DELAJO - V obrtno zadrugo Prevoz v Ribnici je vključeno okoli 40 zasebnih avto-prevoznikov obrtnikov iz kočevske in ribniške občine in še 15 obrtnikov, ki opravljajo usluge z gradbeno mehanizacijo, kot so izkopi, prevozi gradbenega materiala itd. Prevozniki vam opravijo prevoz doma in v tujino.

Sevniški paberki

ALKOHOL - Med Sevničani je še vedno ena glavnih tem paberkovanj, koliko alkohola je imel v krvi mladenič, ki je zadnjič povzročil hudo prometno nezgodo na sevniškem Glavnem trgu, ko je izgubil oblast nad prehitrim bemveljem, treščil v tri stavbe in tri pravilno parkirane avtomobile in med drugim uničil tudi očetov avto. Seveda je velika gmotna škoda hud udarec za slehernega prizadetega, a kaj je to v primerjavi s tem, če bi bodisi zaradi vinjenosti, zavoljo prehitre vožnje ali obojega tekla kri! Kaj razbita pločevina, je važna cela koža!

VIBRACIJE - Boštanjčani so po sobotnem gala rock koncertu v boštanjškem TVD Partizan, kjer je med drugim nastopil tudi ansambel Mamoebac, zvedeli, da premorejo Sevničani celo Akademski klub dobrih vibracij. Po burni noči, ko je jutro obelodanilo s kljukastimi križi in drugim pobarvane avtomobile, objekte, betonske ograje in prometne znake, Boštanjčani v nedeljo niso nič več zavidali sevniškim purgarijem, kakor včasih nikaj ljubeznivo poimenujejo sosede iz mesta na levem bregu Save, če premorejo akademski klub s takimi vibracijami, oni pa le nekaj čisto navadnih kulturnih skupin in društev brez zvenceh vzdevkov.

POSILJEVANJE? - Uradnikom na občini le ni zmeraj lepo poslano, kot ljudje mislijo. Vsaj na občinskem sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora ni tako, saj ima po navedenem veliko stikov z ljudmi, ker ima med drugim na skrbi tudi delo občinskega stanovanjskega sklada. Zadnjič je upravni odbor sklada odklonil vlogo družine iz Krmelja za dodelitev večjega socialnega stanovanja, ker je ocenil, da 60 m² stanovanjskega prostora zadostuje za 4-člansko družino, ki ubira svoja pota in "posiljuje upravni organ tako, da je bila že večkrat potrebna intervencija."

ŽUPANI - Že kar na nekaj razpravah je bilo slišati, da so za obstoj bodočih občin najpomembnejši kadri. Nekateri so omenjeno geslo vzeli zares, zato ne bomo veliko zgrešili, če zapišemo, da so kadri odločilni tudi pri samem oblikovanju občin. Ponekod so se posamezniki že razglasili ali pa se vsaj imajo za take primerne kadre. Imajo vse, kar naj bi bodoči župani imeli, manjkajo jim samo še občine. Zato so zagrezo šli v akcije osveščanja prebivalstva. Po sestankih, za šanki, na delovnem mestu: Občina (župan) zdaj ali nikoli.

TROEDINI - V splošni mrzlici in hlastanju po novih občinah in njihovem upravljanju so se znašli tudi krajin Rožnega, Presladola in Blance. Kot marsikateri drug kraj na obrobju občinskih meja se tudi tu čutijo pozabljeni in hočejo vzeti zadeve v svoje roke. Za zdaj je težava samo v tem, da Blanca sodi k sedanjim sevniki, ostala dva kraja pa h krški občini. Bodočega župana smo dolžni ob tem spomniti, da Kalisovec še živi. Če bo tam spet zavrelo, ne bo svoje kože na prodaj nič več nosil krški župan, ampak jo bo moral nastaviti kar domačin.

STRANKE - Zanimivo je, kako so se po novem letu stranke zagnale v boj za naklonjenost javnosti in so kar po vrsti sklicevale tiskovne konference, sprejemale predvolilne programe in načrtovala druga dela. Od kar so v republiškem parlamentu sprejeli nekaj novotarij v zvezi z lokalnimi volitvami, so se v strankah umirili. Ugotovili so namreč, da so se prenegli. Kaj bi javnost obveščali o svojem delu, načrtih in programih že zdaj, ko pa bodo volitve šele jeseni!

NA TLEH - Medtem ko se na terenu ustvarja nova samouprava, pa je v prostorih družbenega pravobranila samoupravljanja za Posavje zelo pušto. Ker smo samoupravljanje svečano odpravili, gospod družbeni pravobranilec ni imel več pravega dela. Ko so ugotovili, da ga še naprej kravato potrebujejo, je bilo že prepozno. V pisarni sta ostala le še tajnica in fikus. Pa še ta se je zavoljo klavne perspektive odločil crkniti.

Novo v Brežicah

SODIŠČE - Nekdo se hoče znebiti sodišča v Brežicah. Gre za dobro pretehtano in že leta načrtovano akcijo. Začelo se je, ko je drobec ometa padel na plešasto glavo nekega obdobjenca. Omenjeni se ni prestrašil in je na zaslišanju vztrajal še naprej. Pozneje so se ustrahovanja nadaljevala, še posebno velik pritisk je bil na uslužbenca in sodnike, ki so vsak dan delali v strahu, da bo na njih zgrmelo staro zidovje. Svojevrsne dogovorne opise tuji, ki so jih zaradi prekrškov privedli na sodnijo. Ko so jih posedli na temne hodnike razpadajoče stavbe sredi socialistične dežele, so mislili, da je po njih. Kdo ve, kaj vse so govorili, ko so se (po naključju) živi in zdravi vrnili domov. Sodišča še ni obnovila nit država in ne občina. Slednja je stavbo menda že ponudila v najem nekemu drugemu, sodišče pa... Kdo pa še danes potrebuje sodišče. Velike ribe ne pridejo predenj, kokoši tatovi pa so itak nepopravljivi.

CISTILKE - Novomeški podjetnik je prejšnji teden v Brežicah odprl svojo poslovalnico. Na otvoritvi je bila množica zadovoljnih obrazov, saj so njegovi delavci menda prav uspešno počistili že precejšen del Posavja. Možakar se ukvarja s čiščenjem domov, proizvodnih in poslovnih prostorov. Pred kratkim so njegovi ljudje prvič čistili tudi po občinski stavbi. Slišati je, da so tam z delom čistil in čistilec zelo zadovoljni. Očistili so menda vsak vogal, vse za naprej in za nazaj. Z eno samo napako: kljub bogati strojni opremi jim nikakor ne uspe dobiti stroja, ki bi počistil med ljudmi.

ROMI - Zdaj je spet zavrelo med prebivalci KS Cerklje ob Krki, in sicer se pritožujejo zaradi Romov v Gazičah. Njihovo nezadovoljstvo je usmerjeno na občino, ki da ni v zadnjem času čisto nič naredila, da bi razrešila problematiko njihovih romskih sosedov. Zadnjič smo prebrali strokovno razlago tega problema. Gaziška romska skupnost je pre malo aktivna na področju športa.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 21. januarja do 3. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Stanislava Tomše iz Krške vasi - Roka, Alojzija Levičar iz Krškega - Primoža, Marja Jurečič iz Vel. Mrašvega - Tevža, Mateja Lopatič iz Dol. Pirošice - Vesno, Metka Dolinar z Arnovih sel - Leo, Mojca Knezic iz Vrhov - Jerneja, Ivanka Potokar-Klavžar iz Krškega - Ano, Vida Kociper z Ostrca - Urško, Mihaela Moškon iz Silovca - Janjo, Renata Bajs iz Nove vasi - Nastjo in Marjana Horjak z Mrzle Planine - deklico. Čestitamo!

LOČKA GODBA O SVOJEM DELU

DOBOVA - Jutri ob 19. uri se bodo člani Gasilske godbe na pihala Loče zbrali na letni konferenci v dvorani Doma upokojencev v Dobovi. Pregledali bodo minulo delo, sprejeli v svoje vrste nove godbenike in se dogovorili, kako bodo delali naprej in kje bodo dobili denar za svoje delo.

TELOVADNICO ŽELIJO TUDI V KAPELAH

KAPELE - Delegat KS Kapele Darko Ferlan je dal pobudo o dopolnitvi programa investiranja v šolstvo na območju občine Brežice do leta 2005. Predlagal je, da bi pri tovrstnih naložbah načrtovali še izgradnjo telovadnice in zunanega športnega igrišča (rokometnega) pri podružnični šoli Kapele. Pristojni občinski sekretariat je že dal pozitivno mnenje k predlogu, o dopolnitvi pa bo v končni fazi odločala skupščina.

INO VRAČA STAVBO

SROMLJE - Jeseni 1993 je podjetje INO Krška vas sklenilo, da vrne krajevni skupnosti Sromlje stavbo bivšega krajevnega urada. Predsednik sveta KS Anton Butkovič je zato občini predlagal, da se ta nepremičnina vpiše v zemljiško knjigo kot lastništvo njihove krajevne skupnosti.

BODO JOVSI NARAVNI SPOMENIK?

KAPELE - Na podlagi strokovnega predloga Zavoda za varstvo naravnih in kulturne dediščine Novo mesto v brežiški občini pripravljajo odlok, s katerim naj bi razglasili območje Jovsov pri Kapelah za naravni spomenik. Jovsi so okrog 3 km dolga in do dva km široka močvirna ravnila med Sotlo in Kapelskimi goricami. Območje je znano po bogastvu rastlinskih vrst, med njimi tudi nekaterih redkih, in tudi po velikem številu različnih ptic. Z občinskim odlokom naj bi ohranili Jovse neokrnjene in s tem zagotovili življenjski prostor številnim ogroženim rastlinskim in živalskim vrstam.

Prešernove plakete

KRŠKO - V Krškem so osrednjo prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku pripravili v soboto, sicer pa je bilo živo tudi v ponedeljek zvečer, ko so na Senovem praznovali svoj krajevni praznik in na Zdolah organizirali zanimiv kulturni večer.

V krškem kulturnem domu je zajetna množica obiskovalcev prisluhnila programu domače glasbene šole in kratkemu recitalu Prešernovih pesmi. Prisotnim je spregovoril župan Danilo Siter, podelili so Prešernove plakete, si ogledali razstavo posavskih likovnikov v avli doma in nato prisluhnili še koncertu mešanega pevskega zbora iz Kranja.

Krška občina je tudi letos podelila bronaste in srebrne plakete za zasluge na področju kulturne dejavnosti. Bronaste so prejeli: Helena Bizjak iz krškega Društva za plesno dejavnost, Jože Zorenč in Jože Gabrič iz Pihalnega orkestra Videm ter Andreja Slabšak, Klemen Vodeb in Bojan Kaplan iz mešanega pevskega zbora "Viktor Parma" Krško. V ponedeljek zvečer so na senovski prireditvi enaka priznanja podelili še Robertu Cegljarju in Marku Breznikarju iz DKD Senovo, medtem ko bodo Petra Kavčič, Stanko Resnik in Franci Bromš, vsi trije člani breštaniškega društva, priznanja prejeli jutri zvečer ob prireditvi v tamkajšnjem gradu. Srebrni Prešernovi plaketi so letos podelili oktetu "Svoboda" s Senovega za 40 let neprekinjenega dela in Dušanu Vodlanu za njegove zasluge za razvoj plesne dejavnosti v občini.

SLOVESNO OB PRAZNIKU - Na osrednji prireditvi v Kulturnem domu Krško je spregovoril tudi župan Danilo Siter. (Foto: B. D.-G.)

Pitna voda kmalu v vsaki hiši

V Brežicah uspešno gradijo enotno vodovodno omrežje - Že v dveh ali treh letih konec absurdnih razmer, ko trpijo pomanjkanje pitne vode, čeprav živijo na njej

BREŽICE - Ko je pred nekaj leti inž. Vojsko Bibič razlagal svoje ideje o vodovodnem sistemu v Brežicah, ki bi omogočal slehernemu občanu preskrbo z neoporečno pitno vodo, se je zdelo, da spet poslušamo načrte, ki bodo ostali v predalih. Vendar vse kaže, da se bodo že v naslednjih dveh ali treh letih uporabniki v celoti občini lahko priključili na štiri osnovne vodovodne sisteme. Obstaja celo možnost, da bodo nekoč te štiri sisteme povezali med sabo.

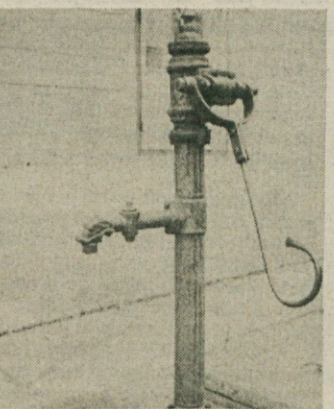
Osrednji in največji brežiški vodovodni sistem se napaja iz vodnjaka v Glogovem Brodu in po potrebi tudi iz starega vodnjaka v Brezini. V Glogovem Brodu imajo Brežičani na razpolago za črpanje vsako sekundo več kot 200 litrov kakovostne pitne vode iz globin, ki je zaščiten z debelo plastjo ilovke. Zdjaj črpajo le 60 l/sek, zato vodo ponujajo tudi Krčanom.

Kljub takemu bogastvu pitne vode so lansko in še poletje pred njim mnogi občani morali čakati na cisterne z vodo. In vzrok za to? V občini je še vedno veliko lokalnih vodovodnih omrežij, ki so jih krajin zgradili sami in pri tem uporabili lokalne vire pitne vode, ki ob suši presahnejo in so večinoma oporečni.

Kot je povedala direktorica javnega podjetja KOP Vlada Kežman, od jeseni že upravljajo novozgrajen sistem na Sromljah, kjer so po predhodnem iskanju kakovostne vode zgradili črpališče in nato še omrežje. Krajin so prispevali velik delež k izgraditvi, toda zdaj težav s pitno vodo ne bodo več imeli. Ravno tako se bodo na novo omrežje lahko priključili še nekateri okoliški zaselki ter Pečice in Križe. Na drugem koncu Orlice je v izgradnji vodovodni sistem Bizelsko. Jeseni so odprli 5,5 km dolgo omrežje Bizelsko - Bukovje ter potrebne objekte, zdaj pa začenjajo z izkopi od Bukovja proti Orešju (tudi 5 km omrežja). V bodoče bodo možnost za priključitev na centralni brežiški vodovodni sistem dobile tudi Artiče in Arnovo selo, saj načrtujejo povezavo Glogov Brod - Artiče.

Lansko leto so začeli intenzivno reševati tudi oskrbo s pitno vodo na kranjski strani občine, kjer so lokalni izviri na kraškem terenu in je vsa voda oporečna. Če bo tudi letos s financiranjem tako kot lani, lahko krajin Velike Doline, Jesenic na Dolenjskem, Obrežja, gospodarskega območja v Slovenski vasi in morda tudi Koritnega pričakujejo prve kubične pitne vode.

Lani so končali 1. fazo izgradnje in vanjo vložili 60 milijonov tolarjev iz občinskega proračuna, Sklada za demografsko ogrožena območja ter treh zainteresiranih ministrstev: za obrambo (objekti v Slovenski vasi), za

NIČ VEČ TAKO - Javno podjetje KOP bo kmalu upravljalo z večino vodovodnih sistemov v občini, ki bodo v dveh ali treh letih že tudi posodobljeni in oskrbljeni z najboljšo pitno vodo. V kratkem pričakujejo tudi posodobitev upravljanja z opremo za procesno vodenje sistemov.

Prestrašeni trpijo in molčijo

Posavje okuša prve sadove kapitalizma - Velike obremenitve delavk v tekstilni industriji - Visoke norme, 12-urno delo, psihični pritiski, strah pred izgubo zaposlitve

KRŠKO - V razgovoru vodstva Zveze svobodnih sindikatov Slovenije s podružno desetin posavskih aktivistov se je potrdilo mnenje, da sindikalisti načelno niso proti socialnemu sporazumu, vendar pa je treba prej zaščititi vitalne interese delavcev, dosledno spoštovati sistem kolektivnih pogodb ter s sprejemom nekaterih nujno potrebnih zakonov doseči večjo pravno in socialno varnost delavcev.

Nujno potrebni so predvsem zakoni o kolektivnih pogodbah, o delavskih in socialnih sodiščih ter o delovnih razmerjih. Ker ta področja niso zakonsko urejena, prihaja do vse večjih kršitev nekaterih standardnih delavskih pravic. Delavci so v strahu pred izgubo delovnega mesta prisiljeni sprejemati vsakršne pogoje dela in požreti tudi hude krivice in poniževanja.

Posavje je morda kar dober primer za to, kako se godi delavcem v takih razmerah. "To, kar smo v Posavju videli, je alarmantno," je dejal Semočič. Pri tem je mislil na nenormalne psihične in fizične obremenitve delavcev ter opozoril, da tako ravnanje ni rešitev za naše gospodarstvo, saj bo prej ko slej motivacija za delo pod tako obremenitvijo padla.

V Posavju čaka na delo kar 22 odst. vsega za delo sposobnega prebivalstva, kar v veliki meri prispeva k zaposlovanju za določen čas in k skenjanju pogodb, ki so napisane v škodo delavcev. Kot poudarja Jože Černoša iz Območnega organizacije v Krškem, je kritično stanje značilno predvsem za tekstilno industrijo v regiji: Inplet, Labod, Lisca, Jutranjka. "V Labodu na primer prevzamejo tako velike količine dela, da jih ni

mogoče opraviti v normalnem delovnem času, zato prisiljujejo delavke v 12-urno delo. V Jutranjki priznavajo delavkam le četrt ure za kosilo. Zaradi velike obremenitve ni učinka, in ker tega ni, spet podaljšujejo delovni čas. Poleg tega

RAZSTAVLJAJO POSAVSKI LIKOVNIKI

BRESTANICA - Zveza kulturnih organizacij Krško in DKD "Svoboda" Brestanica vabita ob slovenskem kulturnem prazniku na otvoritev in ogled Posavske likovne razstave. Svoja dela bo razstavilo kar 36 posavskih likovnikov, različnih po kakovosti in stilu. Tako si bodo obiskovalci lahko ogledali dela akademskih slikarjev in tudi popolnih amaterjev, ki se opirjajo različnih stilov, od tipične naive do težko razumljive abstrakcije. Razstavo bodo odprli jutri ob 18. uri v prostorih brestaniškega gradu, kjer bo tudi krajši kulturni program, za katerega bodo poskrbeli člani DKD "Svoboda" Brestanica.

Franc Kene je prejel Gallusovo listino

Pet priznanj ZKO Brežice za delo v kulturi

BREŽICE - Ob kulturnem prazniku so v Brežicah podelili več občinskih priznanj za delo na področju amaterske kulture in priznanje republiškega značaja - Gallusovo listino. Listino je minuli četrtek na osrednji občinski proslavi ob kulturnem prazniku Francu Kenetu iz Globokega podelil skladatelj in zborovodja Janez Močnik, član odbora za odrasle pevске zbornice pri ZKOS.

Učitelj Franc Kene je v šoli Globoko ves čas vodil otroški in mladinski pevski zbor ter skrbel za temeljito glasbeno vzgojo. Pred več kot 20 leti je bil med ustanovitelji Lovskega pevskega zbora Globoko, leta 1980 postal njegov zborovodja in bil tudi med pobudniki srečanj lovskih pevskih zborov Slovenije. Vodil je tudi več drugih pevskih zborov. Že od leta 1972 sodeluje v pevskem zboru učiteljev Slovenije in vrsto let zavzeto deluje v delovnih telesih občinske ZKO Brežice in Posavskega pevskega združenja.

Letos so podelili tudi pet občinskih priznanj ZKO za uspešno delo na področju amaterske kulture. Vlado Deržič ga je prejel za dolgoletno vztrajno delo pri Godbi na pihala Loče, Ivan Volčanjšek, pobudnik osnovanja

pa še nadur ne plačujejo," pravi Černoša.

Posavski sindikalisti opozarjajo tudi na plačevanje stimulacij za redno prisotnost na delu. Z njimi se sicer strinjajo, vendar ne na način, kakršnega so uvedli v Jutranjki, zgledu pa želijo slediti tudi v krškem Labodu. Hkrati z uvajanjem dodatka

● Ob vsem tem velja še povedati, da se odsotnost z dela zaradi bolezni tudi v Posavju povečuje. Humanizacija dela smo v Sloveniji pokopali kot ostanek socializma, saj podjetja stremijo samo še k maksimalni obremenitvi delavca, ne da bi pri tem vsaj malo upoštevala njegove psihofizične sposobnosti. Zdravniki medicine dela že opozarjajo na kronično industrijsko utrujenost delavcev, ki ne dosegajo pogojev za starostno upokožitev, ker se že prej iztrošijo. Žal zakonodaje, ki bi to urejala ni, marsikdaj pa je sploh grešno o tem govoriti.

so namreč znižali osnovo za plačo. Tako dodatek v višini 7.000 tolarjev v resnici pomeni kazen za delavke, ki gredo na bolniški dopust.

B. DUŠIČ-GORNIK

moškega pevskega zbora na Sromljah, pa za aktivno delo v tem zboru in v predstvedu ZKO Brežice. Priznanje je prejel tudi Jože Vrstovšek, ki se z ljubiteljsko kulturo v domačem kraju ukvarja že 30 let ter ima kot član Lovskega pevskega zbora in pomemben stebler kulturnega društva v Globokem velike zasluge za uspešno pripravljeno srečanje LPZ Slovenije. Vinko Žerjav je dobil priznanje kot vesten, skromen in priljubljen zborovodja treh pevskih zborov in enega okteta, pri katerem poje tudi sam. Občinska ZKO se je letos s priznanjem zahvalila tudi Marjanu Gregoriču, dosedanjemu ravnatelju Posavskega muzeja, ki je z odprtimi vrati muzeja omogočil mnoge kulturne projekte in kakovostno predstavitev ljubiteljske kulture v Brežicah.

GALLUSOVA LISTINA - Franc Kene, dolgoletni zborovodja in organizator kulturnega življenja, je prejel odličje ZKO Slovenije in Slovenske pevске zveze. (Foto: B. D.-G.)

TUDI V POSAVJU - Novomeško podjetje Intelservis se ukvarja s čiščenjem domov, poslovnih in proizvodnih prostorov, z dobavo čistil ter pripomočkov in strojev za čiščenje. Že od začetka tesno sodeluje s firmo Henkel Ecolab in je z okrog 140 zaposlenimi največje tovrstno zasebno podjetje pri nas. Že nekaj časa uspešno sodeluje tudi s posavskimi podjetji in ustanovami ter napoveduje, da bo še v letošnjem letu zaposlilo kakih 40 novih delavcev. Kot je povedal direktor podjetja Janez Štrukelj (na sliki skupaj z ženo ob otvoritvi poslovalnice v Brežicah), ne odpirajo trgovine ali klasične pisarne, ampak prostor, v katerem so razstavljeni stroji in čistilna sredstva. Tja bodo prihajale bodoče stranke, da bi jih natančno seznanili s svojim delom in jim v sosednjem prostoru tudi praktično pokazali, kako čistijo. (Foto: B. D.-G.)

KULTURNI PRAZNIK V DOMU STAREJŠIH

NOVO MESTO - Tudi letos bomo delavci in oskrbovanci Doma starejših občanov Novo mesto počastili slovenski kulturni praznik. Da bi se izognili vsakoletni enoličnosti, so se povezali z osnovno šolo Šmihel in s Knjižnico Mirana Jarca iz Novega mesta. 16. februarja bodo učenci osnovne šole Šmihel skupaj s pevskim zborom Doma starejših občanov izvedli kratek kulturni program ob otvoritvi razstave izbranega knjižničnega gradiva z naslovom Ran mojih bo spomin in tvoje hvale glasil Slovencec se prihodnje čase ... (France Prešeren), ki jo pripravila Knjižnica Mirana Jarca. Razstava bo odprta od 16. do 21. februarja od 9. do 18. ure. V tem času si jo bodo ogledali učenci šestih, sedmih in osmih razredov osnovne šole Šmihel in naši oskrbovanci. Ponedeljek pa bo namenjen individualnim ogledom in otrokom iz begunskega centra. Zagotovljeno bo vodenje po razstavi. Vljudo vabljeni!

Delavci in oskrbovanci Doma starejših občanov se ob tej priložnosti želimo zahvaliti Jožetu Bencu kot pobudniku projekta, Tonetu Pogačniku iz Knjižnice Mirana Jarca ter Tini Huša in Lili Vavžik iz osnovne šole Šmihel.

PEVKA PESEM SLADKA - Recital Prešernovih pesmi pod tem naslovom je pretekli petek zvečer po zanosnem govoru sevnike župan Brede Mijovič ob slovenskem kulturnem prazniku in nastopu Mešanega pevskega zbora Lisce pod vodstvom Staneta Pečka v kulturni dvorani GD Sevnica doživeto izvedla igralka Jerca Mrzel (na posnetku). Tudi lepo ozaljšan oder s skulpturami Petra Veneta, slikami Jerice Santej ter cvetličnimi aranžmaji cvetličarne Valentina je precej prispeval k prijetnemu podoživljanju umetniškega večera. (Foto: P. P.)

OLJA IN AKVARELI - Slikar Janez Kovačič poleg motivov s kmečkega podeželja upodablja tudi gorske motive, klasična tihožitja ter realistične in globoko psihološko niansirane portrete. Sicer pa je za vse, ki jih mika podrobneje spoznati umetniško delo, najbolje, če si ogledajo razstavo.

Podelili Župančičeva priznanja

Prejele so jih dr. M. Makarovič, A. Vrlinič, M. Ivanovič in M. Dražumerič

ČRNOBELI - Na predvečer slovenskega kulturnega praznika je bila v črnomaljskem kulturnem domu slovesnost, na kateri so podelili tudi letošnja Župančičeva priznanja za delo na kulturnem področju. Najvišje priznanje, Župančičevo plaketo, je prejela etnologinja iz Ljubljane dr. Marija Makarovič, in sicer za večletno in uspešno delo pri raziskavah ljudskih noš v Beli krajini.

Podelili so tudi tri Župančičeve diplome. To priznanje je prejela Alenka Vrlinič, učiteljica likovne vzgoje na osnovni šoli Milke Šobar-Nataše v Črnomlju, ki svoje bogato znanje in sposobnosti nesebično razdaja otrokom, doselej pa je sodelovala tudi na mnogih likovnih prireditvah in akcijah v Beli krajini in na Dolenjskem. Za vse, kar je dobrega storila pri ohranjanju naravne in kulturne dediščine v Beli krajini, predvsem pa pri zaščiti in promociji krajinskega parka Lahinja, si je Župančičevo diplomu prislužila dipl. biologinja Mira Ivanovič, samostojna konservatorica na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu. Prav tako je za pomembno delo pri varovanju naravne in kulturne, zlasti pa sakralne dediščine v Beli krajini, prejela Župančičevo diplomu tudi dipl. umetnostna zgodovinarica in dipl. etnologinja Marinka Dražumerič, samostojna konservatorica na novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine.

M.B.-J.

Spoj pesniške in likovne govorice

Novo mesto je dobilo nov razstaveni prostor v jedilnici novomeške bolnišnice - Na otvoritveni prireditvi slikar Jože Kumer in pesnik Ivan Frbežar

NOVO MESTO - V dolenjski metropoli in bližnji okolici se predstaviti kulturnega ustvarjanja odpirajo novi in novi prostori, v katerih ljudje lahko pridejo v stik z dosežki domačih ustvarjalcev in umetnikov od drugod. Poleg galerij in že uveljavljenih razstavišč v nekaterih večjih ustanovah in podjetjih, kot sta denimo Galerija Krka in razstavišče v SDK, prirejajo občasne likovne razstave in kulturne večere še v gostinskih lokalih, vojašnici in od minulega petka naprej tudi v restavraciji.

V petek, 4. februarja, so namreč v jedilnici novomeške splošne bolnišnice odprli prvo likovno razstavo v teh prostorih ter pripravili predstavitev pesniške zbirke. Prireditelj je bila posvečena, kot je dejal uvodni govornik dr. Tone Starc, slovenskemu kulturnemu prazniku in 100-letnici delovanja bolnišnice v Novem mestu.

Na razstavi, ki jo je pripravila arh. Marta Račević (njej je zaupana skrb tudi za bodoče razstave), se predstavljajo dolenjski akademski slikar Jože Kumer z desetimi slikami večjega formata in s 24 ilustracijami, ki so nastale posebej za pesniško zbirko Oro-

silo orosilo grosupeljskega svobodnega umetnika Ivana Frbežarja. Kumer se tudi tokrat izkazuje kot ustvarjalec, ki ga privlači iskanje skrajnih možnosti barvnih občutljivosti in sproščanje ustvarjalne energije v notranjem prostoru slike z dinamično barvno potezo. Krepke poteze s čopičem predstavljajo na nekaterih slikah zgolj same sebe, v celotni kompoziciji pa se usmerjajo v določeno misel, ki nastaja, kot je dejal avtor, v procesu samega ustvarjanja. Posebnost razstave so risbe s svinčnikom, ki so nastale kot ilustracije za Frbežarjevo pesniško zbirko, ki je pred kratkim izšla pri koprski založbi Lipa. V dogovoru med obema ustvarjalcema, ki sta si znanca še iz študentskih let, je nastal zanimiv spoj likovne in pesniške govorice. Vsaka pesem v zbirki, ki je v celoti lirčno ubrana, odlikujeta pa jo izbrano, zgoščeno besedje in velika melodičnost jezika, ima svojo ilustracijo. Kot je povedal

pesnik, sicer avtor že treh pesniških zbirk, ene knjige proze in ene knjige za otroke, so pesmi iz te zbirke spodbudile k ustvarjanju še enega umetnika. Naš znani skladatelj resne glasbe Pavel Šivic je tri Frbežarjeve pesmi izbral za besedilo tretjega stavka svoje najnovejše simfonije za orkester in mešani zbor.

M. MARKELJ

PREČENČANI ZAIGRAJO V SOBOTO

PREČNA - Gledališčniki amaterskega gledališča iz tega kraja vsako leto v zimski sezoni pripravijo po eno gledališko delo. Letos so se pod vodstvom režiserja Franca Pluta lotili komedije Michela Acharda "Hočete igrati z mano" in se bodo v soboto 12. februarja, predstavili na domačem odru. Naslednjo soboto, ob 19.30 pa bodo igro prvič ponovili na odru Doma kulture v Novem mestu. Obljubljajo, da bodo tudi letos gostovali povsod tam, kjer so jih že leta nazaj prijazno sprejemali.

ZNANCA IN SOUSTVARJALCA - Nedoseženi ideal nekaterih umetnikov, da bi ustvarili popolno umetnino, ki bi združevala literaturo, slikarstvo in glasbo, ostaja ideal, ki pa se mu lahko približa tvorno sodelovanje več umetnikov, kot je primer pri pesniški zbirki Orosilo orosilo. Napisal jo je Ivan Frbežar, ilustriral Jože Kumer, nekaj pesmi pa uglasbil Pavel Šivic. Na sliki: slikar in pesnik na predstavitvi.

JUTRI GLASBENI VEČER V TREBNJEM

TREBNJE - ZKO Trebnje vabi na glasbeni večer s saksofonistom Tomažem Zlobkom, ki bo jutri, 11. februarja, ob 18. uri v kulturnem domu. Sodelovalca bosta tudi klavirist Blaž Jurjevčič in Zvonka Falkner.

ZA PRAZNIK IN ZA PESNIKA PERHAJA - V osnovni šoli Brusnice so učenci in sodelovanju z učitelji pred dnevi pripravili v počastitev slovenskega kulturnega praznika zanimivo prireditev. Bila je posvečena 8. februarju ter zbirki otroških pesmi "Igre s soncem" in njenemu avtorju Ivanu Perhaju, kulturnemu delavcu in nekdanjemu dolgoletnemu ravnatelju brusniške osnovne šole. Priručna prireditev je šla na trenutke še posebej do srca. Za to so se potrudili brusniški šolarji pod vodstvom svojih mentorjev in tamburaši iz Stopič pod taktirko Ladislava Brulca in ne nazadnje slavjenec Ivan Perhaj z branjem svojih pesmi. Proslave so se poleg brusniških učiteljev in šolarjev udeležili med drugimi Jože Škufca, predstojnik novomeške enote zavoda za šolstvo, pisatelj Jože Dular, avtor spremene besede k "Igram s soncem" Jože Zupan, Ivan Zoran, ki je v knjižico napisal besedo o pesniku Perhaju, ilustrator Niko Golob, ravnatelj iz večine šol v novomeški občini in krajani. Na fotografiji: med programom. Ivan Perhaj sedi v prvi vrsti, šesti z leve. (Foto: L. M.)

15 LET VITISA - S sobotnim slavnostnim koncertom v Ganglovm razstavišču je proslavil 15 let uspešnega dela melitski oktet Vitis. Branko Herak ga je pred poldrugim desetletjem sicer ustanovil kot sekstet, pozneje pa je prešel v oktet, ki se je dobro ukoreninil v Beli krajini. Doživel je tudi nekaj kadrovskih sprememb, tako pri pevcih kot v vodstvu. Tako je leta 1981, ko je Herak zapustil Metliko, za 12 let vzel vaje v roke Marjan Končar, sedaj pa je umetniška vodja Mateja Jakša. Zadnji dve leti je oktet večkrat nastopil tudi v dekliškim pevskim zborom folklorne skupine "Ivan Navratil". Sicer pa se pevec dobro zaveda, da 15 let petja ni le njihova zasluga, temveč tudi številnih, ki so jim pomagali preživeti, tako podjetij kot zvestih poslušalcev. Na fotografiji: Vitis na jubilejnem koncertu (z leve proti desni): Janko Bračička, Bogomir Jakša, Jože Kočvar, Bojan Flajnik, Martin Simonič, Martin Črnogelj, Janez Matkovič in Janez Majzelj. (Foto: M.B.-J.)

Zaljubljen v slovensko krajino

V galeriji Posavskega muzeja še do 6. marca razstavlja akademski slikar Janez Kovačič - Otvoritev popestrila igralka Jerca Mrzel - Podelili priznanja ZKO Brežice

BREŽICE - Pred tednom dni so v Posavskem muzeju Brežice odprli razstavo akademskega slikarja Janeza Kovačiča, rojenega v Rakitni. Umetnika je na večer otvoritve predstavil Pavle Gregorc, ki ga zadnje čase poznamo tudi s televizijskega programa. Otvoritev je obogatila s svojim pevskim programom gledališka igralka Jerca Mrzel, ki se je v malem avditoriju muzeja predstavila z recitalom Prešernovih pesmi ob glasbeni spremljavi.

Janez Kovačič se ukvarja s slikarstvom, uporabno grafiko in vitražem, ob tem pa je zaposlen kot profesor grafičnega oblikovanja na srednji šoli v Ljubljani. Po diplomii je

dalj časa živel v ZR Nemčiji, nato pa vpisal študij 3. stopnje na ljubljanski likovni akademiji, kjer je diplomiral leta 1975. Ponaša se z 89 samostojnimi in s čez 150 skupinskimi razstavami doma in v tujini ter s sodelovanjem na številnih kolonijah. Kot pravi umetnik sam, zadnja leta veliko dela in razstavlja v Kanadi in ZDA.

Franc Zalar v brošuri, ki je izšla ob razstavi v začetku tega leta ob razstavi v Radečah in zdaj v Brežicah, omenjuje, da velja Kovačič za enega naših

najkvalitetnejših slikarjev realistične smeri. Slikarjeva olja in akvareli so poglani iz bogate tradicije slovenskega realističnega slikarstva, zlasti krajinarstva. "Slikar je naravnost zaljubljen v lepoto slovenske krajine, v

● S to prireditvijo je občina Brežice počastila slovenski kulturni praznik, zato je slavnostni govornik državni svetnik Danijel Božič spregovoril predvsem o pomenu in položaju kulture v slovenski državi. Predstavniki Zveze kulturnih organizacij so ob tej priložnosti podelili tudi občinska priznanja te organizacije in listino ZKO Slovenije. Več o nagajenih na 7. strani.

prvinsko domačijsko stavbno kulturo, ki je, na žalost vedno bolj ogrožena. Tako se v Kovačičevih akvarelih pogosto srečujemo s številnimi motivi s kmečkega podeželja, s starimi, napol podrtimi bajtami, mlini in osebnostjo naše kmečke arhitekture - kozolci," pravi Zalar.

B. D. -G.

● Pokojni Josip je bil popotnik na kvadrat. Lojze ga je prekosil, še preden mu potekel je mandat. (Jurčič)

● Zgodovina zahodne filozofije ni nič drugega kot vrsta pripomb k Platonovi filozofiji. (Whitehead)

Postajamo angleško jezikovno podeželje?

Čemu čakajo pri novomeškem Hrastu, Nitki, Gospodični in Rački? - Že zdavnaj bi lahko bili "imenitnejši" z napisnimi tablam Oak tree, Thread, Young lady in Duckling... Ne pozabite: ne Rusi, Angleži prihajajo!

Vsakih nekaj mesecev dobim v poštnem nabiralniku brezplačen propagandni glasnik "Novomeški kam" in oglasni časopis CLIP. Nanju in še na druge podatke, ki so v telefonskem imeniku, sem se spomnil, ko je deset slovenskih razumnikov, urednikov in drugih javnih delavcev tudi v Dol. listu objavilo odprto pismo "Slovenščina odrinjena na rob, angleščina vdira v nas..." Na pobudo Mohorjeve družbe in Slovenske matice se podpisniki z ostrimi zahtevami obračajo na Državni zbor slovenske republike, naj vendar že napravi konec dosedanjim neprizadejnosti in nedejavnosti države glede najširše zaščite rabe slovenščine.

V Novem mestu in po Dolenjskem si ne smemo prav nič domisljati, da smo glede vdiranja angleščine v poslovnost svet, v reklamo, tisk in ulično rabo nedolžni! Tudi pri nas je slovenščina marsikje že porinjena na rob javne rabe ali pa je celo tam sploh

več ni. Le preberite tale "domača imena":

Eminent, Biro, Intermerc, City shop, Beaty free, FRAL, Dual Express, Bubbi, ELFI, Intel, ERRO, Controlling, ELIT, Roni, FENIX, Logi-Com, Interier Design, PACOM, Fortuna, Novoline, Terra, Birking, Servis Shop, FRIK, Benefit - a nikar ne mislite, da sem našel s tem že vse take in podobne spake!

Zaman smo pričakovali od Zakona o gospodarskih družbah uresničitve obeta, da bodo imena podjetij v republiki obvezno slovenska. Podpisniki odprtega pisma poudarjajo, da je državni zbor lani junija sprejel bistveno poslabšano različico tega zakona. Po njej lahko vsa dotlej uporabljena tuja imena ostanejo nespremenjena. Tako je zasmehovanje slovenščine v tujih jezikih zdaj celo uradno dovoljeno. Samo dobronamerno prepričevanje, da moramo

slovenščini njeno veljavo utrjevati, ne pa zmanjševati, ne zadošča več.

Učiteljice bijejo plat zvona

Drobna uokvirjena novica "Smo suvereni, če se prodajamo?", ki jo je Nevenka Kulovec iz Novega mesta 24. decembra 1992 objavila v Dolenjskem listu, me je pretresla. Upravičeno so jo razburili veliki plakati, ki so takrat preplavili naše kraje in s katerimi nam je napadalni West v angleščini voščil novo leto.

Užaljena in prizadeta učiteljica slovenskega jezika je zapisala:

"Ali je angleščina postala uradni jezik? Je moderno samo to, kar je angleško?... Kako naj vzgajam učence v ljubezni do maternega jezika? Ali res moram klicati na pomoč razsvetljenca, Pohlina, Vodnika, ki so bodrili svoje rojake, naj se ne sramujejo svojega jezika, ali moram res ob ve-

likanih naše besede Prešernu, Cankarju poudarjati, da so dvignili slovenščino med svetovne jezike? - Vse to zaradi prevzete sedanje oblasti, ki je gluha za čistost slovenskega jezika!"

Med podobnimi svarili je bilo 11. marca lani po kulturnem prazniku Slovenije objavljeno v našem tedniku tudi razmišljanje pedagoginje Elizabete Vardijan iz bršljske osnovne šole. Da je "jezik ogledalo duše" je zapisala in med drugim še povedala: "...Ob onesnaženih zemlji, zraku, vodi smo nemočni in le malo lahko sami kaj naredimo, da bi uničeno popravili, toda o jeziku in o lastnem izražanju odločamo mi sami in nihče drug... Jezik je in bo ostal zvok preteklosti, sedanjosti in bodočnosti, zato naj zveni blago in prijetno."

Dragoceni besedam učiteljice je sledila vrsta pisem sedmošolcev iz Bršljina: vsi so ponosni na materni jezik.

Moder nasvet pisatelja Jožeta Dularja

Decembra 1993 je izšel mariborski zbornik Dom in svet, ki je objavil tudi lanski junijski pogovor s pisateljem in pesnikom Jožetom Dularjem iz Metlike. Ugledni javni in kulturni delavec se ob odgovoru na eno izmed vprašanj uredništva ni mogel izogniti graji na račun otopelosti in malomarnega odnosa do rabe lastnega jezika: "...In kaj naj rečem o prihodnosti slovenskega jezika? Mislim, da take razpuščenosti v jeziku, kot je danes, še zlepa ni bilo. Vsak dela po svoji glavi. In kaj vse moramo brati v časopisu pa gledati in poslušati po radiu in televiziji? Če na primer neki minister govori, da to in ono "moramo narediti", in če drugi javno toži, da ne ve, "kaj če naredi", potem res ne kaže drugega, ko da obema svetujemo, naj se vpišeta v večerni tečaj slovenskega jezika."

Potem pa vse hujši vdor angleščine v vse naše življenje! Prava jezikovna okupacija, ki se nam vsiljuje v zabaviščih, delavnicah, na igriščih... Saj se proti anglicizaciji našega jezika borijo nekateri, a kaj, ko jih nihče ne posluša! Ali res ne bomo kaj kmalu dobili zakona, ki bi temu jezikovnemu hlapčevstvu naredil konec? ...Res, hvala za tako a jezikovno osamosvojitelj!"

Tako pisatelj Jože Dular. Ob njegovih zaskrbljenih besedah sem se spomnil, da je Bojan Stih v Prešernovem koledarju za leto 1979 med drugim zapisal, da "Naš jezik je stoletna že bije smrtna ura" in da bo "ob koncu drugega in v začetku tretjega tisočletja izginila iz družbe evropskih jezikov."

Prazen strah? Samo opozorilo razumnika, naj se vendarle zavemo, kam plovemo? Mar res pozabljamo, da nas je samo naš domači jezik v tisočletnem življenju naroda ohranil kot Slovence? Stihove so tudi naslednje besede: "Naš jezik je stoletna in tisočletna evropska kulturna tradicija, je filozofija dela in posoda samospoznavanja..."

Zato naj se ne sramujejo novomeški delavci in lastniki, ki imajo nad podjetji, trgovinami in delavnicami razobesene table, na katerih piše: Obrtna zadruga Hrast, Nitka, Gospodična, Račka, Cekar, Ajda, Rajska ptica, Dvojka, Krona, Kolpa, Nanca, Jure, Vrtnica, Škrat, Urška, Cvetnik in podobna druga lepa, stara domača imena.

Vse nam z njimi povedo z eno samo besedo. Tudi to, da so njihovi lastniki narodno zavedni in na slovenščino ponosni ljudje.

TONE GOŠNIK

»Ko hudič ne more, baba zmore«

Slovenija sodi v svetovni vrh po številu zaposlenih žensk. Institucionalno so ženskam zagotovljene enake možnosti kot moškim, dejansko pa so v drugačnem položaju, saj so razdvojene med delom v službi in doma. Ker so preobremenjene, ne zmore zmorejo vedno obojega, zato se pri mnogih poraja slaba vest. Kakšen je položaj slovenskih žensk na pragu tretjega tisočletja, so spregovorili na posvetu v Ljubljani.

V zadnjih dveh letih se je veliko slovenskih podjetij znašlo v težkem položaju, mnogim je grozil stečaj, in kot pravi direktorica sevnškega Impleta Marija Jazbec, ki je hkrati tudi predsednica združenja menežerk, pogosto v najtežjem položaju vodstvo takšnih firm prevzemajo ženske. Star pogovor pravi, da ko hudič ne more, baba zmore. Slovenija še vedno sodi v svetovni vrh po številu zaposlenih žensk. Že v začetku tega stoletja je bilo na ozemlju današnje Slovenije med zaposlenimi okoli 20 odst. žensk. Po vojni je število zaposlenih žensk stalno naraščalo vse do leta 1988, ko je bilo zaposlenih skoraj 400.000 žensk. Delež zaposlenih žensk se je tudi po tem letu povečeval, vendar ne zaradi zaposlovanja žensk ampak zaradi hitrega povečevanja brezposelnih moških. Leta 1992 so ženske predstavljale 47,7 odst. vseh zaposlenih. Veliko več jih dela v negospodarstvu kot pa v gospodarstvu (71,3 odst.).

Še zdaleč ne enakopravne

Na posvetu na temo "Slovenske ženske na pragu tretjega tisočletja", ki ga je pred kratkim v Ljubljani pripravilo društvo za enake možnosti žensk in moških - Iniciativa, so v uvodu strokovnjakinje z različnih področij ugotavljale, da slovenska ženska še zdaleč ni enakopravna moškemu, čeprav je sposobna, je pogosto premalo samozavestna. Razdvojena je med delom v službi in delom doma. Čeprav je med srednješolci in študenti več deklet, pa jih zelo malo nadaljuje podiplomski študij, tudi v službi napreduje veliko manj žensk kot moških. Po podatkih so deklice celo uspešnejše pri zaključku šolanja v osnovnih šolah ter na prehodu v srednjo šolo predstavljajo več kot polovico celotne vpisane generacije. Pri vključevanju v višje in visoko izobraževanje so prav tako uspešnejše. V šolskem letu 1987/88 je bilo med vsemi redno vpisanimi 55,7 odst. žensk, leta 1992 pa jih je bilo med tistimi, ki so uspešno zaključili študij, 62,3 odst. Razmerje med moškimi in ženskami pa se bistveno spremeni pri podiplomskem študiju in doktoratih. Leta 1991 je bilo med diplomanti podiplomskega študija 40,7 odst. žensk, med tistimi, ki so doktorirali pa 26,3 odst. Razlogov za tako majhen delež žensk je lahko več, prav gotovo pa je to obdobje, ko si ljudje ustvarjajo družino in imajo otroke. Dr. Maca Jogan je povedala, da je na ljubljanski univerzi zaposlenih nekaj več kot 10 odst. rednih profesorice. Institucionalne možnosti so za ženske in za moške enake. Dejstvo pa je, da so ženske veliko bolj obremenjene z družino kot moški in so v tem neenake. Če se ženska vendarle odloči za dodatno izobraževanje, mora tako rekoč gojiti špartanski način življenja.

Takšno razdelitev vlog v družini spodbujajo tudi v učbenikih za osnovnošolce. V ilustracijah za nižje razrede so pogosti klasični prizori moškega, ki bere časopis in ženske s kuhalnico. Učbeniki in delovni zvezki pretežno uporabljajo ednino ali množino moškega spola kot splošno obliko za oba spola: npr. dragi osmošolci, učenci.

Institucionalne možnosti so enake, vendar...

Javnomnenjske raziskave pred 11 leti so pokazale, da moški v službi bolj napredujejo kot ženske, pa tudi njihove možnosti za napredovanje so večje kot pri ženskah, saj je 2/3 vprašanih moških odgovorilo, da imajo možnost napredovati, medtem ko je 2/3 vprašanih žensk odgovorilo, da te

možnosti nimajo. Anketa med ženskami na vodilnih mestih je pokazala, da so zaradi obremenjenosti ženske premalo samoiniciativne in imajo premalo zaupanja vase. Skoraj polovica anketirank ima slabo vest, ker vsega ne zmorejo postoriti, naj bo doma ali v službi.

Mihaela Logar je opozorila tudi na kmečko žensko. Dejala je, da je podeželje tipično patriarhalno urejeno in da so kmetice med najbolj obremenjenimi pri nas. Predvsem na tistih kmetijah, kjer so moški zaposleni, so ženske tiste, ki opravijo največ dela in so v mnogih primerih tudi odgovorne za učinkovitost kmetije. Zato se redna zapolitev zunaj kmetije ni izkazala kot najboljša rešitev, veliko bolje bi bilo, če bi se lotili dopolnilnih dejavnosti. Perspektive žensk v kmetijstvu so velike, čeprav je še veliko ovir, predvsem je treba kmeticam omogočiti večjo strokovnost, da bodo pridobile samozavest in se bolj vključevale tudi v zadrage in v delo KS. Logarjeva je še dodala, da je današnja kmetica tudi menežerka.

orke za učinkovitost kmetije. Zato se redna zapolitev zunaj kmetije ni izkazala kot najboljša rešitev, veliko bolje bi bilo, če bi se lotili dopolnilnih dejavnosti. Perspektive žensk v kmetijstvu so velike, čeprav je še veliko ovir, predvsem je treba kmeticam omogočiti večjo strokovnost, da bodo pridobile samozavest in se bolj vključevale tudi v zadrage in v delo KS. Logarjeva je še dodala, da je današnja kmetica tudi menežerka.

Pomen načrtovanja rodnosti

Čeprav hoče biti ženska uspešna na mnogih področjih dela, je še vedno tudi mati. Z željo, da bi se tudi na drugačen način uveljavila v družbi, se je že leta po svoje borila za manjšo rodnost. Dr. Mateja Kožuh - Novak pravi, da je to zgodba o uspehu. Rodnost naj bi začela upadati že od leta 1900 in padala vse do 50-ih let, ko se je začelo govoriti o kontracepciji. V tem času je bila umrljivost otrok in žena velika, ve-

liko je bilo splavov. Od leta 1950 dalje je obdobje načrtovane družine, uravnavanje rojstev je bilo zapisano tudi v ustavi. Načrtovanje rodnosti je pomagalo tako tistim, ki bi radi imeli otroke, kot tudi tistim, ki jih ne bi imeli radi. S tem se je tudi drastično znižala umrljivost otrok in mater. Danes smo na nivoju Švedske, zaradi preventivnega ukvarjanja z mladimi nam ni porasla rodost mladih deklet, prav tako pa tudi ne splavnost. Pri uporabi kontracepcije smo nekje med Zahodom in Vzhodom. Kontracepcijske tablete uporablja pri nas le okrog 25 odst. žensk, v nekaterih zahodnih državah tudi 42 odst., poleg tega pa nimamo sterilizacije, ki jo v svetu veliko uporabljajo. Pari precej uporabljajo prekinjen odnos, ki pa ne sodi med varne oblike kontracepcije. Še vedno pa bo treba osvestiti mlade, da sta za nosečnost odgovorna oba.

Letošnje leto je leto družine. Dr. Tanja Rener je ob tem opozorila na dva nasprotujoča si, tako rekoč ideološka pogleda na družino. Desna politična ideologija družino fetišizira in jo prikazuje kot varuhinjo ogroženih vrednot, leve politične ideologije pa ne priznavajo predvsem dela, ki ga družina prispeva družbi. OZN ne idealizira družine, prav tako pa tudi ne favorizira samo ene družinske oblike, temveč poudarja pluralnost oblik. Bomo tudi pri nas znali v letu družine opozoriti na najbolj pereče probleme družine in v zvezi s tem tudi na položaj otrok in žensk?

JOŽICA DORNIŽ

begunci

Nikomur ne želijo biti v napoto

V Sloveniji je nekaj deset tisoč beguncev. Nanje navadno gledamo kot na brezdomce, ki so ušli pred vojno viхро, da so si rešili golo življenje. Le malokdaj pomislimo, kaj se skriva v njihovih dušah, kako jim je pri srcu, ker so v breme drugim ljudem, čeprav bi doma - če bi bil seveda mir - sami skrbeli zase in živeli človeka dostojno življenje.

V Škernjcu pri Jugorju, belokranjski vasi pod Gorjanci, ki šteje petnajst hiš, že skoraj dve leti živi kar osem beguncev iz Bosne in Hercegovine. Vaščani so jih lepo sprejeli in tudi danes nimajo ne begunci z vaščani ne vaščani s prišleki nikakršnih problemov. Nasprotno, Škernjčani jim celo pomagajo, kolikor je v njihovi moči, ljudje iz Bosne in Hercegovine pa se dobro zavedajo, da so v Sloveniji predvsem gostje in da mora gost spoštovati pravila obnašanja gostiteljev. Vse gostoljubnosti navkljub pa si begunci želijo predvsem eno: da bi lahko, dokler je v Bosni pač vojna in se ni moč vrniti domov, čim bolj sami poskrbeli zase in bili čim manj odvisni od dobrote ljudi okrog njih.

12. aprila pred dvema letoma, torej kmalu potem, ko je v Bosni in Hercegovini izbruhnila vojna, je iz Cerovca v občini

Tešanj nedaleč od Doboja pribežala k sorodnici Rozalki Marinčič v Škernjcevec Veronika Bjelanović s hčerko Ljiljano in Draženo ter bratrancem Nedeljkom. Pustila je službo v usnjarski industriji, ker je želela z begom mladoletnim otrokom prihraniti vojne grozote. Avgusta istega leta so za njimi prišle še štiri sorodnice: Veronikina mama Franka Sebanc s sestro Matejo Sukobljevič, njuna mama Marija Jurič in Matejina hči Magdalena. "Precej časa pred tem, preden smo odšle z doma, je bila vas obkoljena. Zaradi obstrlejevanja smo živeli v kletih, vendar je bila naša vas še edina naokoli, ki še ni bila porušena. Do vasi je bil prost le en dohod, zato so k nam prihajali begunci iz drugih vasi, s seboj pa so pripeljali tudi živali, ki jih je uspelo rešiti. Sprejeli smo jih, a takrat še pomislila nisem, da bom morala biti tudi sama kdaj begunka,"

pravi Franka Sebanc. "Ko sem odhajala, sem bila prepričana, da se bom kmalu vrnila. Želela sem rešiti le bolno in ostarelo mamo ter videti hčerko in vnukinjo v Sloveniji. Ko sem se odpravljala od doma, sem objela hišni vogal, ga poljubila in rekla: "Saj se bom kmalu vrnila," pove s tresočim glasom Franka, sestra Mateja pa ji prikimava s solznimi očmi.

Dom v kovčku

Toda Franka je kmalu izvedela, da so zaprti še edini dohod do njihove vasi in da vrnitev ne bo več mogoča. Spoznala je, da bo vsaj za nekaj časa morala pozabiti na vse, kar je ostalo v Bosni in Hercegovini ter si pomagati s tistim, kar je prinesla s seboj v kovčku in s pomočjo dobrih ljudi. "V Sloveniji imam tudi moža Slovenca, ki sicer živi v Ljubljani, zato sem si začela tukaj urejati ustrezne papirje. Ko sem jih dobila, mi je dejal, da ne ustrezajo, ker na njih piše Socialistična republika Slovenija in ne Republika Slovenija. Raztrgal jih je in rekel, da bom čez nekaj dni dobila druge dokumente. A sem še danes brez njih. Sprašujem se, ali imam po možu Slovencev v njegovi domovini sploh kakšne pravice. On mi zatrjuje, da nikakršnih, tudi zdravstvenega zavarovanja ne," pripoveduje Franka.

Osem beguncev je najprej živelo v hišici z dvema sobama in kuhinjo pri Marku Marinčiču, čez letošnjo zimo pa so se štirje preselili v hišo Danka Popoviča na drugem koncu vasi. Franka, Mateja in Veronika nešteto krat ponovijo, kako hvaležni so vsi skupaj Škernjčevanom, ki so jim ponudili gostoljubje. Ne predstavljajo si, kako bi životali brez njihove pomoči. "Ko smo pustili doma vse, kar smo imeli, in smo prišli sem kot begunci, smo bili srečni, da smo dobili streho nad glavo in da smo lahko rekli: "Samo da smo živi!" Najbrž pa nam bi bilo sedaj lažje, če bi bili v Bosni reveži. A zapustili smo tri hiše, mamino, sestrično in mojo, gospodarska poslopja, živino, zemljo. Doma smo imeli vsega dovolj za normalno življenje, sedaj pa smo tukaj kot peklarji, na ramenih drugih. To nas najbolj boli. Prav zaradi tega si želimo, da bi živeli na svojem. Morda je kje zapuščen hiša, ki nima nikogar in v katero bi se lahko naselilo vseh osem družinskih članov. Če bi živeli skupaj, bi nam bilo veliko lažje, a tudi stroški

bi bili manjši. Na zemlji pa bi si lahko pridelali vso hrano," razmišlja Franka, medtem ko ji drugi prikimavajo. Ženske priznajo, da jih iz hišic, v katerih živijo, ni nikoli nihče podil. Celo nekaj zemlje so jim ponudili za obdelavo, da so si lahko pridelali zelenjavo. "A hudo nam je, ko je vse, karkoli primemo v roke, tuja last. Dobro se zavedamo, da nam ne preostane drugega, kot da čakamo, da bo v naši domovini zopet mir, toda ta čas želimo preživeti čim bolj koristno in ustvarjalno. Saj dobimo pomoč od Rdečega križa in od sosedov, a to ne more trajati večno. Želimo postati čim bolj samostojni, na pa, da bomo bili neprestano drugim v napoto," pravijo.

Bodo kdaj dočakali mir?

Ne zanikajo, da se ne bi nekoč v miru vrnili v Bosno in Hercegovino. Franka, ki je od vseh najbolj zgovorna, pravi, da jim bo tam ostala vsaj zemlja, če jim bodo že porušili domačije. Na srečo imajo s seboj vse dokumente o lastništvu. "Toda kdaj bo prišel mir? Ga bomo sploh dočakali? In če ga bomo in se bomo vrnili domov, kdo bo tisti, ki nam bo pomagal znova postaviti naše domove, napolniti hleve? Kako je z neposrednih zvez s tamkajšnjimi kraji nimamo. Kakor nam je uspelo zvedeti po televiziji, so tam okrog bili hude boje. Zato kakšnih dobrih novic ne moremo pričakovati. Kaj so nam skuhati naši pametni voditelji?" se prepletajo misli sogovornic.

Čeprav se zdijo razmišljanja beguncev iz Škernjceva o lastnem, četudi začasnem domu v Sloveniji zelo optimistična in skoraj neverjetna, ko seveda pomislimo na vse stroške, ki so v hiši neizbežni, pa pravijo, da se vsega tega dobro zavedajo. Da namreč še zdaj plačujejo elektriko, vodo, ki jim jo ob suhi pripeljejo v vodnjak, in vse ostale stroške. In da morajo tudi še zdaj marsikaj kupiti, saj zgolj pomoč, ki jo dobijo, ne zadostuje za življenje osemčlanske družine. "Teh stroškov niti ni tako malo, posebno pri otrocih. Ljiljana namreč obiskuje malo šolo na Suhorju, Dražena 5. in Magdalena 6. razred v metliški osnovni šoli. Na srečo z občasnim delom zaslužim toliko, da se, čeprav skromno, prebijamo skozi življenje. Žal pa nimam toliko denarja, da bi lahko plačala tudi nadaljnje šolanje Nedeljku, ki je lani v Metliki končal osnovno šolo," pravi Veronika. "Vendar pa smo vsi skupaj prepričani, da bi lahko še bolj, kot si pomagamo sedaj, priskočili drug drugemu na pomoč, če bi živeli skupaj," razmišlja Veronika o nadaljnjem življenju v begunstvu ter o načrtih, ki se jih skupaj s sorodniki oprijemlje kot rešilne bilke, ki naj bi bila kot oblak na vse tisto, kar so - sami ne vedo, za koliko časa - izgubili v svoji domovini.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Pet izmed osmih beguncev v Škernjcu: Nedeljko Sukobljevič, Veronika Bjelanović s hčerko Ljiljano, Franka Sebanc in Mateja Sukobljevič

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

»Slovenstvo nas drži skupaj«

Prav v času, ko lahko na televizijskih zaslonih naše nacionalne televizije spremljamo dokumentarec o Slovencih v Argentini z naslovom Pričevanje o zvestobi, je ducat slovenskih učiteljev iz Argentine, ki opravljajo pomembno domovinsko in domoljubno poslanstvo brez vsakršnega plačila, obiskalo Slovenijo in se udeležilo seminarja, namenjenega prav njim. Od leta 1949 je 308 slovenskih učiteljev v Argentini naučilo materinega jezika več kot 3000 učencev. Aktivnih jih je še 94, med njimi jih je že 70 rojenih v novi domovini.

Petdnevni seminar, ki sta ga pripravila Ministrstvo za šolstvo in šport ter Zavod za šolstvo, se je začel na mirenski osnovni šoli, nadaljeval pa v Dolenjskih Toplicah. Učitelji bodo opravili še nekaj izletov po Sloveniji, zadnji teden bivanja v Sloveniji pa bodo obiskali svoje sorodnike. Udeleženci seminarja - 11 ravnateljic in en ravnatelj slovenskih dopolnilnih šol v Argentini - nimajo ustrezne pedagoške izobrazbe. Kot je povedala ena najstarejših udeleženk seminarja, niso vsi pedagogi, so pa prav vsi ljubitelji slovenstva. Tako je tudi naša sogovornica Marijana Batagel, po rodu Novomeščanka iz družine Kovač.

Doma slovensko, v šoli špansko
"Ko sem peljala starejšega fantka v Buenos Airesu v šolo, sem povedala učiteljici, da doma ne govorimo špansko, ampak drug jezik," pripoveduje Marijana Batagel. "Učiteljica španščine je bila modra in je rekla, naj kar še naprej govorimo doma slovensko, šola pa je tista, ki bo

otroka naučila španščine. Zatem mi je pokazala nekega Armenčeka in povedala, da njegovi starši delajo napako, ker ga učijo špansko, in to slabo. Mislim, da tega ni rekla iz spoštovanja do jezika drugega naroda, ampak zaradi metodike. Mi smo takrat odgovarjali za naš jezik, ona pa za španskega."

Batagelova je prepričana, da je za slovenski narod koristno, če ohrani veje, razraščene v svet. Korenine so sicer temelj, a tudi preko listov drevo živi. Pravi, da argentinski Slovenci že brišejo tegobe izseljenstva. "Mislim, da je človek to, kar je, kamor koli gre. Pisatelj Mavšar je denimo daleč od svoje rodne grude delal v tovarni. Kadar je prišel k nam, je rad povedal, da svojo gmajno nosi v sebi. Se pravi, da notranje bogastvo, ki ga človek ima, gre z njim kamorkoli. Ali pa misijonar jezuit Kos, ki živi v Tokiu, pa prekrasno govori in piše slovensko. Na obisku ga je nek naš znanec vprašal, kako je mogoče, da je

ohranil tako krasno slovenščino, pa mu je Kos odvrnil, da prebere vsako slovensko publikacijo na glas, ker pač nima priložnosti, da bi s kom govoril slovensko."

Letošnji obisk v domovini je za Batagelovo že četrti; prvič je bila v Sloveniji leta 1992, ko je njena mama dočakala 90 let. V družini Kovačevih je bilo 7 otrok. Najstarejši brat je pogrešan, verjetno so ga ubili neke na Kočevskem, potem sledijo tri sestre. Peti otrok, France, je šel k jezuitom in se je smrtno ponesrečil v prometni nesreči pri Borovnici, doma pa sta ostala še dva brata. Mama je živela le za svoje otroke in dočakala visoko starost. Po rodu je bila Gorenjka, Konškova s Trojan. Poročila se je na Dolenjsko s Kovačem, ki je pred vojno delal kot sodnik na sodišču v Novem mestu. Gospa Marijana je svoj sedanji primorski priimek Batagel dobila po možu, ki pa je že pred 10 leti preminil.

Družina je odločilna
"Na odhod iz domovine tistega davnega leta 1945 nismo bili povsem nepravilni," pripoveduje Batagelova. "Mislim, da nas je bilo približno 6000. Z nami so šli tudi profesorji, ravnatelj učiteljskega, nekaj strokovnih učiteljev, ki so imeli diplomu. Sestro sva zapustili učiteljske v Ljubljani malo pred koncem in ga pozneje končali. Kjerkoli smo se ustavili, smo držali skupaj. Potem je bilo treba priti čez morje. Pot je pripravil Rdeči križ oziroma dobri ljudje. Mi smo šli v Argentino, ki je nekako najbolj na široko sprejela družine z več otroki, medtem ko je bila Severna Amerika bolj izbirična in je postavljala posebne pogoje. Potem se je začelo. Družine so želele ohraniti jezik,

slovenstvo. Naši uspehi na tem področju so proizvod dveh dejavnikov: družine in šole. Na šolskem področju se to lepo ohranja, vendar gre težje, če ni dobre družinske podlage."

"V Argentini smo zgradili slovenske domove v vsakem večjem naselju, kjer žive Slovenci. V tistih družinah, kjer je interes, da se v družini govori slovensko, gre brez večjih težav, drugje pa, kjer gre za mešane zakone, se morajo bolj prizadevati. Pri nas je družina odločilna. Zdi se mi čudno, da so tu v Sloveniji skoraj vse mamice zaposlene. Morda zaradi težjih ekonomskih razmer in hočejo družini nuditi več. Izkušnje kažejo, da je otrok sposoben obvladati več jezikov že od malega. Prednost je, če mu mamica že v zibki govori slovensko in če se očka z njim pogovarja od malega. Bolje tako, kot če si potem, ko je star sedem, osem let, začne polniti glavo z jezikom, ki ga okolje ne govori. Slovenščina mu v prvem primeru ostane za zmeraj materinščina, jezik okolja pa tuj jezik. Torej mamice in očki odločajo o materinščini in integraciji bodočih generacij Slovencev po svetu."

Slovenske šole enkrat tedensko
"Pokonci nas drži to, da smo skupaj, čeprav vsi Slovenci ne živimo v večmilijonskem glavnem mestu Argentine, v Buenos Airesu, ampak tudi v Mendozi, nekateri pa prihajajo tudi od drugod. V glavnem enako mislimo in zato je naravno kot iz zemlje prišla pobuda za slovenske šole. Te naše šole niso čisto prave šole, samo rečemo jim tako, v resnici pa gre za tečaj, ki so enkrat na teden. Naša šola je v središču Buenos Airesa. Ker tam ni toliko naseljenih Slovencev, smo začeli sprejemati tudi otroke iz mešanih zakonov. Zdvajvodim tečaj, v katerem so otroci iz družin, kjer sta oče in mati različne narodnosti. To so posebne zahteve. Doslej na treh obiskih v domovini še nisem dobila pravega gradiva za poučevanje otrok, ki ne znajo prav nič slovensko. Vse druge šole, v katerih je okrog 500 otrok, gradijo na osnovi poznavanja slovenščine. Nekatere družine briljantno

Marijana Batagel

govorijo slovensko. To je nekaj čudovitega! Ampak zato, da se govori slovensko, je treba skrbeti s posebno ljubeznijo, ker asimilacija deluje in smo ji vsi podvrženi. Nekako do 5. leta, ko je otrok doma, prevladuje slovenščina, če se mamica in očka posvečata otrokom. Ko otrok začne obiskovati šolo, se jezika izenačita, v srednji šoli pa že prevlada španščina."

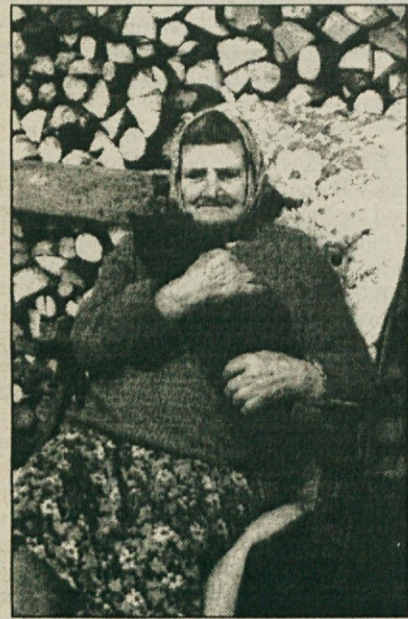
Gospa Marijana se zdaj preživlja pokojnino po pokojnem možu. Ko so prišle v Argentino, so slovenske izobraženke poprijele za vsakršno delo. Z diplomo učiteljice v žepu so delale kot služkinje v bogatejših argentinskih družinah. Med seboj so bile stalno povezane.

"Nas je reševalo to, da smo imeli ustanovo, ki je skrbela za nas, to je Društvo zedinjena Slovenija. Tam je bil že rajni gospod Hladnik, staronaseljenec. Tako imenujemo tiste, ki so prišli v Argentino pred nami. Ločimo namreč tri emigracijske tokove: pred koncem prejšnjega stoletja, potem v času fašizma - to so bili predvsem Primorci - mi smo pa nova emigracija. Pravimo, da smo politična ali ideološka emigracija, ker nas vodi močna ideja - ljubezen do slovenskega naroda in slovenstva ter vera. To je v naših srcih in garancija za ohranitev slovenstva v Argentini so prav naše korenine," razmišlja Marijana Batagel.

PAVEL PERC

naše korenine

Neža živi v »štantu«

Neža Selak z Bučke

Na vrhu hriba domuje Matija, malo nižje na robu vasi Martin, mekako na sredi med njima pa Neža. Matijev dom je star nekaj nad dvesto let, Martinov je bil najbrž zgrajen že v srednjem veku, kočica, v kateri biva Neža, pa tudi ne more biti dosti mlajša, kajti pozna se ji, da leta že težko prenaša, zato malo švedra sem in tja, pokaže kako špranjo in skoz streho ji rado pricurijo. Matijev dom vrh hriba je mogočen, Martinov pod njim malo skromnejši, Nežin pa danes zgleda ves skromen in ponižen. Nikakor se namreč ne more kosati s sosedoma, čeprav je verjetno bil, ko je bil zgrajen, za takratne skromne razmere še kar imeniten. Na to opozarja tudi "fičara", ki je prilepljena na vegasto streho, in morda je bila v tej hiši nekoč tudi gostilna ali najmanj "pušenšank", kjer so se zbirali ljudje ob godovih imenitnih sosedov Matije in Martina. Ta sta namreč Slovencem priljubljena svetnika, ki domujeta vsak v svoji cerkvi v vasi Bučka, v fari, ki jo čuvata, pa je bilo vedno veliko njihovih častilcev.

Neža pa ni svetnica. Saj ima spoštljiv odnos do vere in rada gre k maši, a bolj kot svetnica bi ji ustrezal naziv mučenica, kajti

v svojem življenju je marsikaj pretrpela. Več kot marsikatera žena s teh gričev med Savo in Krko. In lahko bi rekli, da jo ima bog rad, kajti podaril ji je dolgo življenje. A ker ta dar sam po sebi ni kaj dosti vreden, ji je na stara leta podaril še nekaj, kar imajo le redki ljudje njene starosti: dokaj dobro zdravje, izvrsten spomin, dobro voljo in zadovoljstvo. Odzvil ji je le malenkost vida in malo več sluha, kar pa včasih niti ni tako slabo. Ko si enkrat dosegel petindevetdeset let starosti, od zunanjega sveta res ne moreš več kaj dosti dobrega pričakovati ali kaj posebej novega izvedeti. Raje se človek bolj pogosto pogreze vase in premleva dogodke, ki so se v teh mnogih letih zvrstili.

Najbrž je Neža delala prav to, ko sem jo prvega februarjskega dne obiskal na Bučki. Sedela je v udobnem naslanjaču pred hišo in se obračala za zadnjimi žarki zahajajočega sonca, ki je hitro izgubljalo toplino. Bolj kot sonce so jo verjetno grele tri črne mačke, ki so se muzale okoli njenih nog in se pulile za njeno naročje. Ko sem jo predramil iz sanjarjenja, se je šele zavedela, da je pravzaprav zima in da zimskemu soncu ne gre kaj dosti zaupati. Povabila me je v hišo, v izbo z nizkim stropom in majhnimi okni. Sedla sva za mizo pod razpelom v kotu in tišina je spregovorila. Najprej so se oglasile starinske slike in božje podobice s stena, pa pisma in čestitke z vseh koncev sveta. Potem je spregovorila tudi Neža.

"Tukaj sem samo v »štantu«, pravi. "Vse življenje sem se morala seliti, zdaj imam tukaj končno mir. Vse imam, kar potrebujem. Dobri sosedje mi pomagajo, so prijazni z mano, vnuki mi pripeljejo in nacepijo drva, popravijo, kar je treba. Tako lepo in brez skrbi mi ni bilo prej še nikoli." In ko pripoveduje o svojem življenju, ji pričnjam počasi verjeti. Včasih je verjetno res treba, da je človeku dano dolgo življenje in potrpežljivost, da končno le dočaka in okusi na tem svetu tudi kaj dobrega.

Rodila se je ob koncu prejšnjega stoletja. Doma v Močvirju je bilo sedem otrok. Bila je najstarejša in najbolj zaničevana. Čim je toliko dorasla, da je lahko prišla za delo, je morala od doma, k tujim ljudem. A

ji je bilo povsod bolje kot doma. Šele tuji ljudje so ji povedali, zakaj jo doma tako odrijava. Bila je nezakonska hči. Krušni oče je sicer Nežko prepal nase, v srcu pa je ni nikoli sprejel. Ko se je pojavil prvi snubec, je bila Nežka takoj zanj, čeprav ga ni poznala. Da bi le odšla na svoje! Toda zdaj se je kalvarija šele pričela. Neža je prepozno spoznala, da se je prenašla. Mož je bil malo čuden, zlovoljen. Hitro je vzkipe in se je dostikrat tudi fizično lotil. Večkrat jo je hudo poškodoval. Dom pa je bil komaj temu podoben: nekakšen lesen hram s steptano ilovico po tleh, okoli pa nekaj malega zemlje, kjer je pridelovala najnujnejše. Če je hotela dobiti kaj zase in za otroke, je morala v tabrh. Rodila je sedem otrok. Dva sta kmalu umrla, pet pa jih je odraslo, ko se je pričela vojna. Jeseni leta 1941 so družino Nemci izselili. Nevseh, kajti starejši fantje so bili že zdoma. Najstarejšega Lojza so Nemci prijeli kasneje in ga poslali v Dachau, kjer je umrl. V izgnanstvu je bilo hudo, a ne dosti huje kot doma. Zaradi moža je tudi tam hudo trpela. Ko so se vrnili domov, ji je bilo vsega hudega končno dovolj. Otroci so bili že odrasli in so šli po svoje, zato je tudi ona pustila moža in se odselila. Imela je par pridnih rok in z njimi se je preživljala.

Če bi Neža ne bila tako živahna in korajžna žena, bi njena zgodba zvenela precej bolj žalostno. A jo pripoveduje lahkotno, ker je naglušna, tudi precej glasno, in vse skupaj izpade kot šala. Še Kristus na razpelo v kotu se smehlja, kot bi hotel reči: "Le potpi, Neža, saj ti nismo dali kar tako življenja v štant! Tudi kaj lepega boš še doživela."

In tako je tudi res. Neža je šele sedaj, na stara leta, prav zaživela. Njeni otroci so se raztepli po svetu. Hči Nežka je v Sevnici, sinovi pa so bolj daleč: Vinko je v Nemčiji, Jože na Švedskem, Peter celo v Avstraliji. Tako se je na stara leta tudi Neži svet odprl. Večkrat, tudi za dlje časa, je bila v Nemčiji in na Švedskem, le v Avstralijo se ni upala, čeprav jo je Peter večkrat povabil. Po svetu ima dvanajst vnukov in precej pravnukov, ki jih na hitro niti ne more naštet. Prav vnuki so ji v veliko pomoč, zlasti pa sosedje, ki so vsak dan okoli nje. Njim tudi ona pomaga po svojih močeh: rada ruži fižol, tre orehe in lička koruzo, ob delu pa se tudi pošali, zato je povsod dobrodošla. Rada tudi bere in gleda televizijo, za zdravje in dobro voljo pa popije tudi kak kozarec vina ali domačega likerja. Človek bi rekel, da kar dobro izkorišča življenje, ki ga še ima v "štantu".

TONE JAKŠE

med legendo in zgodovino

Napad na Šentjernej

Pri fevdalni in cerkveni gosposki so bili žumberški Uskoki slabo zapisani. Slavni zgodovinar Janez Valvasor je zapisal: "Ti nepridipravi potrgajo in oropajo s svojimi dolgimi prsti in kremplji vse, kar ni prav močno pribito, ter pridno iščejo tam, kjer niso ničesar izgubili."

Slavni izumitelj ladijskega vijaka Josef Ressel, ki je v letih od 1817 do 1820 služboval kot cesarsko-kraljevi distriktni gozdar na Dolenjskem, pa je menil povsem drugače.

Ressla, ki je skrbel za pleterske gozdove pod Gorjanci, so ljudje imeli radi. Govorili so, da je pravičen in usmiljen človek. Vendar tega niso vedeli Uskoki, drugače mu ne bi izmaknili konjica, na katerem je jezdil po prostranih dolenjskih gozdovih. Ko so Uskoki zvedeli, koga so okradli, je nekega večera pozvonilo pri njegovih vratih. Josef se je sklonil skozi okno in pred vrati zagledal

svojega konjica. V tistem trenutku se je nad njegovo posteljo zrušil strop, ki bi ga zanesljivo pokopal nad seboj. Potem je Ressel ljudem pripovedoval, da so ga smrti rešili Uskoki. Uskoki so si večkrat privoščili posvetno in cerkveno gosposko, kar lahko preberemo tudi v knjigi Zgodovina šentjernejke fare, ki jo je napisal leta 1927 šentjernejški župnik in duhovni svetnik Anton Lesjak.

Zapisal je: "V času, ko je v Šentjernej služboval kaplan Franc Kromar, poznejši kanonik in Ljubljani, so nekoč tisti ravbarji župniku Martinu Raku (1819-1844) kar pisno sporočili, naj se pripravi na vizite. Šentjernejčani so se pripravili na obisk. Zbrali so se v okopu pri župnišču. Kmetje so se oborožili s sekirami, vilami in kosami, sv. Rešnje telo pa so skrili v cerkev v Dolenji Stari vasi.

Čakali so večera. Župnik, ki je bil srčen mož, je sam ostal v župnišču. Razsvetil je vse sobe in na glas molil, oboroženi branilci pa so sedeli na tlačanskem vrtu in se greti ob ognju. Dolgo časa ni bilo nič. Proti polnoči je bil nekaj zaropotalo. 'So že tu, so že tu!' je šlo od ust do ust. V zvoniku je začelo biti plat zvona. Oboroženi kmetje so jo v smrtnem strahu ucvrli vsak na svojo stran. Kaplan Franc se je skril v dimnik, cerkovnik Josip pa je našel zavetišče v grmovju pri mlinu. Kuharica je zlezla na staro češpljo, a se ji je odlomila veja in je v najbolj kritičnem trenutku padla v vodo.

Kaj pa roparji? Ni jih bilo. Prišlo je le nekaj vojakov iz Novega mesta, kjer jih je mimogrede obvestila neka žena, ko je šla v mesto, kaj čaka Šentjernejčane.

Smeha ni bilo ne konca ne kraja. Posebno so se ljudje smejali, ko je gospod Franc prilezel iz dimnika, črn kot dimnikar. Z veliko častjo so nato drugi dan v spremstvu vojakov v Šentjernej prinesli sv. Rešnje telo.

O Uskokih pa ne duha ne sluha..."

SLAVKO DOKL

Uskoki gredo na "vizite" z Žumberka v dolino gradov. (Grafika Bogdana Breznika iz Doklove knjige Uskoška princesa)

11

Tiri in čas

Železniški muzej v Ljubljani skrbi za ohranjanje tiste kulturne dediščine, ki je povezana z železnicami na slovenskih tleh, med drugim pa posveča pozornost tudi izdajanju publikacij, ki širšo javnost in strokovnjake seznanjajo s posameznimi segmenti zgodovine železnice pri nas. Tem namenom služi zbirka Tiri in čas, v kateri je doslej izšlo že pet knjižic: od prve, ki je obdelala temeljne pojme iz zgodovine razvoja slovenskega železniškega omrežja, do naslednjih dveh, ki sta monografsko obdelali bohinjsko in savinjsko progo, ter četrte, ki govori o nastanku in opustitvi Železniškega doma v Ljubljani, in pete, najnovejše knjižice,

ki je izšla pred kratkim in govori o istrskih železnicah, torej o temi, ki ne v slovenski ne v hrvaški strokovni literaturi doslej ni bila obdelana. Knjižica zapolnjuje precejšnjo "luknjo", kot je na predstavitvi dejal avtor.

Avtor je po rodu povezan z Istro, po službi pa z železnico, tako se oboje življenjskih danosti lepo povezuje v skupni ljubezni do spoznavanja zgodovine istrskih železnic. Istra je bila ves čas, vse do osamosvojitve Slovenije in Hrvaške, sestavni del sistema železnic na Slovenskem. Prek tega strateško pomembnega polotoka so že razmerno zgodaj, leta 1873, zgradili progo Pivka-Reka, sledile pa so proge Divača-Pulj in Kanfanar-Rovinj (1876), Hrpele-Kozina (1887) in Trst-Poreč (1902). Na istrskih tleh so bili položeni tudi edini kilometri proge, zgrajene po vojni v Sloveniji, in sicer Prešnica-Koper. Omeniti velja tudi tako imenovane tramvajске proge, ki jih je bilo kar nekaj na istrskih tleh. Gradivo, ki ga je avtor zbiral več let, je obdelano z dveh vidikov: kot poljudna informacija za najširši krog bralcev in kot zbir podrobnejših podatkov, ki zanimajo predvsem strokovnjake. V celoti knjižica bogati naše vedenje o pomembnem delu naše kulturne dediščine, saj je bila "železna cesta" pomemben pobudnik gospodarskega in kulturnega razvoja povsod, kamor je prišla.

Omenimo še, da bo letos v zbirki Tiri in čas izšla knjižica, ki bo posvečena stoletnici dolenske proge. Leta 1894 je namreč pripeljal prvi vlak iz Ljubljane v Novo mesto. Avtor pripravljajoče se

monografije je Karel Rustja, pisec podlistka Dolenjske železnice, ki ta čas izhaja v našem tedniku.

MILAN MARKELJ

Bernikova monografija

Pri zasebni ljubljanski založbi EWO so izdali že četrto umetniško monografijo. Tokrat je beli dan ugledala monografija BERNIK, JEDKANI-CE IN AKVATINTE, ki prinaša celovit pregled tovrstne Bernikove ustvarjalnosti zadnjih štirih desetletij, od leta 1952 do 1992. Avtor obsežnega in poglobljenega spremnega esaja Bernikovo romanje za človekom je novomeški rojak dr. Milček Komelj, uvodno besedo pa je prispeval Zoran Kržišnik.

Janez Bernik je vsestranski ustvarjalec, za katerega je precej časa veljalo, da je najbolj učinkovit v svoji oblikovni popolnosti. Po letu 1985 pa se je izkazalo, da je ob vsej popolnosti in virtuoznosti grafična tehnika postala Berniku predvsem medij za bolj bistvene reči, saj z njo sugestivno skuša zajeti osrednje eksistencialne človeške probleme vseh časov, ki so v naši kulturi zadnjega tisočletja najizraziteje formulirani v svetopisemskih motivih. Bernik jih skozi srednjeveško nadahnjeno krščansko motiviko projicira s sodobnim tesnobnim vzdusjem in s problematiko niča, odrešenja in smrti. Komelj, ki v eseju zasleduje Bernikovo grafiko od njenih začetkov, se pravi od leta 1952, ugotavlja, da se njegova grafična ustvarjalnost razodeva kot "romanje od estetike in predmetov k človeku, od niča proti bogu", pri čemer je zadnja faza umetniškega ustvarjanja izpovedno in meditativno najgloblja; v nji se avtorjeva ustvarjalnost razodeva kot izrazito tragično človeška in zato še posebej velika.

MiM

telegrami

- Celovška Mohorjeva družba je izdala knjigo novinarja ORF Gerharda Seifrieda KRONOLOGIJA NEKEGA RAZPADAJA, ki govori o razpadanju Jugoslavije.

- V zbirki NOV in POS je izšla monografija ŠERCERJEVA BRIGADA NA ŠTAJERSKEM, ki jo je napisal prof. Jože Marolt.

- V okviru Znanstvene knjižnice Fakultete za družbene vede je izšla študija doktorja sociologije Jana Makaroviča LOGIKA DELA - ZGODOVINA IN PRIHODNOST.

- Koprsko založba Lipa je izdala fotomonografijo SVETA GORA PRI GORICI Rafaela Podobnika.

- Pri Fit Medij je izšla zbirka znanstvene fantastike ČASOVNA VRV Francija Puncerja-Acija.

KOVINARSKA-PROCESNA
OPREMA Krško, d.o.o.
CKŽ 137, 68270 KRŠKO

Direktor podjetja objavlja prosti delovni mesti:

1. KLJUČAVNIČAR

2. VARILEC

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

Pod 1.

- KV ključavničar
- 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

Pod 2.

- 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8-ih dneh po objavi na naslov: KOVINARSKA-PROCESNA OPREMA, Krško, d.o.o., CKŽ 137, 68270 Krško, kadrovska služba.

Nudimo možnost zaposlitve za nedoločen čas.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 8-ih dneh po končanem zbiranju prijav.

ABANKA d.d. LJUBLJANA

objavlja
za svojo ekspozituro v Novem mestu
delovno mesto

POSREDOVALCA STORITEV
(za določen čas — 6 mesecev)

Od kandidatov pričakujemo:

- V. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu

Prednost pri izbiri bodo imeli moški kandidati.

Delo poteka v izmeni in se opravlja ob bančnem okencu.

Pisne prijave sprejema organizacijsko kadrovska služba Abanke d.d. Ljubljana, Slovenska 58, 61000 Ljubljana, v 8 dneh po objavi.

O izidu izbire bomo kandidate obvestili pisno v 15 dneh po sprejemu sklepa.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO Kidričev trg 3

objavlja
prosta delovna mesta

1. NADZORNEGA ZDRAVNIKA 2. ANALITIKA-PLANERJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:
pod 1) zdravnik specialist medicine dela, prometa in športa
pod 2) diplomirani ekonomist
znanje angleškega jezika
delo z računalnikom

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Nastop dela je mogoč takoj. Kandidate vabimo, da pošljejo pisnene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh na naslov:
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE, OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO, Kidričev trg 3, 68000 NOVO MESTO.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh.

SUŠILNICA - Primeri drobne ljudske arhitekture, ki vedno bolj izginja in tone v pozabo, so sušilnice. Zgrajene iz lesa in kamna, pokrite s slamnato streho, ki jo je zamenjala opeka, so služile za sušenje sadja, v Beli krajini tudi za sušenje lanu. Sušilnica ni smela manjkati na nobeni trdni kmetiji, saj je bila nujno potrebna v vsakdanjem življenju. Eno redkih sušilnic, ki je v novih časih pravo skladišče starih prevoznih sredstev, lahko občudujemo v Bednju pri Adlešičih. (Pripravila etnologinja Marinka Dražumerič)

Is Tudinovih zapiskov

Kavs ni noben greh - Krščeni stari kozli nahajajo se na Dolenjskem pogostoma. Dedec naveliča se stare babe, pa skoči na mlado dekle in nič ne de, če mu je tudi v rodu. Takih v prešestvu rojenih pankrtov je vse polno. Tu ni kozlov ne sram ne žal jim nesreče oskrnjenih punic. Posebne odškodnine ne plačajo tako nič, kurbam da se zasluženi denar, k večjemu če se kak krajcar privrže. Kmali začne taka hiša sloveti kakor posebno dobra, kajti ni treba čakati deklam za denar in mesto ene obrejene oglasi se jih deset za službo. Z naslednico gre kurbarija dalje. Se ve da se marsiktera upre taki pohotnosti. Krasni gospodarji tolažijo dekllice naj pred s tem, da te reči niso noben greh, ampak kaj naravnega, saj duhovni tudi sami take burke uganjajo, česar ne bi bilo, ko bi bil kavs res tak ogrožen greh.

Zemeljska sladnost je minljiva - Žalostne pesmi pojo se tudi v veseli družbi, po naj bolj razuzdanih pogovorih in iz naj grjih ust, kakor pomemben opomin, da je vsa zemeljska sladnost minljiva, kakor res-noben memento mori, kajti govori pesem dostikrat naravnost o smrti in njenih otonih nasledkih za prelube svoje. Skoraj da ga ni večega prepevanja, da se ne bi čula med posvetnimi in poskočnimi saj ena bodi si pobožna, bodi si žalno didaktična.

Partizani so pričeli z rušenjem in sabotажami v drugi polovici leta 1941. 13. avgusta 1941 so razstrelili zid ob progi v Ortneku. Prve sabotaže so bile diletantske in niso povzročile večje škode; veliko min je varnostna služba pravočasno odkrila in odstranila, samo 16. septembra 1944 so odstranili 72 min. Rušenje in požiganje se je z manjšimi presledki nadaljevalo ves vojni čas. Italijani in pozneje Nemci so progo sproti obnavljali, kar ni bilo težko, saj na tej progi ni zahtevnejših objektov, ki bi zahtevali daljši čas obnove. Po italijanski okupaciji je bil 14. oktobra 1943 promet prekinjen, vendar so progo novembra leta 1943 ponovno usposobili za promet.

Zelo dejavni so bili partizani maja in junija 1942, ko so na progo nastavili veliko število min, večkrat odvili tirnice, na progo namestili požagane brzojavne drogove in drevje ter obstreljevali vlake. V tem času je bilo precej smrtnih žrtev in ranjenih tudi med potniki in železniškimi delavci. Drugo obdobje intenzivnejših napadov na progo je bilo avgusta 1943 in ob koncu poletja leta 1944.

Porušeni so bili štirje nadvozi in en podvoz za cesto, vsi trije mostovi in pet propustov. Okupator je porušene objekte nadomestil s provizoriji. Obnova teh pa se je po vojni krepko zavlekla, saj so zadnji most v Dobropoljah dokončno obnovili šele leta 1970.

Razstreljene so bile skoraj vse kretnice, samo na odseku Ribnica-Kočevje je bila proga januarja 1944 prekinjena na 14 krajih. Med Dobropoljami in Velikimi Laščami je bilo demontirano 4 km proge, pod nasipom pa je ležalo približno 60 zgorelih vagonov.

Precej bolj kot proga so bila prizadeta postajna poslopja, saj so partizani vse zažgali in porušili. Postajno poslopje v Dobropoljah je bilo obnovljeno leta 1961; bolj so pohiteli v Velikih Laščah, kjer so iz propagandnih razlogov postajno poslopje delno obnovili leta 1951, dokončno pa osem let za tem. V Zlebiču je bila obnova postajnega poslopja končana šele leta 1960. V Ribnici

DOLENJSKE ŽELEZNICE

7

kot važnem središču in zelo prometni postaji je uspelo obnoviti postajna poslopja v letu 1955, leto za tem je bila končana obnova v Ližovcu, nekako v istem času so tudi v Kočevju dobili novo postajno poslopje in skladišče. Nova postajna poslopja so zgradili na lokaciji starih objektov, le v Kočevju je novo postajno poslopje na novi lokaciji.

Ukinitve javnega prometa

Proga Grosuplje-Kočevje je bila zgrajena predvsem za odvoz lesa s Kočevskih gozdov in premoga iz Kočevskega rudnika. Proga poteka skozi gospodarsko manj razvito področje, kjer so železnico uporabljali pretežno za dovoz in odvoz nizkotarifnega blaga. V

1. septembra so minerci Zapadnodolenjskega odreda pri Koblarjih minirali most in vlak. Lokomotiva in dva vagona so se iztirili.

odvozu sta prevladovala premog (pribl. 170 000 ton letno) in les (letno pribl. 134 000 ton jamskega, neobdelanega, obdelanega in celuloznega lesa ter drvi). V dovozu, ki je dosegal le približno 80 000 ton letno, pa so glavnino predstavljali pesek, opeka, cement in umetna gnojila. Dovož in odvoz nista bila izenačena; odvoz je bil približno štirikrat večji kot dovoz, zato so morali vseskozi proti Kočevju voziti veliko praznih vagonov za nakladanje premoga, lesa in apna.

Ko je bila rekonstruirana cesta iz Škofljice do Kočevja, je prišlo najprej do upadanja števila potnikov v potniškem prometu, kmalu zatem je sledil še upad tovornega prometa. V letu 1965 je železnica opravila še 58 odst. potniških prevozov, naslednje leto le še 31 odst. Prevoz potnikov na tej relaciji je prevzemal cestni prevoz, saj je bil cenejši in hitrejši od železniškega, poleg tega poteka cesta skozi vsa večja naselja, medtem ko so železniške postaje oddaljene od naselij.

V skupnem obsegu prevoza blaga je bila leta 1965 železnica udeležena z 89 odst., naslednje leto pa le še s 85 odst. celotnega prevoza. Potniški promet je v celoti prevzemal SAP Ljubljana, v tovorni promet pa sta se aktivno vključila Avto Kočevje in SAP Ljubljana.

Potniški promet je stalno upadal in se je od leta 1958 do 1966 zmanjšal za 66 odst. Tovorni promet se je pričel občutno manjšati po letu 1963. Posebno neugodno je bilo to, da je 83 odst. prepeljanega blaga spadalo med nizkotarifno blago.

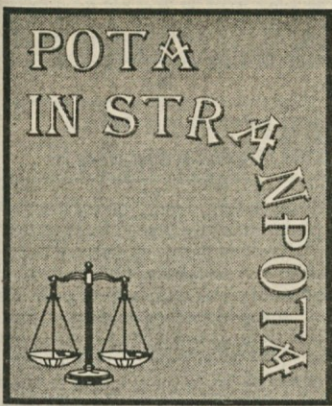
Proga je izkazovala precejšnjo izgubo, za leti 1966 in 1967 jo je pokrila republiški proračun. V letu 1967 je železnica reducirala število in relacije potniških vlakov.

Motorni potniški vlaki so iz Ljubljane vozili le do Velikih Lašč. Kljub dogovoru železnice s potencialnimi uporabniki prevozov o povečanem nakladanju se je obseg tovornega prometa še zmanjšal. Občina Kočevje si je v začetku leta 1968 zelo prizadevala, da bi potniški vlaki, ki so tedaj vozili le do Velikih Lašč, vozili do Kočevja. Akcija seveda ni mogla uspeti, saj so že potekale priprave za ukinitve javnega prometa na osnovi zahtevka, ki ga je na Izvršni svet Skupščine SR Slovenije oktobra 1967 naslovila železnica. Izvršni svet je 18. aprila 1968 dal soglasje za trajno ukinitve prevozov potnikov in blaga na progi Grosuplje-Kočevje s 1. julijem 1968. To je povzročilo precej negotovanja med okoliškimi prebivalstvom in nemir med delavci Rudnika v Kočevju, saj je bila ogrožena njihova eksistenca. Nemir je dosegel višek s protestnim shodom delavcev Rudnika premoga 18. junija 1968, kar je bilo za tedanja čas nepojmljivo, zato je o shodu delavcev Rudnika Kočevje kot protestu proti ukinitvi javnega prometa na kočevski progi 28. junija 1968 razpravljala Skupščina SR Slovenije.

Od 1. julija 1968 dalje je na progi Grosuplje-Kočevje uveden pogodbeni promet. Po pogodbi železnica zaračunava ekonomsko ceno prevoza, s tem da je 30 odst. voznine prispeval republiški proračun, nekaj pa občine Kočevje, Ribnica, Grosuplje in Ljubljana Vič-Rudnik.

Pogodbeni potniški promet do Velikih Lašč je bil ukinjen leta 1970.

Ideja o ponovni uvedbi potniškega prometa na kočevski progi še ni popolnoma zamrla. Tako so vaščani Spodnje Slivnice 3. julija 1968 zahtevali ponovno oživitve potniškega prometa vsaj do Dobropolj. Jeseni leta 1983 je na pobudo občine Ribnica in občine Kočevje republiški komite za promet in zveze vodil akcijo za ponovno uvedbo potniškega prometa, vendar za zdaj za to ni pogojev, in v Kočevje pelje občasno le kak muzejski vlak.

dežurni poročajo

IZ ŽUPNIJE UKRADEL DOJENČKA - 28. januarja je neznanec iz cerkve v Dobruči ukradel lutko v podobni dojenčka in s tem župnijski urad oškodoval za 6.000 tolarjev.

TORBICA IZ AVTA - 30. januarja je neznanec v naselju Merve pri Šmarjeti iz avtomobila A. I. ukradel žensko torbico z dokumenti in lastnico oškodoval za 15.000 tolarjev.

POSEKAL SMREKI - Med 31. januarjem in 1. februarjem je neznanec v gozdu v bližini naselja Okljuka posekal dve smreki in s tem oškodoval J. K. iz Pravatine za 60.000 tolarjev.

LOVCEM UKRADEL POKALE - V času med 28. januarjem in 1. februarjem je nekdo vlomil v lovsko kočjo LD Dragatuš in odnesel pokale in 151 goriva ter jih s tem oškodoval za okoli 25.000 tolarjev.

LJUBITELJ GLASBE - Med 30. in 31. januarjem je neznanec v Dolenjem Podborštu vlomil v jugo L. H. iz Dolenjega Karteljevega ter mu ukradel avtoradio in zadnjo polico z zvočnikom.

UKRADEL TELEFONSKI ODZIVNIK - 31. januarja je neznanec storilec v trgovini Dolenjka Železnina v Mogronogu s prodajne police ukradel telefonski odzivnik z daljinskim upravljanjem ter trgovino oškodoval za 14 tisočakov.

V KIOSK PO CIGARETE - V času od 29 do 31. januarja je neznanec v Zagrebški ulici v Novem mestu vlomil v kiosk in ukradel okrog 5.000 tolarjev ter 10 zavojev cigaret. Podjetje je oškodoval za okrog 7 tisočakov.

IZ DELAVNICE UKRADEL ŽAGO IN HLODOVINO - V času od 2. do 3. februarja je nepravilno v Bršljini iz delavnice ukradel žago za hlobovino ter s tem lastnika M. M. oškodoval za 40 tisočakov.

GOSPODARSKO POSLOPJE POGORELO DO TAL

PRISTAVA PRI ŠENT-JERNEJU - 5. februarja je prišlo izven naselja Pristava do požara na 14 m x 7 m velikem gospodarskem poslopiju. Poslopije je zgorelo do tal, v njem pa kmetijsko orodje: pihalnik, obračalnik za seno, nakladalica za seno, leseni voz, transporter silaže ter okrog 8 ton sena. Požar so lokalizirali šentjernejski gasilci skupaj z novomeškimi poklicnimi gasilci. Po nestrokovnih ocenah je za okrog 3 milijone tolarjev škoda. Vzroke požara še raziskujejo.

• Kovačiča so pa hitro pometli - in ne pod preprogo, kar čez prag! (Dnevnik)

UKLEŠČEN V VOZILU

POLJANE - 5. februarja ob 21.50 se je 47-letni Mirko Povhe iz Trebnjega s tovornjakom peljal ob Trebnjega proti Novemu mestu. Pri Poljanah je zapeljal na rob ceste, nekaj časa peljal po bankini, potem pa trčil v betonsko ograjo na mostu, zapeljal po nasipu in pri tem podrl več dreves, nazadnje pa je pristal v potoku, ukleščen v vozilu. Zaradi hudih poškodb je na kraju nesreče umrl. Na vozilu je za okrog 2 milijona tolarjev škoda.

KLJUB ZAVIRANJU V PEŠČA - 4. februarja ob 19.45 se je 21-letni Boštjan Murn iz Novega mesta peljal s katrcem ob Broda proti Zabi vasi. Ko je pripeljal do kandijskega križišča na znanomav prehod za pešce, ki ga je v tistem trenutku prečkal 70-letni Franc Taborski iz Novega mesta, je kljub zaviranju zaradi neprimerne hitrosti pešca zbil. Oškodovanca so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju. Materialne škode je za okoli 35 tisočakov.

Temeljita obnova sodniške stavbe

Nazadnje je bila obnovljena pred stotimi leti - Pred dvema letoma najprej obnovili staro in nevarno električno napeljavo - Sedaj prekrivajo streho - Tudi fasada?

NOVO MESTO - Čeprav so mnogi šele pred kratkim opazili, da se obnavlja novomeško temeljno sodišče, so se obnavljanja njegove notranjosti lotili že pred dvema letoma. Stavba današnjega sodišča je bila, po zapisih sodeč, nazadnje temeljito obnovljena natanko pred stotimi leti. Načrti za obnovo so bili narejeni v Gradcu, po vojni pa so bile zamenjane le razbite šipe. Predlani je bila najprej obnovljena električna napeljava, potem je bilo opravljeno pleskanje notranjih prostorov in oken, zbrusen in polakiran je bil tudi parket, obnovljene sanitarije. Že v kratkem pa naj bi prekrili še streho. Na sodišču pa si želijo obnoviti tudi fasado ter urediti okolico in dvorišče.

Leta 1894 so bili v Gradcu narejeni načrti za adaptacijo sedanje stavbe novomeškega temeljnega sodišča. Takrat je bila nazadnje prekrita. Ministrstvo za pravosodje, ki upravlja s stavbo, je pred dvema letoma zagotovilo denar za obnovo električne napeljave. "Za celotno stavbo smo imeli 14 varovalk, ki so bile v leseni omarici, tako da smo požar vsak dan naravnost izzivali," pripoveduje vodja sodišča Janez Smolej. Poleti leta 1992 so obnovili celotno električno napeljavo, istočasno pa so inštalirali tudi računalniško omrežje. Ta investicija je ministrstvo za pravosodje stala okrog 7 milijonov tolarjev. V zelo slabem stanju so bila tudi okna, parket in notranjost stavbe je bila potrebna beljenja. Tako je minister Kozinc odobril še denar za beljenje, potem brušenje in lakiranje parketa, kar jih je skupaj stalo okrog milijon 800 tisoč tolarjev. Pleskanje oken in zamenjava vseh enojnih oken pa sta jih stala več kot 3 milijone tolarjev. Zelo problematični so bile tudi sanitarije, ki so jih obnovili lani februarja,

njihova obnova je stala 2 milijona tolarjev.

Lanska avgustovska toča je pokazala, da je močno dotrajana tudi kritina. Prekrivanja so se lotili pred kratkim. Zamenjali bodo vse letve, kovinske obrobe in kritino. "Ker je to starejša stavba v ožjem delu mesta, smo se odločili, da bo streha prekrita z bobrovcem, žal pa ni bilo dovolj denarja, da bi namesto pocinkane pločevine za kovinsko obrobno izbrali baker," pravi vodja Smolej. Zamenjava ostrešja jih bo stala okrog 10 milijonov tolarjev.

S tem pa še zdaleč ne bo obnovljena celotna stavba. Ob koncu kurilne sezone nameravajo adaptirati kotlovnico in preiti na plinsko ogrevanje, kajti odlok novomeške občine od vseh vseh večjih onesnaževalcev zahteva, da preidejo na plinsko ogrevanje.

STAVBA NOVOMEŠKEGA TEMELJNEGA SODIŠČA Z NOVO KRITINO - Po skoraj stotih letih bo ta stavba dobila novo kritino. Že lani in predlani so obnavljali notranjost, želijo pa si tudi novo fasado.

ZASTRUPIL SE JE S THIODANOM

KRŠKO - 1. februarja se je med delom v vinogradu na Bočju zastropil Jože L. iz Velikega Mraševca. Ženo sta obrezovala trte, okoli 15. ure pa se je napotil v zidnico, da bi popil požirek žganja. Ko se je vrnil k delu, je čez približno pol ure potožil ženi, da mu je slabo in da ne ve, kaj je popil iz steklenice. Prišlo ga je tresti in bruhal je krvavo slino. Na pomoč so poklicali dežurno zdravnico iz krškega zdravstvenega doma, ki mu je nudila prvo pomoč in ga takoj napotila v bolnico, kjer je ob 17.55 umrl. Policisti so ugotovili, da je namesto žganja popil neugotovljeno količino pesticida thiodan E-35.

S POLICIJE OBSTRELJUJO BTC

NOVO MESTO - Presenečeni nakupovalci, ki so v petek nič hudega sluteč izbirali blago v trgovinah vedno polnega BTC-ja na Ljubljanski cesti, so najprej zaslišali grmenje, nato pa se je na parkirišče usul pesek, kamenje in blato, večji kamen pa je prebil streho BTC-ja in padel na hodnik med trgovinami. "Izstrelki" so prileteli z gradbišča nove policijske postaje, kjer je G. P. iz Potiskavca miniral večjo skalo in pri tem ni dovolj poskrbel za varnost. Škode na parkiranih avtomobilih in stavbi BTC-ja je po nestrokovni oceni za 80.000 tolarjev.

ZASLIŠANJE KALIŠOVCEV SE NADALJUJE

KRŠKO - V sredo, 2. februarja, se je pred krškim sodiščem nadaljevalo zasliševanje kališovskih kmetov v zvezi s protestnim zborovanjem krajanov proti odlaganju radioaktivnih odpadkov, 27. maja lani na Kališovcu. Tudi drugo zaslišanje - prvo je bilo 19. januarja v Brezicah - je minilo brez prisotnosti novinarjev. Očeta Mateja Plahutu in sina Mateja Plahuto, ki ju je sodnik Bojan Ficko zaslišal tokrat, so na sodišče spopremili trije domačini in predsednik sevnškega občinskega odbora Zelenih - ekološke stranke, Alfred Železnik. Kot zagovornik kmetov je na zaslišanju tudi tokrat sodeloval sevnški odvetnik Franc Pipan. (A. Ž.)

nje. Letos nameravajo obnoviti zunanji del kanalizacije, želijo pa si obnoviti tudi fasado, vendar po vsej verjetnosti zanjo letos ne bo dovolj denarja. Pri tem bo potrebno narediti drenažo in stavbo zaščititi pred vlago. In ko bo vse to postorjeno, imajo v načrtu urediti tudi dvorišče in zunanjo okolico. "Predvideno je, da se bo v začetku leta 1996 iz stavbe izselila policija; takrat pa potrebna manjša

• Lani in predlani so se opremili tudi z računalniki, ki so v vseh razpravnih dvoranah, še vedno pa so brez računalnikov kazenski in preiskovalni oddelek ter zemljiška knjiga. Vodja enote Smolej pa pravi, da so po računalniški opremljenosti med najbolj opremljenimi sodišči v Sloveniji, in ko bo Vrhovno sodišče naredilo povezavo v računalniško omrežje, se bodo v Novem mestu priključili takoj za Ljubljano.

adaptacija teh prostorov, v katerih naj bi bile potem zaokrožene vse pravosodne ustanove," še dodaja Smolej.

J. DORNIŽ

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Tudi v deželo pod Gorjanci se nezadržno bliža Pust, ki mora biti po starih šegah masnih ust. Tega se je zavedal tudi nepridiprav, ki je 5. in 6. dne meseca svečana rogovilil po Trški gori. Najprej je iz odklenjenega kokošnjaka A. Ž. odnesel šest kokoši in, da jim do pusta ne bi bilo dolgčas, še petelina. Kljub obilni gostiji, ki se mu obeta za pusta, si je omislil še suho meso za predjed, pa tudi pijačo mu ne bo manjkalo - z obojem se je založil iz zidanice M. T. iz Gorenje vasi. Kaj je iskal v naslednjih dveh zidnicah, ni znano, saj ni odnesel ničesar, le nekaj škode je povzročil, ko si je prizadeval pogledati v notranjost. Če ga dosegla roka pravice, se bo moral zagovarjati za 92 tisoč tolarjev, za kolikor je skupaj oškodoval Trškogorci.

• Medtem ko se tat iz prejšnje zgodbe navdušuje nad svežo penutino in, kar se tiče sušenja mesa, povsem zaupa trškogorskim viken-darjem, je nepridiprav, ki je zašel v starejšo hišo v Vojni vasi, bolj nezaupljiv ali pa morda preveč neučakan. Iz kadi za razsoljevanje je ukradel celo stegno, ki pa mu ga do pusta najbrž ne bo uspelo posušiti, če pa bo čakal do naslednjega "dneva norcev", ko bo šunka dozorela, se kaj lahko zgodi, da bo ostal tudi on brez nje.

Umor v Gribljah

GRIBLJE - 30-letni Muhamed B. iz Kanižarice je utemeljeno osumljen umora sovaščana, 29-letnega Muharema Š. Muhamed B. se je 2. januarja ob 10. uri pripeljal do nedograjene hiše v Gribljah, kjer je delal Muharem, in ga z doma prirejeno pištolo najprej ustrelil v dimlje, potem pa še v glavo. Po streljanju se je Muhamed B. odpeljal domov in pred domačo hišo počakal policiste in se jim je mirno predal. Novomeški policisti vzroke, zaradi katerih se je Muhamed B. odločil za umor, še raziskujejo, vendar ga je po do sedaj znanih podatkih k zločinu privedlo ljubosumje. Zoper osumljenca je preiskovalni sodnik temeljnega sodišča v Novem mestu odredil pripor.

MED KUHO JE ZASPALA

NOVO MESTO - Dim, ki se je valil skozi okno stanovanja M. Č. v Ulici Majde Silc, je opozoril sosedo, da so poklicali gasilce, ki so v stanovanje vlomili in pogasili požar ter spečo gospodinjico J. Č., mlajšo sestro lastnice stanovanja, odpeljali v bolnišnico na opazovanje. Do požara je prišlo, ko je J. Č. prižgala električni štedilnik in pristavila vodo za kosilo, potem pa odšla spat. Ko je voda izparela, se je lonec pregrel in zanetil ogenj na delovnem pultu in v kuhinjski napi.

GRADBENO PODJETJE LJUBLJANA

Smo gradbeno podjetje, ki včasih bolj, včasih manj uspešno krmari skozi čas, skupaj že skoraj 50 let. V Posavju delamo že skoraj 20 let in ker smo tu, želimo tu tudi ostati ter vas vabimo, da se nam pridružite.

KOGA VABIMO:

Če ste fant, star do 25 let, slovenski državljan in si res želite dobiti stalno delo in zagotoviti varno prihodnost, potem nam to napišite v prijavo in povabili vas bomo na razgovor.

KAJ NUDIMO:

- zaposlitev mladim tesarjem, zidarjem in drugim profilom v gradbeništvu in usposabljanje, če za ta dela niste usposobljeni,
- pošteno plačilo za delo,
- stalno delo,
- varno delo.

Pisne vloge pričakujemo na naslov:
GRADIS
Gradbeno podjetje Ljubljana
Ul. Gradnikove brigade 11
61103 LJUBLJANA

"Stare strukture" odgovarjajo

Izjavi načelnika kriminalistične službe pri UNZ Novo mesto Zdenka Prizmiča in javnega tožilca Nika Briclja na obtožbe mag. Kovačiča, izrečene v televizijskem Žarišču

NOVO MESTO - Prejšnji teden smo zapisali, da se Boštjan Kovačič kljub očitkom, ki so se pojavili v nekaterih slovenskih medijih, ne misli umakniti s predlaganega mesta za ministra brez listnice v slovenski vladi. V terek zvečer, ko je bila naša redakcija že zaključena, pa je v televizijskem dnevniku dr. Janez Drnovšek izjavil, da je bilo v javnosti veliko pripomb na predlog za imenovanje Boštjana Kovačiča, zato je ocenil, da je bolje, če predlog umakne oz. zadrži, dokler se ne razčisti sum o zlorabi javnih pooblastil. Dodal je še, da verjame gospodu Kovačiču, da je vse izpeljal korektno, vendar se mu ne zdi dobro, če bi pomešali postopek imenovanja za ministra s sodnim postopkom.

Mag. Kovačič je na tiskovni konferenci dejal, da je zaslišanje pred pristojnim parlamentarnim delovnim organom prešlo uspešno, kljub temu se je v soglasju s predsednikom vlade odločil, da kandiduro začasno umakne, dokler pristojni organi ne razčistijo nastalega položaja. V torkovem televizijskem Žarišču po dnevniku je za gradbeno afero, ki so jo omenjali časopisi, povedal, da je t.i. gradbeno afero dobila sodni epilog leta 1987 v Ljubljani, kjer je bila zadeva tudi ustavljena. Glede tokratnih sumičenj o nezakonitem odpisu zamudnih obresti obrtnikom v letu 1991 in 1992 pa je zavrnil, da je občinska vlada na podlagi zakona o dohodnini na predlog davčne uprave odpisala del zamudnih oduševskih obresti. Po Kovačičevem je novomeški izvršni svet to pristojnost nedvomno imel. V oddaji je

kot konstrukterje nove afere omenjal stare strukture, ki so po njegovem imele vmes se pri gradbeni aferi. Na vprašanje novinarke, kdo naj bi to bil, je imenoval novomeškega javnega tožilca Nika Briclja in načelnika urada kriminalistične službe pri UNZ Novo mesto Zdenka Prizmiča.

Načelnik urada kriminalistične službe pri UNZ Novo mesto Zdenko Prizmič na te izjave odgovarja: "Zadevo odpisa obresti nekaterim novomeškim obrtnikom smo začeli obravnavati lani julija na zahtevo novomeškega Temeljne javnega tožilstva, kamor je prispele očitke. Ugotovili smo, da bomo potrebovali strokovno pomoč, zato smo se obrnili na Ministrstvo za finance, ki je zadevo raziskalo po strokovni plati. 7. oktobra smo od njih prejeli zapisnik. Ministrstvo je ugotovilo, da bi moral IS sprejeti

Kočevska stranpota

PONAREJENI DOLARJI? - Iz Ljubljanske banke so 2. februarja obvestili kočevsko policijsko postajo, da so dobili 3 bankovce po 20 ameriških dolarjev, za katere sumijo, da so ponarejeni. Policisti so poslali sumljive bankovce v analizo v Ljubljano, od koder pa do časa, ko to poročamo, še ni prišel odgovor, in se tako ne ve, če so bili dolarji ponarejeni ali ne.

ODVEČ STRAH - Kočevski policisti so dobili 2. februarja popoldne obvestilo, da se je pri naselju Vrh-Krkovo prevrnila poštna katca, da je voznik ranjen, kasneje pa so domačini izrazili še strah, da se ne ve, kaj je z denarjem in pošto, ki je bila v avtu. Policisti so ugotovili, da je avto res zapeljal izven ceste, ker je bil voznik pod vplivom maliganov, da je na avtu večja škoda (okoli 200.000 tolarjev), lažje ranjenega voznika so odpeljali najprej v ZD Kočevje, nato v ljubljansko bolnišnico, preplah zaradi denarja in pisem pa je bil brez vzroka.

SPET GORELO - Spet je zaradi podzemnih požarov na območju bivšega kočevskega premogovnika gorelo na tako imenovani kipi. Tu je na leto okoli 10 do 15 takih požarov. Predlog je, da bi suho travo na tem območju enkrat na leto zažgali pod nadzorom gasilcev in se tako izognili nenadzorovanim požarom.

ALKOHOLIZIRANI KADILEC - Vlom v gostilno Kmet v Kočevju so prijavili policijski postaji 31. januarja. Policisti so ugotovili, da je bilo vlomljeno skozi okno, še neznan storilec pa je odnesel dve steklenici žganih pijač in nekaj cigaret.

FRČ PRVAK

NOVO MESTO - Zmagovalec Novomeške rekreacijske lige v odbojki je ekipa Frč. Tako je odločilo razmerje med dobljenimi in izgubljenimi točkami, saj je imel Cestar enako število zmag in enako razliko v nizih kot Frč. Nastopilo je 10 ekip, ki so se pomerile vsaka z vsako. Tretji so bili Veseli ventlički in četrti Pedagogi.

VETERANKA ZMAGALA

NOVO MESTO - Na odprtem prvenstvu squash centra Mihe Legana za ženske je na Mestnjih njivah prejšnji četrtek zmagala veteranka novomeškega squasha Zorica Verbič nad Tatajano Turnšek in Ivanko Plut. Prvo srečanje slovenske 1. squash lige bodo igralci in igralke Hrasta igrali v nedeljo, 20. februarja, v Murski Soboti.

Ribničani so spet zaspali

Rokometaši Ribnice nesrečno izgubili z Gorenjem - Gorbunova stavka - Na vzhodu vodijo Posavci

RIBNICA - Rokometaši Ribnice so v 15. krogu tekmovanja v prvi državni ligi doživeli še osmi poraz. Gostje iz Velenja so svoj zmagoviti zadetek za 21:20 dosegli v zadnjih sekundah srečanja, potem ko so pred tem zaradi ležerne igre Ribničanov vodili že z 20:16. Pet minut pred koncem so se domačini le zbudili in po zaslugi prodornega Šakerja izid izenačili. Sicer pa je bila tekma vseskozi izenačena - tudi prvi polčas je dobilo Gorenje s 13:12 - borbena in privlačna za gledalce. Čeprav so se Ribničani ves čas trudili, bi si še bolj zavzeto igro lahko celo zmagali. Največ zadetkov za domače sta dosegla Škaper (6) in Marolt (4). Trenutno je Ribnica s 13 točkami deseta, v soboto pa se bo v Celju pomerila s slovit Pivovarno Laško.

Rokometašicam Kočevja v drugem delu prvenstva ne gre tako dobro, kot jim je šlo v jeseni. V soboto so na domačem igrišču morale priznati premoč ljubljanskega Krima Electe. Srečanje so Kočevke izgubile že v prvem polčasu, ki so ga Ljubljancek dobile z 20:10. V nadaljevanju so domačinke sicer nekoliko omilile poraz, a kljub temu so še vedno zasluženo izgubile s 30:23. V ekipi Kočevja tokrat ni nastopila Gorbunova, ki, kot kaže, nezadovoljna s plačo, stavka, čeprav klubska uprava zatrjuje, da najstarejša igralka dobi krepko preko 1.000 nemških mark na mesec. Najboljša strelka srečanja je bila Burjakova z 10 zadetki.

Šolski šport v januarju

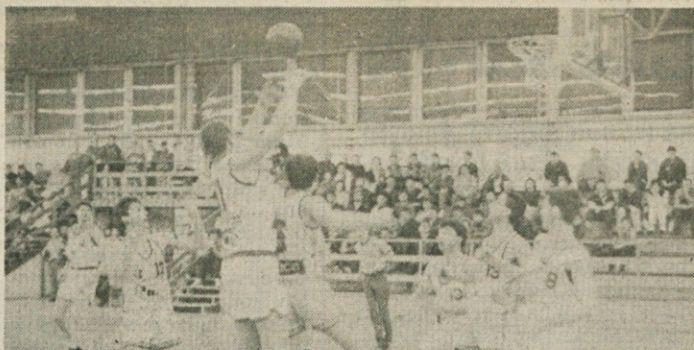
Končana tekmovanja osnovnošolcev v košarki, odbojki in streljanju

NOVO MESTO - Smo sredi sezone športnih tekmovanj osnovnih šol. Košarkarji so odigrali dva polfinalna turnirja, v finalu pa so nastopile po tri ekipe iz vsake skupine. Zmagali so košarkarji osnovne šole Grm pred Šmihelom, Šentjernejem in Centrom. Najboljši strellec finalnega turnirja je bil Mario Poplašen, najboljši obrambni igralec pa Mladen Dakič iz osnovne šole Grm. Na finalnem turnirju za deklice je zmagal Grm nad Šentjernejem in Mirno Pečjo. Najboljša strelka je bila Dominika Krpan z Grma.

V streljenju z zračno puško je nastopilo 33 dečkov in 7 deklic. Med ekipami je med dečki zmagala Osnovna šola Vavta vas nad Šmarjeto in Žužemberkom, med deklicami pa Šmarjeta nad Mirno Pečjo in Žužemberkom. Med posamezniki sta bila najboljša Igor Klobočar iz Vavte vasi in Mateja Kapler iz Šmarjete.

V občinski ligi za odbojkarice je sodelovalo 6 ekip. V tekmi za prvo mesto je Šmihel presenetljivo premagal Žužemberk. Medtem ko so Žužemberčanke v ligaškem delu dvakrat zanesljivo premagale Šmihel, so bile v finalu preveč "osamljene", da bi osvojile naslov občinskih prvakinj. V uteho jim je bilo, da so za najboljšo mlado odbojkarico lige proglasili Žužemberčanko Katjo Kren.

M. J.

REŠILI SO ZMAGO - Košarkarji iz Podbočja, ki letos nastopajo pod imenom *Interier Krško*, so morali v zadnjih minutah reševati zmago nad Ježico, ki so si jo priborili že v prvem polčasu. (Foto: I. V.)

Pionir igra brez volje

Pionir izgubil s Topolšico - Kočevkam ni uspelo presenetiti Kopra - Novomeščanke zmagale doma

LJUBLJANA, KOPER, NOVO MESTO - V odbojgarskem klubu Pionir vse bolj očitno nekaj škriplje. Na tekmo v Šoštanj so v soboto igralci odpotovali brez prvega trenerja, tako da je ekipo vodil drugi trener Bojan Brulec, kar pa ne more biti opravičilo za poraz z drugo najslabšo ekipo v ligi. Novomeški odbojkarji so igrali brez volje, kar je Topolšica izkoristila za tretjo zmago v sezoni. Novomeščani so nekoliko bolje igrali le v drugem nizu, ki

so ga dobili s 15:6, prvega so izgubili s 15:10, tretjega s 15:11 in četrtega s 17:15. Kljub porazu si z Ljutomerjem še vedno delijo četrto mesto, v naslednjem krogu pa bodo v soboto, 12. februarja, ob 19. uri doma igrali z vodilnim Vigrom Pomurjem.

Odbojkaricam kočevske LK Tilie v Kopru ni uspelo presenetiti vodilnega Cimosa. Domačinke so začele silovito in šele pri vodstvu 11:0 so toliko popustile, da so Kočevke lahko osvojile prvo točko. Tekma je bila končana v 50 minutah, Kočevke pa so v treh nizih dosegle vsega 13 točk (5, 7, 1). LK Tilia je po 14 krogih z 10 zmagami na 4. mestu z enakim številom točk kot drugouvršeni Gornji Grad, ki ima tekmo manj. V naslednjem, v soboto, bodo Kočevke igrale doma proti petouvrščenemu HIT-u Casinoju.

Odbojkarice Novega mesta so tekmo z zadnjeuvrščenim taborom začele slabo in prvi niz izgubile s 15:10. V drugem nizu si je Katja Vernig poškodovala gleženj, mesto podajalke pa je morala prevzeti kapetanka Novega mesta Rebeka Koncilija, ki je svoje delo opravila izvrstno. Igra Novomeščank je v drugem nizu zaživela in Ljubljancek niso mogle več ogroziti zmage domačink. Izidi nizov: 10:15, 15:8, 15:4, 15:5. Novomeščanke so po zmagi nad Taborom na 7. mestu prvoligaške lestvice, v soboto pa se bodo v Ljubljani pomerile s Krimom, ki je z enakim številom točk, kot jih imajo Novomeščanke, na šestem mestu. Lahko se zgodi, da bo prav ta tekma odločala o 6. mestu in s tem o obstanku v prvi ligi, ki se bo prihodnjo sezono zmanjšala za štiri ekipe.

I. V.

Z zakonom ukiniti šport?

Nova zakona onemogočata dejavnost klubov in društev - Ljubiteljsko delo v športu kaznovano z davki

V času, ko slovenski smučarji in drugi športniki s svojimi izjemnimi mednarodnimi uspehi učinkovito seznanjajo svet o obstoju Slovenije - tuji novinarji v svojih člankih o zmagah slovenskih športnikov pogosto še na kratko predstavijo Slovenijo in njeno pot do samostojnosti - se je slovenska država odločila, da bo ukinila dejavnost športnih društev. Drugače si posledic novega Zakona o dohodnini in Zakona o posebnem davku na določene prejemke ni mogoče predstavljati. Društvo namreč po določitih omenjenih zakonov svojim članom, ki pri njem niso zaposleni, praktično ne more izplačati niti pomnih stroškov. Če želi klub športniku le povrniti denar za avtobusno karto, mora z njim skleniti pogodbo o delu, znesek nakazati na športnikov žiro račun in ob tem plačati 74 odst. davka, poleg tega pa se povrnjeni stroški športniku štejejo v osnovo za dohodnino. Glede na to, da sloni več kot 95 odst. dela v športnih društvih na plečih nepoklicnih in ljubiteljskih kadrov, ki jim že tako revna društva komaj povrnejo stroške oziroma jih za njihovo delo ponavadi zelo skromno nagradijo, bi jih dosledno spoštovanje zakonov hitro odvrnilo od njihovega dela.

Zakoni so že do sedaj precej omejevali poslovanje klubov in društev, in če bi se inšpektorji SDK-ja zakopali v njihova poslovna poročila, bi težko našli tiste, ki so se zakonov dosledno držali. Danes pa je to že skoraj popolnoma nemogoče. Bodo športniki, trenerji in organizatorji športnih tekmovanj, če bodo še naprej hoteli opravljati svoje poslanstvo, res morali postati kriminalci. Politiki, ki je beseda o športu, nikoli ne pozabijo povedati, kako dragocen je prispevek športnikov pri promociji Slovenije v svetu. Medtem ko celo predsednik Slovenije ali pa njen

zunani minister le stežka pride na strani največjih svetovnih časopisov, so le-ti Dovžanovi ali Kerenovi ob njihovih zmagah na svetovnem pokalu posvetili cele strani in nihče ni pozabil zapisati, od kod prihajata. V volilnih programih vseh slovenskih strank je bilo lepo zapisano, da je treba podpreti šport, saj le-ta blagodejno vpliva na zdravje ljudi in mlade odvrča od alkoholizma, narkomanije in prestopništva. Je morda kdo od izvoljenih sploh pomislil na svoje obljube volilcem, ko je dvignil roko za zakone, ki bodo ukiniteli šport?

Športna zveza Slovenije je v imenu vseh vanjo vključenih športnih organizacij že dala pobudo vladi in državnemu zboru za spremembo zakonov o dohodnini in posebnem davku na določene prejemke. Delovanje športnih in drugih društev je že močno moteno, in to zlasti pri tistem delu, ki ga ljudje v korist družbe opravljajo prostovoljno. V svoji pobudi so zapisali, naj vla-

● Novomeška agencija za šport naproša vse klube in društva, naj se takoj odzovejo na pobudo vladi in državnemu zboru za spremembo zakonov o dohodnini in zakona o posebnem davku na določene prejemke. Vse, ki soglašajo s pobudo prosijo, da se takoj zgledajo na Agenciji za šport, da pobudo podpišejo in ožigosajo.

da do spremembe zakonov, ki so razvrednotili in kaznovali športno dejavnost, sprejme moratorij na veljavnost spornih zakonskih določil za področje športa, državni zbor pa naj spremembo zakonov čimprej uvrsti na dnevni red svojih sej. Če država svoje napake ne bo popravila, bomo najbrž edini na svetu, ki smo z zakonom ukinili šport. Posledice tega si ni težko predstavljati.

I. VIDMAR

Interier ob koncu v škripcih

Košarkarji Interierja so krepko vodili, a na koncu komaj premagali, Ježico - Novomeščani bi lahko premagali Vando tudi s stotimi točkami razlike

KRŠKO, NOVO MESTO - Košarkarji krškega Interierja so odlično začeli tekmo v leskovski športni dvorani z ljubljansko Ježico in v prvem polčasu povečevali prednost iz minute v minuto. Prvi del igre se je končal z izidom 43:26, kar je bil za Krčane očitno znak, da tekme ne morejo več izgubiti, zato so drugi polčas začeli preveč lagodno in gostje iz Ljubljane so se jim hitro približali na 10 točk razlike, tri minute pred koncem pa je znašala prednost Krčanov le še dve točki (65:63). V želji po zmagi so Ljubljance ni napravili preveč osebnih napak, kar so domači košarkarji z zanesljivim izvajanjem prostih metov kaznovali in na koncu zmagali s 75:70. Nikola Plečša, trener Interierja je po tekmi dejal: "Naši igralci so Ljubljancem v drugem polčasu pustili, da so uveljavili svojo igro, potem pa tega niso več mogli zaustaviti. Imeli smo srečo, da smo se tokrat le izvlekli.

Ježica je veliko boljša ekipa, kakor kaže njen položaj na lestvici. Ob ugodnem razpletu drugih tekem imamo možnost tudi za drugo mesto in nastop v play offu ter uvrstitev v A-1 ligo." Za Krčane so dosegli največ točk Krajcar (17), Bordilius (15), Popović (14), Krošelj (12) in Lučev (10). Po zmagi nad Ježico je Interier na 4. mestu druge skupine prve slovenske lige, a ima le eno zmago manj od drugouvršene Idrije. V naslednjem krogu bo Interier prost.

Moštvo Vanda je bilo za košarkarje Novega mesta 92 veliko preslab nasprotnik, da bi v katerem koli delu igre lahko podvomili o zmagovalcu. Gostje so svoj prvi koš, pa še tega iz prostih metov,

dosegli šele v peti minuti, ko so Novomeščani vodili že s 13:0. Bajc, Kek, Vučkovič in Petrov so zadevali kot za stavo in že izid prvega polčasa 62:22 je pomenil pravo katastrofo za goste. Ko so Novomeščani pet minut pred koncem srečanja vodili že s 111:40, je trener Novomeščanov poslal na igrišče mlado ekipo, ki pa ni mogla zadržati tako velike razlike - na koncu tekme je bil izid 119:55 - je pa zato prvič okusila vzdušje drugoligaške košarke. Največ točk za Novo mesto 92 so dosegli Bajc (36), Kek (23), Vučkovič (23) in Petrov (16). Po zmagi nad Vando so Novomeščani na 7. mestu lestvice končnice prvenstva druge lige.

I. V.

Dvoranski rekordi atletov

Lopatičeva izenačila državni rekord v skoku v daljino - Božič pa dolenski rekorder na 60 m

NOVO MESTO - Na skakalskem mitingu v Ljubljani je Vladka Lopatič premagala dosedanje rekorderko Ksenijo Predikako v skoku v daljino in izenačila njen rekord 620 cm. Lopatičeva je petkrat preskočila 6 m (618, 609, 617, 617 in 620 cm), in če bo zimsko sezono nadaljevala v tem slogu, lahko pričakujemo, da bo rekord kmalu samo njen. V troskoku je bila mladinka Blatnikova z 11,48 m druga.

Božič je nastopil na mitingu v Veroniji. V svoji skupini teka na 60 m je zmagal z novim dolenskim rekordom 7,05 in se v končni razvrstitvi za tremi Italijani uvrstil na 4. mesto. S svojim prvim štartom v sezoni kljub rekordu ni bil povsem zadovoljen. Pozna se mu, da še ni izdelal prehoda iz štartnih blokov v sprint, zelo dobro pa teče v drugi polovici proge.

Začela se je tudi sezona krosov. Novomeški atleti, ki jih trenira Borut Retelj, so na prvem krosu AZS v Pomurju osvojili po eno drugo in tretje

mesto. Proga ni bila zahtevna, s čimer pa tekmovalci niso bili zadovoljni! Najboljša tekača Retljeve skupine sta bila Mitja Kren in Aleš Tomič. Prvega je v teku starejših mladincev premagal samo njegov avstrijski vrstnik, drugi so zaostali za več kot 50 m. Pri mlajših mladincih je tempo teka narekoval Tomič, ki je bil na koncu tretji. Uspešni so bili tudi Kovač s 6. mestom, Djordjevič z 8. mestom in Pavlin z 9. mestom. Mateja Tomič je bila dvanajsta. Trener Retelj meni, da je bil prvi kros AZS dobra kontrolna točka v pripravi na DP, na katerem bi njegovi tekači morali osvojiti nekaj medalj.

J.P.

NOČNI TURNIR

NOVO MESTO - Novomeška agencija za šport bo v soboto, 19. februarja, pripravila nočni turnir v malem nogometu. Nagradni sklad, ki si ga bodo razdelile prve tri ekipe znaša kar 100.000 tolarjev, poleg pokalov najboljšim ekipam bodo podelili praktične nagrade najboljšemu strelcu in najboljšemu igalcu turnirja. Žrebanje bo v domu športov na Loku v petek, 18. februarja, ob 18. uri, do takrat pa lahko še plačate prijavnino na žiro račun agencije za šport 52100-603-31109.

● Kdo je srečen? Tisti, ki združuje zdravje, zadovoljstvo in izobraženost. (Tales)

● Oblikuj se sam in potem deluj na druge s tem, kar si. (Humbolt)

MARUTI

AVTO, KI PRESEGA PRIČAKOVANJA

Homologacija.

17 servisov

v Sloveniji.

Rezervni deli

zagotovljeni.

Možnost plačila

s kartico LB.

Možnost nakupa s

kreditom SKB banke.

Cena od 10.800 DEM naprej.

GLOBUS MOTORS Ljubljana 061-168-4288, AVTOMERKUR Ljubljana 061-303-070, AVTOMOBIL Maribor 062-301-853, SPEKTRA ORBIT Celje 063-411-278, EMINENT Novo Mesto 068-23-902, HEUREKA Brežice 0608-62-603 int. 5, MICRA T Koper 066-37-229, AVTO TWINS Kidričevo 062-796-333, PIGAL Nova Gorica 065-28-321, AJDNA Žirovnica 064-802-689, AVTOHIŠA MAGISTER Radovljica 064-715-256, AVTOCOMMERCE Murska Sobota 069-21-830

GLOBUS

GLOBUS MOTORS INTERNATIONAL, d.d.

EKSKLUZIVNO ZASTOPANJE IN DISTRIBUCIJA MARUTI AVTOMOBILOV

tul
TEHNO IMPEX
INTERNATIONAL D.O.O.

Trenutnega brezvladja so do grla siti

SKD Loškega Potoka in Drage za skupno občino

LOŠKI POTOK, DRAGA - Tak je bil dogovor obeh krajevnih odborov SKD na nedavnem sestanku predstavnikov stranke iz Loškega potoka in Drage, kateremu so prisostvovali tudi člani sveta krajevnih skupnosti Draga in ribniški predsednik IS g. Henigman.

Sicer pa eni in drugi še nimajo izdelane celotne študije tem, kaj naj bi dobrega prineslo združevanje in združevanje. Resnici na ljubo je treba povedati, da vodilni obeh občin, torej Kočevja in Ribnice, zagovarjajo stališče, da obe občini ostaneta v sedanjih mejah, da bodo bodoče manjše občine težje preživele. Kljub temu se po nepreverjenih podatkih večina prebivalcev nagiba za manjšo, preglednejšo občino. Obe KS sta že bili nekoč občini in združeni izpolnjujeta osnovne pogoje za samostojnost. Že sedaj imajo skupne cestne povezave, gozdarsko dejavnost, industrijski obrati še vedno poslujejo pozitivno, skupen vodovod, banko, šolstvo, zdravstvo in, ne nazadnje, župnijo Draga že vrsto let upravlja potokski župnik.

"Vse to govori v prid, da se KS združita v enotno občino," pravi predsednik sveta KS Draga inž. Zagar, "kljub temu pa bo odločilnega pomena referendum, za katerega se bodo krajani Drage odločali na zborih vaških skupnosti, ki bodo 15. t. m. Če bo prišlo do referendum, bo njegov izid edino merilo, ali ostanemo v občini Kočevje ali pa se združimo z Loškim Potokom."

Tega brezvladja, ki trenutno najbolj mori obmejne Drage, se po Žagarjevih besedah do grla siti. Na njihove predloge in upravičene zahteve ne odgovarja skoraj nihče. Cestne povezave, zlasti cesta, ki pelje na mejni prehod Podplanina, in cesta Lazec-Novi Kot, sta komaj še vredni imena, in če ta gordijski vozle ne bo kmalu presekane, ne bo niti več ljudi, ki bi se lahko odločali o teh in drugih problemih.

A. KOŠMERL

Javno blatenje Prešernovega imena

Kaj vse smo lahko slišali na peturnem "predavanju"! "Prešeren je za v smeti! En pijanček, ki je napisal, kar ni mogel izživeti!" - Odšla globoko prizadeta

Slučajno sovpada moje doživetje s praznikom, ki je posvečen slovenski kulturi in mu je temelj naš največji genij dr. France Prešeren.

Pred nedavnim sem šla na predavanje, da zvejam kaj več o radiesteziji in bioenergiji. Približno petdeset nas je bilo, ki smo se za 1.000 tolarjev tisti večer oborožili v prvi vrsti s potrebnostjo, saj smo (vsaj jaz) šele tam zvedeli, da bo predavanje trajalo pet ur!

Žal je bilo najmanj govora o temi, zaradi katere sem prišla. Bila je bolj predstavitev predavatelja samega, njegovih uspehov (o tem me je kar prepračil), v glavnem pa nas je poskušal prevzgojiti v krščanske vernike. Vse je temeljilo na religiji in tudi teksti, ki nam jih je ponudil, so samo na eni strani (na vsaki je bil njegov žig) govorili o tem, in sicer o zdravem spanju. Ostali teksti: Napotki za življenje, za spreobrnjenje; Izvlečki iz bioplazmatičnih raziskav dr. Oberbacha; O mikrovalovih in celo o vzrokih za umiranje gozdov!

Širok razpon, kajne? Možno veliko zna in na prvi strani spodaj je celo zapisal, da lahko to "razmnožiš in pošlješ svojim prijateljem, znancom, sovražnikom in vsem, ki jim želiš dobro, v znak blagoslova in odpustanja." Torej je dovoljeno tudi meni o tem pisati. Pod tekstom "Za tvoje spoznanje-spreobrnjenje" je zaključek: "Tudi s tabo sem v molitvi."

Njegova vizitka pove vse, kdo in kaj je. Dobesedni prepis z nje: Svobodni poklic, bio-terapevt, psiho-energo-terapevt, zen shiatsu terapija, radiestezija, prenova d. (duha). Po naročilu!

Pa saj sam pove, kaj vse je že bil v življenju. Delavec, pesmi je pisal, slikal, ukvarjal se je z glasbo, bil sindikalist, bорец za delavske pravice, enkrat je opravljal celo šestnajst funkcij hkrati! Potem jim je vrge delavsko knjižico in se odločil za svobodni poklic!

V svobodnem poklicu pa, kot on misli, lahko počneš vse in znaš vse. Psihologi, pedagogi, le kaj vam je bilo treba toliko študirati! Ne oporekam njegovim radiestezijskim in bioenergetskim sposobnostim, naj se ukvarja s tem, če mu je narava to dala, nedopustno pa so njegove izjave:

"Najbrž boste v tekstu našli kako napako, pa to ni važno. Mi je že neka upokojena slavistka na Bledu nekaj ugovarjala, pa sem ji brž..." (V tekstu v resnici mrgoli pravopisnih in drugih

jezikovnih napak! In mož svečano napoveduje svoje knjige, ki so in bodo v tisku!)

"Prešerna bi jaz ubil! Zaradi tega, če ga ena punca ni marala, pa napiše take pesmi, da še sto let po njem slovenski narod joka. Za v smeti je! En pijanček, ki je napisal, kar ni mogel izživeti!" (Poslala sem mu izrezke člankov prof. M. Mahnič: "Prešernovo delo - zaklad, ki od njega jemljemo, a se ne zmanjša" (Delo, Književni listi). Naj zdaj kaj zve o Prešernovi bogati osebnosti in se od pesnika tudi česa nauči!

Tudi sicer je poznavalec umetnosti, lahko bi ga uvrstili v komisijo za podeljevanje Prešernovih nagrad. Pravi: "Umetnost? Kje jo pa vidite? Jaz v tej glasbi slišim samo ropotanje strojnic, topove. Umetniki rišejo samo grozo. Jaz vidim Sarajevo, Mostar!"

Mož je prerok, saj modro izjavlja:

"Še dinozavri bodo leteli!"

Kakšna sreča, da je po petih urah truda, ki ga je vložil v našo "duhovno prenovu", preutrujen, da bi izpeljal še zaključek z malo seanso. To bi bila pa skupna molitev!

Če bom molila, bom v sebi ali pa z duhovnikom, ki je za to poklican in izobražen! Najmanj pa s spreobrnjenjem, ki je včasih opravljal šestnajst funkcij hkrati!

S predavanja sem odšla globoko prizadeta kot človek in kot Slovenka, ki nam je Prešernova Zdravica himna, in vem, da je jezik dragocenost, zaradi katerega kot narod smo. Sram me je za vse, ki se mu nismo znali dovolj glasno upreti in izraziti ogorčenja nad javnim blatenjem velikega Slovenca. Vem, da bi mu Prešeren modro zabrusil:

Le čevlje sodi naj kopitar!

IVANKA MESTNIK

Župan ima prav, kroniko je treba pisati

Četrtekovo srečanje članstva društva Novo mesto je pokazalo, da je boj z nekaterimi novomeškimi problemi podoben boju z mlino na veter. Spodbudno pa je, da ne manjka don Kihotov.

Končno ima Novo mesto župana, ki ga zanimajo tudi manjši in uresničljivi koraki in ne le veličastni projekti, ki navadno tudi ostanejo ali pa se, udejanjeni, preradi spreminijo v kamen za vratom. Srečanje prijateljev Novega mesta in njegove okolice je kraj, kjer se govori brez dlake na jeziku in se bobu reče bob in popu pop. Da bi taka govorica v času ne zvođenela ali spremenila svojega zvona, ampak bi jo bilo mogoče v čim bolj izvorni obliki priključiti v spomin in jo primerjati s konkretnim delovanjem - je treba pisati kroniko društva. Za to se je zavzel novomeški župan in prav ima.

V razpravi o tem, kdo naj bi izdelal načrt za krajinski park Gorjanci, po domače povedano, pooblastil Gorjance zgolj za tiste njihove funkcije, ki jim jih je podelila narava (skrb za zbiranje in precejanje pitne vode, zrak, obrambo pred erozijo občutljivega krasa), je prišlo na dan, da je prvi in najcenejši kandidat Pionir. Tudi župan je izrazil pomislek o najboljši primernosti take izbire.

Če se je kdo zadnjih 15 let nasilno obnašal do Gorjancev in snoval ter vandalsko že tudi brez kakršnihkoli dovoljenj posegal vanje, je to Pionir. Pred leti je od Javorovice nad že davno zaščitenimi Kobilami z buldožerjem razril občutljivi greben, ki je danes eksemplarični primer, kaj v borih nekaj letih lahko naredi erozija, če ji pomagajo pravi ljudje. Za dejanje, ki je bilo podrobno dokumentirano (gozdarski inšpektor je na začetku prodiranja na greben odločno ukrepal, graditelj pa še odločneje nadaljeval svoje delo), je bilo podjetje Pionir obsojeno na smešno nizke denarne kazni in vzpostavitev prejšnjega stanja. Krivda je bila torej dokazana, posledice dejanja pa so iz leta v leto očitnejše.

A blagodejna izguba spomina res iz volka lahko naredi jagnje. V razpravi je bilo namreč slišati, da tako govorjenje o Pionirju ni dopustno, saj - tako je dejal razpravljalec - kolikor je njemu znano, teh del ni opravljal Pionir, ampak smučarsko društvo Javorovica, ki je samo uporabljalo

OBVESTILO BEGUNCEM

Urad za priseljevanje in begunce pri vladi Republike Slovenije sporoča vsem začasnim beguncem v Republiki Sloveniji, ki imajo karton začasnega begunca z veljavnostjo do 5.2.1994, da bo potekalo organizirano podaljševanje na sedežih občinskih organizacij Rdečega križa med 7. in 17. februarjem, individualno pa lahko tudi kasneje. Vsi začasni begunci morajo podaljšati svoj karton v tisti občini, kjer bivajo. Začasni begunci, ki živijo v zbirnih centrih Urada za priseljevanje in begunce, bodo veljavnost kartona podaljšali v zbirnem centru. Vse informacije, ki zadevajo področje reševanja problematike začasnih beguncev, lahko dobijo med uradnimi urami vsak ponedeljek, sredo in petek v Zbirnem centru na Roški v Ljubljani ali po telefonu št. (061) 1254-114 vsak dan od 8. do 16. ure.

MILOŠ ŠUŠTAR
direktor urada

"DRNOVŠKOVA VLADA JE NELIGITIMNA"

Slovenska desnica je opravila analizo političnih dogajanj zadnjih dni in ugotovila, da ima Republika Slovenija vlado, ki ni več legitimna, ampak je samo še legalna. Gre za pomembno razliko, ki se kaže v tem, da je vlada izgubila podporo Državnega zbora in njena pooblastila kljub formalni legalnosti niso več legitimna. Z glasovanjem o obrambnem tolarju, še veliko bolj pa s tajnim glasovanjem o predlaganih zamenjavah v vladi so poslanci Državnega zbora nedvoumno zavrnili ključne pobude predsednika vlade dr. Drnovška in mu s tem pravzaprav izglasovali nezaupnico oz. je s tem izgubil legitimnost svojega vladanja. Pričakujemo, da bo dr. Drnovšek to razumel kot zahtevo, da sam predlaga Državnemu zboru vprašanje svoje zaupnice, in da se ne bo oklepal formalne legalnosti svojega delovanja.

za SD: DANIJEL MALENŠEK

• Za promocijo Slovenije pa res vse prav pride. Tudi kakšen Živinovski, oprostite, Žirinovski. (Tof)

UGODNO

ODKUPUJEMO CELULOZNI LES
SMREKE/JELKE IN BUKVE.

Informacije na tel.: 0608/21-110, 21-210 int. 471, 472, 478.

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 10. II.

SLOVENIJA 1

8.15 - 23.00 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 TEDENSKI IZBOR
9.00 SVINJSKI PASTIR
9.20 DEŽELNA KOCK
9.40 1. MEDNARODNI FESTIVAL ROMARSKIH PESMI

10.10 ANALITIČNA MEHANIKA, nemška izobraž. serija, 45/52

10.40 PO SLEDEH NAPREDKA

11.10 PO DOMAČE

13.00 POROČILA

13.05 TEDENSKI IZBOR

13.05 STUDIO CITY

15.00 SVET POROČA

15.35 OSMI DAN

16.20 SLOVENCI V ZAMEJSTVU

17.00 DNEVNIK 1

17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV

18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR

18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice

19.10 RISANKA

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

20.05 ŽARIŠČE

20.30 ČETRTEK V CIRKUSU, 6. oddaja

21.20 TEDNIK

22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

22.35 SOVA

SLOVENIJA 2

14.45 - 23.50 Teletekst

15.00 Video strani - 15.40 Kinoteka - James Cagney: Rdečelaska (amer. film, ČB) - 17.15 Sova (ponovitev): Burleske Charlieja Chaplina; 17.40 Inšpektor Morse (angl. naniz., 9/10) - 18.35 Že veste? - 19.05 Poslovna borza - 19.15 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Vas, v kateri se je ustavil čas (nemška dok. oddaja) - 21.05 Umetniški večer: Portret Janeta Kavčiča; 21.30 Begunec (slov. film); 22.50 Alica - Evropski kulturni magazin

A KANAL

7.00 Borza dela - 7.30 Video strani - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00

Videosreda (ponovitev) - 10.35 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 98. dela amer. nadalj.) - 12.00 Spot tedna - 12.05 Drugačen svet (251. del amer. nadalj.) - 12.55 Video strani - 14.30 Borza dela - 16.35 A shop - 16.45 Ustava (8. del dok. serije) - 17.45 Luč svetlobe (99. del amer. nadalj.) - 18.30 Rock starine (ponovitev 52. oddaje) - 19.00 Poročila - 19.20 A shop - 19.30 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.15 Loner (film) - 21.45 Rock starine (53. oddaja) - 22.15 Poročila - 22.35 Drugačen svet (251. del amer. nadalj.) - 23.25 A shop - 23.40 CMT - 0.30 Borza dela

PETEK, 11. II.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.10 TELETEKST

9.30 VIDEO STRANI

10.05 TEDENSKI IZBOR

10.05 SILAS, nemška nadalj., 6/12

10.10 HEDD WYN, waleški film

12.20 ŽE VESTE

12.50 POSLOVNA BORZA

13.00 POROČILA

13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev

15.50 KAM VODIJO NAŠE ŠTEZICE, oddaja TV Koper

17.00 DNEVNIK 1

17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike

18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER

18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice

19.10 RISANKA

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

20.05 FORUM

20.25 BOB ROBERTS, amer. film

22.05 DOLGA POT DOMOV: SKUPINSKO ZDRAVLJENJE

ODVISNOSTI

22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

23.05 SOVA

SLOVENIJA 2

14.15 - 1.00 Teletekst

14.30 Video strani - 15.00 Tedenski izbor: Pričevanja o zvestobi: Slovenci v Argentini: Tujini dve, domovine pa nobene (6. oddaja); 16.00 Četrtek v cirkusu - 16.50 Sova (ponovitev): Hiša naprodaj (amer. naniz., 18/21); 17.20 Inšpektor

Morse (angl. naniz., 10/10) - 18.20 Francoski poljub (norveška oddaja za otroke) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Večer norveške TV: Dobrodošli na Norveškem in v Lillehammerju; 21.45 Vodilna ženska; 22.15 Edvard Grieg: Gorska Odiseja; 22.55 Portret Sigrid Undset; 23.50 Sonja Henie

A KANAL

7.00 Borza dela - 7.30 Video strani - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 Magnetoskop (ponovitev) - 10.35 CMT - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 99. dela amer. nadalj.) - 11.50 A shop - 12.00 Spot tedna - 12.05 Drugačen svet (252. del amer. nadalj.) - 14.30 Borza dela - 16.05 A shop - 16.15 Loner (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (100. del amer. nadalj.) - 18.30 Oscar Sala (dok. film) - 19.00 Poročila - 19.20 A shop - 19.30 Videopetek (glasbena oddaja) - 20.15 Teden na borzi - 20.25 Srce pravice (amer. film) - 22.00 Poročila - 22.20 Drugačen svet (252. del amer. nadalj.) - 23.10 A shop - 23.20 Pozabljeni (amer. film) - 23.55 Spot tedna - 1.00 Erotični film - 2.30 Borza dela

SOBOTA, 12. II.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.50 TELETEKST

8.00 VIDEO STRANI

8.20 TEDENSKI IZBOR

8.20 RADOVEDNI TAČEK

8.35 MLADI VIRTUOZI

8.55 ZIMSKE TEKMOVANJA, franc. risanka, 7/26

9.20 KLUB KLOBUK

10.10 TOK TOK

11.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE

11.50 NA ZAHOD, amer. film

13.00 POROČILA

13.05 TEDNIK, ponovitev

15.10 BOB ROBERTS, ponovitev amer. filma

17.00 DNEVNIK 1

17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 4/11

18.00 RPL

18.45 TV MERNIK

19.00 RISANKA

19.10 ŽREBANJE 3 X 3

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 KRIŽKRAŽ
21.25 TV POPER
21.40 KORENINE SLOVENSKE LIPE: OJ BOŽIME, 4. oddaja
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:

SLOVENIJA 2

11.15 - 1.45 Teletekst
11.30 Video strani - 11.45 Grajske poletne prireditve v Laškem - 13.05 Sova (ponovitev): Ko se srca vnamajo (10. epizoda amer. naniz.); 13.35 Dinastija (amer. nadalj., 1/2) - 15.05 Vodne pustolovščine (angl. poljudnoznan. serija, 12/24) - 15.30 Lillehammer: Zimske olimpijske igre '94 - 18.05 Kri, znoj in slava (7. del) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Usodni obrat (angl. nadalj., 3/3) - 21.00 Zametna šapa (angl. poljudnoznan. serija, 6/7) - 21.30 Pogled in zadeti - 22.45 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Borza dela - 7.30 Video strani - 9.00 CMT - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Srce pravice (ponovitev filma) - 12.35 A shop - 14.30 Borza dela - 17.25 ITV - 17.55 Pozabljeni (ponovitev filma) - 19.30 Detektiv z Beverly Hillsa (ponovitev 2. dela amer. naniz.) - 20.00 Modna dežela - 20.30 Detektiv z Beverly Hillsa (3. del amer. naniz.) - 21.00 Elvisova zarota (dok. film) - 22.00 Zločin in strast (amer. film) - 23.45 CMT - 0.30 Borza dela

NEDELJA, 13. II.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.30 TELETEKST

8.00 VIDEO STRANI

8.35 OTROŠKI PROGRAM

8.35 ŽIV ŽAV, ponovitev

9.25 PRVA LJUBEZEN, ponov. švedske nadalj., 5/6

10.00 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 4/13

11.00 NAŠA PESEM 93, 5. oddaja

11.30 OBZORJA DUHA

12.30 LJUDJE IN ZEMLJA

12.30 VODNE PUSTOLOVŠČINE, 12/24

13.00 POROČILA

13.05 VIDEOSTRANI

13.40 VES TVOJ, amer. film

15.10 HABSBURŽANI, ponovitev dok. nadalj., 3/4

16.00 CALEBOVE HČERKE, kanadska nadalj., 7/10

17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.10 LOTO

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

19.56 ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE '94

20.25 ZRCALO TEDNA

20.45 NEDELJSKIH 60

21.45 SLAVA V 20. STOLETJU, angl. dok. serija, 6/8

22.40 DNEVNIK 3, VREME

23.00 SOVA

V CIVILU, angl. naniz., 2/6

KRALJ OLIMPIJSKIH IGER, nadalj., 1/4

SLOVENIJA 2</

Stopite na topla tla...

trgovina talnih oblog

PCP PUREBER d.o.o.

Ljubljanska 27, (Javna skladišča)
Tel: 068/322-337 * int. 220

Velika izbira preprog
po ugodnih cenah!

HD GASTRO INŽENIRING d.o.o.

Klemenčičeva 1, Ljubljana

Tel.: (061) 1590-039

GOSTINCI

Novost v Sloveniji!

Pomoč, svetovanje, inženiring...

- kako prestrukturirati podjetje
- kako prestrukturirati delovno silo
- kje in kako do najcenejše računalniške opreme
- kje, kaj, koliko in, seveda, najceneje do: opreme za gostinstvo nabave hrane, pijače in čistil
- kje dobiti najcenejši kredit
- kako reklamirati lokal, gostišče, restavracijo
- sestave jedilnih listov, vinskih kart
- kako povečati promet v lokalu
- kako izbrati pravi in kakovosten kader
- kako kontrolirati dnevni promet
- kako urediti prostor, da bo gost užival v vašem lokalu

Na vaša in mnoga druga vprašanja vam pri nas odgovorimo in vam jih pomagamo tudi uresničiti, najhitreje in najceneje. Pokličite nas in imeli boste našo strokovno in tehnično podporo!

NE ODLAŠAJTE S KLICEM, KAJTI ČAS JE DENAR!

POGREBNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobil: 0609-615-239

- prevoz pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- postrežbo venec in cvetja
- posojanje mrtvaškega odra, če kupite tudi material
- uredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- minutni plačila na 3 črke ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posip grobov in črna zemlja

MERCATOR TRGOAVTO, Koper, Pristaniška 43 A
objavlja prosta dela

POMOČNIKA POSLOVODJE
prodajalne v Novem mestu, Ljubljanska c. 8

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:
- da imajo dokončano poslovodsko šolo ali šolo za prodajalce avto ali tehnične stroke,
- da dobro poznajo avto stroko in organizacijo dela v prodajalni,
- da imajo 3 leta delovnih izkušenj pri podobnem delu in vozniški izpit B kategorije

Pogoj je 3-mesečno poskusno delo.

Kandidati naj pismene prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o strokovni izobrazbi pošljejo na naslov: Mercator Trgoavto, Koper, Pristaniška 43 A, v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo pismeno obvestili o rezultatih objave.

Svet
Centra za socialno delo
SEVNICA

razpisuje delovno mesto

direktorja

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- končana VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe v skladu z 69. čl. Zakona o socialnem varstvu (Ur. l. RS št. 54/92)
- najmanj pet let delovnih izkušenj
- opravljen strokovni izpit za delo na področju socialnega varstva.

Mandat traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Center za socialno delo, Sevnica, Glavni trg 19 A - "Razpisni komisiji".

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izteku prijavnega roka.

V SPOMIN

Solze, žalost, bolečina
te zbudila ni,
le srce in duša ve,
kako boli,
ko tebe, draga mami,
več med nami ni.

Jutri, 11. februarja, bo minilo žalostno leto dni, odkar nas je mnogo prezgodaj, komaj v 52. letu, zapustila naša mama

MARIJA GORENC

roj. Jalovec

iz Krškega

Žalujoči: njeni najbližji

OSMRTNICA

Umrli je

IVAN KOMPARE

upokojeni pismonoša pošte Metlika

Od njega smo se poslovili v petek, 4. februarja, na metliškem pokopališču.

PTT PODJETJE SLOVENIJE, PE PTT NOVO MESTO

ZAHVALA

Rad imel si dom,
tiho in mirno živel,
mirno in tiho si odšel.

V 87. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

FRANC
FLORJANČIČ

iz Mokronoga

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam pomagali, darovali cvetje in sveče, nam izrekli sožalje ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem GD, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, trobentaču za odigrano žalostinko in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Jožefa, sin Franci z družino in ostalo sorodstvo

Podjetje Novotehna
trgovina na debelo in drobno, p.o.
Novo mesto, Glavni trg 10

vabi študente zadnjih letnikov visokih šol tehničnih in ekonomskih smeri na razgovor o eventualnem štipendiranju in kasnejši zaposlitvi v podjetju.

Interesenti naj se oglasijo na telefon (068) 321-737, int. 13, ali svojo prošnjo pošljejo do 20.2.1994 na naslov:

Novotehna, Trgovina na debelo in drobno, p.o.
68000 NOVO MESTO, Glavni trg 10.

BEMOZ d.o.o. Kočevje

betonarna
peskokop
trgovina z gradbenim materialom
IZ LASTNE PROIZVODNJE;
PO KONKURENČNIH CENAH

beton že od 3.400 — do 5.500 + prevoz
betonski blok 20 — SIT 59,40
betonski blok 25 — SIT 69,90
betonski blok 30 — SIT 79,20

Cene betonskih blokov so z davkom in brezplačno dostavo do 50 km.
Možnost razkladanja paletiranih izdelkov.
Vse informacije na telefon 061/851-196

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame
in stare mame

ANGELE
KONTE

roj. Fabijan

s Sel pri Hinjah 12

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in znancem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnico pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se sodelavcem VVO Novo mesto in Emoni, blagovni center Ljubljana. Posebna zahvala g. župniku za opravljen obred.

Žalujoči: mož Ciril, sinova Vinko in Tone ter Angela, Ana, Slavka, Jože in Nada z družinami

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded, praded in stric

IZIDOR
KOŠIR

iz Prečne 40

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Tinetu Levstiku, tovarni zdravil Krka, biokemiji, tovarni Novoles, Vezan les - mokri oddelek ter g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 67. letu življenja nas je zapustil ljubljeni mož in oče

MIHA
COLARIČ

Groblje 6

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sosedu Mimici, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo g. župniku za lepo opravljen obred, Šentjernejskemu oktetu za lepo zapete žalostinke, gasilskemu društvu za častno spremstvo in govorniku za poslovilne besede. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

V SPOMIN

Tiho v hladnem grobu boš zdaj spala,
ker življenje celo si garala.
V naših srcih ostala je praznina,
ostala nam je le misel nate živa.
Še naprej te bomo radi imeli
in s tabo v srcih še naprej živeli.

Ta mesec mineva žalostno leto, odkar nas
je zapustila draga sestra in teta

KRISTINA SMREKAR

iz Kota pri Semiču

Hvala vsem, ki jo hranite v srcih in lepem spominu.

Žalujoci: brat Jaka, sestre Rozi, Mimi, Francka, Tilka in
Anica, nečakinje in nečaki

ZAHVALA

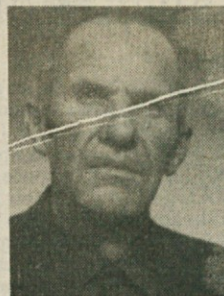
V 85. letu starosti nas je zapustila draga
sestra in teta

KATICA KOSTELEC

iz Gradca 82 v Beli krajini

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim
sosedom, prijateljem, znancem in vaščanom Slamne vasi, ki so
nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje,
darovali cvetje in sveče in pokojnico v tako velikem številu
pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala osebju ZD
Metlika in patronažni sestri Veri za nego na domu in lajšanje
bolečin, hvala govornicam za lepe poslovilne besede pred
domačo hišo in ob odprtem grobu ter peykam za zapete
žalostinke. Enaka zahvala g. župniku Albinu Žnidariču za lepo
opravljen obred in g. župniku iz Podzemlja za molitev na domu.
Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja.
V domu ostala je praznina,
v naših srcih pa bolečina.

Po hudi in težki bolezni nas je v 65. letu
starosti za vedno zapustil naš dragi mož,
oče, brat, stari oče, tast, stric in boter

FRANC SINTIČ

iz Oštrca 10, Kostanjevica

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob
strani, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in sveče in
pokojnega v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ni več bolečin, ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja.
V domu pa ostala je praznina,
v naših srcih bolečina.

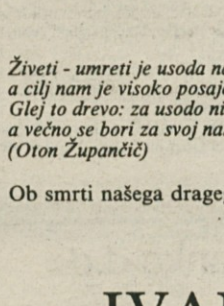
V 69. letu starosti nas je nenadoma
zapustil dragi mož, oče in stari oče

ALOJZIJ MERZELJ

iz Migolske Gore 7, Mirna

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom, ki ste nam
kakorkoli pomagali, izrekli sožalje in darovali cvetje. Hvala
nadz. proge Trebnje, KPD Dob in g. dekanu Petku za lepo
opravljen obred.

Žalujoci: žena Valerija, sin Marjan, vnukinji Suzana in
Anita ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Živeti - umreti je usoda naša,
a cilj nam je visoko posajen!
Glej to drevo: za usodo nič ne vpraša,
a večno se bori za svoj namen.
(Oton Župančič)

Ob smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, tasta,
strica in svaka

IVANA JAKŠA

iz Kota pri Semiču 45

se iskreno zahvaljujemo za požrtvovalno pomoč dr. Plutovi in
Gregorčičevima, vsem sosedom, prijateljem, sorodnikom, znancem
in nekdanjim sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno
cvetje in sveče ter številno spremstvo k zadnjemu počitku. Hvala
tudi govornikom, g. kaplanu, GD Kot - Brezje, pevkam,
Mihelčičevim, ZD Črnomelj, ZZZS - OE Novo mesto. Vsem še
enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: žena Marija, hčerki Zvonka in Marjanca z
družinama

ZAHVALA

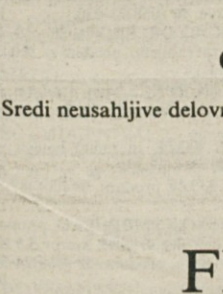
V 78. letu starosti nas je po dolgotrajni
bolezni zapustil dragi mož, oče, brat in
deda

PAVEL FAKIN

iz Čučje Mlake

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in drugo
pomoč. Posebna zahvala sosedu Ivanu in Anici Povšič za
nesebično pomoč, patronažni sestri Slavici Cimperman, dr.
Baburiču, GD Dobrava, pogrebem, AP Gorjanci, sodelavcem
SEI Krka tovarna zdravil, g. župniku Brečku za opravljen obred
ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

OSMRNICA

Sredi neusahljive delovne zagnanosti se je utrnilo življenje našega
spoštovanega

FRANCA ŠTIRNA

dr. vet. med., vodja veterinarske postaje Trebnje

Spominjali se ga bomo z globokim in iskrenim spoštovanjem.

Delavci Veterinarske postaje Trebnje in celotnega
Dolenjsko-posavskega veterinarskega zavoda Novo mesto

ZAHVALA

Ljubi očka, kje si ti,
zaman te kličemo, te ni...

Ob boleči in nepričakovani izgubi našega
ljubega moža, očeta in starega očeta

ANTONA BOŽIČA

s Senovega

se najtopleje zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani, podarili
prelepo cvetje in sveče ter darovali za sv. maše. Zahvaljujemo se
sodelavcem Avtomehanične delavnice Božič, Mercatorju Preskr-
bi Krško in Obrtni zbornici Krško za izraze sožalja in podarjene
vence in cvetje. Zahvalo smo dolžni pevcem, godbi na pihala
Rudnika Senovo, g. Alojzu Pavliču za tople besede slovesa in g.
župniku Špesu za lepo opravljeno pogrebno slovo. Vsem, ki ste
našega atija v tako velikem številu pospremili k zadnjemu
počitku, še enkrat prisrčna hvala! Hvaležnost izrekamo vsem, ki
vsaj za trenutek postojite ob njegovem grobu.

V globoki žalosti: žena Pepca, sin Rudi in hčerka Marinka z
družinama

Senovo, Brestanica, 26. januarja 1994

ZAHVALA

Pa tako lep dan je bil,
prelep za slovo...

ko smo se poslovili od naše drage tete

TONČKE PIBERNIK

roj. Mirtič

z Jame pri Dvoru

8. februarja bi dopolnila 86 let, a je klonila pod težo bolezni.
Iskreno in toplo se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem,
znancem in dobrim sosedom, ki ste jo pospremili na njeni zadnji
poti, sočustvovali, darovali prelepo cvetje, sveče, izrekli sožalje
in pomagali. Hvala dr. Kocutarju in dr. Ropretovi za zdravniško
pomoč, gospe Mari Fabjan za tople in izbrane besede slovesa,
pevcem iz Žužemberka za zapete žalostinke, g. dekanu Povirku
za opravljen obred in obiske na njenem domu. Hvala vsem, ki ste
jo imeli radi.

Vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za hišo in družino dal,
sledil ostale so povsod
od dela tvojih rok.

V 79. letu je za vedno odšel od nas dragi mož, oče, tast, tati, stric in svak

IVAN KOMPARE

upokojeni pismonoša iz Metlike

Z bolečino v srcu se najprisrčneje zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
kolektivu PTT Novo mesto in PTT enoti Metlika, kolektivu in učencem 1.c razreda Srednje
tekstilne šole Metlika, organizaciji ZB Metlika, Društvu invalidov Metlika, GD Metlika,
Pogrebniemu društvu Metlika, članom MFS Ivan Navratil za podarjeno cvetje, sveče, pisno ali
ustno izraženo sožalje, sosedi Miri Ružič in Anici Pečarič za nesebično pomoč. Posebna hvala
zdravnikom dr. Ivanki Štefanič za dolgoletno zdravljenje, dr. Blažu Mlačku, dr. Bojanu Videtiču,
dr. Iztoku Gradeckemu in osebju Internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za lajšanje
bolečin v zadnjih dneh življenja. Zahvaljujemo se g. župniku za opravljen obred, govornikom g.
Ivanu Želetu, g. Alenki Mežnaršič, g. Mirku Bečaju in g. Jožetu Kukcu za poslovilne besede.
moškemu pevskemu zboru iz Črnomlja za zapete pesmi in g. Ivanu Jerini za odigrano Tišino. Še
enkrat hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in tako
potrdili, kako ste ga imeli radi ter da njegova dela niso bila zaman.

Žalujoci: žena Sanka, hčerka Marjetka in sin Jani z družinama

Milina neizmerna v tvojih očeh, preljuba mati,
dobrote polno vedno tvoje srce,
predobra bila za ta si svet.
Bog te k sebi vzel je, a vendar z nami si.
Z bolečino v srcu se poslavljamo,
vsi te ljubimo, spomin na tebe, mama draga, v nas nikdar ne oveni.

Kruta usoda nam je v 66. letu starosti nepričakovano in mnogo
prezgodaj iztrgala iz naše sredine našo zlato ženo, mamo,
staro mamo, sestro in teto

ANGELCO ZAGORC

iz Dol. Brezovice 14 pri Šentjerneju

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo VSEM, ki ste nam v najtežjih
trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali in nam lajšali neizmerno bolečino ob težkem
spoznanju, da nas je predraga mama zapustila za vedno. Prisrčna hvala vsem sosedom in
drugim dobrim ljudem, ki so nam tako nesebično pomagali, vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem za darovano cvetje, vence, sveče, izrečena sožalja in drugo pomoč. Is-
krena hvala velja tudi sodelavcem novomeške bolnišnice — oddelek kuhinja — za darova-
no cvetje in izrečena sožalja. Nadalje hvala gospodu kaplanu za lepo opravljen obred
in vsem dobrim ljudem, ki so mami v spomin darovali svete maše. Vsem in vsakemu po-
sebej, ki ste našo ljubo mamo pospremili na njeni zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

V globoki žalosti: mož Franc, hčerki Anica in Jožica z družinama, sestri Marija
in Barbka ter ostalo sorodstvo.

SEMEŠKI KROMPIR dezire, sante in jerla prodam. Seme lanske elite. Dostava na dom. Eržen, Zg. Bitnje 41 ☎ (064)312-056.

KRMNO PESO in kolerabo prodam, kravo za molžo pa vzajem v rejo. Oberč, Radovlja 16 a, Šmarješke Toplice. 1129

PRILJAZNIK za smuči, nov, poceni prodam. ☎ 26-317. 1130

SIVO KRAVO s tretjim teletom prodam. Ivan Čelič, Koroška vas 34, Novo mesto. 1134

RABLJENO, ohranjen balkonsko kovinsko ograjo prodam. ☎ 27-373. 1136

POLNOKRVNE resaste jazbečarje odličnih staršev prodam za 150 DM. ☎ (068)51-943. 1138

2 T sena poceni prodam. ☎ 40-375. 1141

KROMPIR sorte sante, rezi, pentland dill, dezire in kondor prodam. Kavšek, Grm 1 pri Radhovi vasi, Šentvid pri Stični, ☎ (061)785-194. 1147

NOVO mikrovalovno peč Bosch prodam za 300 DM. ☎ (068)52-881, od 19.30 do 21. ure. 1155

VEČJO KOLIČINO koruze v zrnju prodam. ☎ 73-479, zvečer. 1156

12 - COLSKI gumi voz in avtomobilsko prikolico ugodno prodam. Špringer, Novo-meška c. 103, Straža. 1159

DVE BREJI KOZI in gobeline prodam. ☎ 52-615. 1160

DOBRO OHRANJEN črno - beli televizor Gorenje zelo poceni prodam. ☎ (068)42-542. 1166

USTROJENO KOŽO mlade krave (4 m3), svetlo rjavo, prodam za 300 DM. Ogleđ v večernih urah na naslov: Kunšek, Pot na Armez 30, Senovo. 1170

BAS KITARO, kopijo Fender, Tajfun in zvočnike 2 x 350 W, EV - BBC po dogovoru, prodam. ☎ (0608)68-313, Bojan, popoldan. 1172

BOKS za perezovanje parkljev prodam. ☎ (067)57-239. 1173

MALO RABLJENA OKNA z roletami (140 x 140) ugodno prodam. Danica Murn, Gabrovčec, Krka. 1174

SADIKI JABLAN vseh vrst prodam po konkurenčni ceni. ☎ (0601)84-112. 1176

SENO in otavo prodam. Lesjak, Ragovska 5, Novo mesto. 1178

HIDROFOR - enofazni, 80 l, malo rabljen, prodam. ☎ (0608)89-145/ 1181

MIZARSKO STISKALNICO, ročno na 20 vreten, prodam. Fink, Meniška vas 30, Dolenjske Toplice. ☎ 68-350. 1183

PRALNI STROJ in vhodna vrata, rabljena, prodam. ☎ (068)27-810. 1185

KROMPIR, primeren za seme, sante, dezire in jerlo prodam. ☎ (061)785-167. 1189

OMARE za dnevno sobo (2.3 m višine, 3 x 1 m dolžine), ugodno prodam. ☎ 21-246. 1190

FRAJTONARICO Albin Pečaver z C, F, B duri, prodam. ☎ 40-221. 1192

ENOFAZNI elektromotor, 300 W in trajno žarečo peč prodam. ☎ 25-045. 1198

ZAMRZOVALNO OMARO, termoakumulacijsko peč, garažna dvizna vrata, agregat Kavasaki 2 KW ugodno prodam. ☎ 27-751. 1200

DVA PRAŠIČA, težka 180 kg, krmljena z domačo hrano, prodam. ☎ 78-532. 1208

PRAŠIČA, težkega cca 150 kg, prodam. Vinko Turk, Hrušica 31. 1212

GRABENO BARAKO, 3 x 4 m, z dodatnim nadstreškom, prodam. ☎ (068) 65-613, popoldan. 1213

USTROJENO govejo kožo prodam. ☎ 87-488. 1222

BRIKETE za kurjavo iz bukovih odpadkov lahko naročite po ☎ 52-979. Brezplačna dobava na dom do 30 km. 1224

PEČ EMOCENTRAL 23, malo rabljeno z avtomatiko (olje, trda goriva), prodam za samo 200 DM. ☎ 23-905. 1226

razno

V NOVO MESTU, na Maistrovi ul. 15, oddam cca 50 m2 prostorov, primernih za poslovno dejavnost ali mirno obrt. ☎ 23-936. 1027

KOPALNE KADI in tuš kabine ugodno obnavljamo. Informacije na ☎ (061)855-229. 1029

SKLADIŠČE, 800 m2, primerno za gradbeni material, obrt ali diskont, takoj vseljivo, oddam. ☎ (068)44-835. 1045

NA DVORU oddam za več let objekt, primeren za gostinstvo. ☎ 27-481, po 21. uri. 1082

AVTOVLEKA non stop, avtodeli P 205, lada, opel corsa, panda in odkup poškodovanih vozil. ☎ (068)78-343. 1084

SAMOPOSTREŽNO TRGOVINO prodam ali dam v najem. ☎ 42-313 ali 42-263. 1124

110 M2 lepo urejenih poslovnih prostorov z zasebnim vhomom in parkiriščem oddam. ☎ (068)22-349. 1150

NEONSKE NAPISE ter vse vrste svetlobnih reklam vam hitro in poceni izdelata Fergo, Črnomelj. ☎ (068)51-547. 1157

V CENTRU BREŽIC oddam v najem 180 m2 za delavnico, skladišče ali trgovino. ☎ (0608)61-262. 1165

FRIZERSTVO JOŽICA obvešča stranke, da je lokal odprt na Uršnih selih v tork in četrtek od 10. do 18. ure, v soboto od 8. do 13. ure. ☎ 65-547. Se priporočamo! 1168

ZA MATURANTE UGODNO: Španija, hrvaško in slovensko primorje. ☎ (0608) 62-356. 1182

UGODNA POSOJILA do 4.000 DM nudimo. Garancija čeki TR. ☎ (068)21-750, ☎ (0601)81-368. 1201

GRADITELJI, POZOR! Izvajam vse vrste elektroinstalacij. Popraviljam tudi gospodinjske aparate. ☎ 24-216 ali 73-041. 1205

ČISTO ZEMLJO z njive, 30 m3, primerno za vrtnarstvo, oddam zastoj stranki z lastnim nalaganjem in odvozom. ☎ 85-347. 1218

službo dobi

AKVIZITERJA za prodajo tekstila iščem. Provizija 30 %. ☎ (0608) 32-844. 1030

ZANESLJIVO in urejeno gospo za varstvo 8 - mesečnega fantka na našem domu v Črnomlju iščemo. ☎ (068)53-211. 1041

PONUJAMO zaslužek za prodajo večnamenskega, predvsem zdravstvenega izdelka. ☎ (0608)33-356, v nedeljo od 13. do 14. ure. 1065

OKREPČEVALNICA Silva na Vel. Cikavi poleg avtopralnice Kocjan zaposli dekle za delo v strežbi. 1066

STAREJŠA ZAKONCA iščeta žensko od 50 do 60 let, nealkoholičarko in nekadilko, ki bi jima v novi hiši gospodinjila in zanju skrbela. Imela bo vso oskrbo in plačilo za delo. Ivan Brklje, Rosalnica pri Metliki 60 a, ☎ 60-047. 1087

KARIBI! Dobro plačano delo na ameriških potniških ladjah za natakare (ice). Starost od 19 do 30 let, znanje angleščine. ☎ (068)25-841, od 15. do 19. ure. 1090

STELLA - trgovina z italijanskimi čevlji išče prijazno prodajalko. Informacije Glavni trg 16 a ali na ☎ 22-304, dopoldan. 1143

POZOR! Delo na domu. Pošljite kratak življenjepis na naslov: Šimec, Čardak 20, Črnomelj. 1154

stanovanja

V BREŽICAH prodam stanovanje, 45 m2. Plačilo s kreditom banke ali stanovanjskega sklada RS. ☎ (0608)62-324. 1023

NA STANOVANJE želim sprejeti dekle, uslužbenko ali delavko. ☎ (061)272-254. 1033

DVOSOBNO STANOVANJE v Metliki (57 m2) prodam. ☎ 59-310, po 20. uri. 1046

TAKOJ VSELJIVO stanovanje v Krškem, 71 m2, prodam. Anton Kaplan, Pot na Črnile 9 a, Leskovec pri Krškem, ☎ (0608)31-796, 34-944. 1052

NOVO ENOSOBNO stanovanje v Novem mestu prodam ali menjam za večje. ☎ 28-911. 1072

V ŠMARJEŠKIH TOPICAH oddam dve opremljeni stanovanji v hiši. ☎ 73-474. 1089

STANOVANJE, (do 55.000 DM), do 30 km iz Ljubljane kupim od prodajalca, ki gradi hišo ali kupuje novozgrajeno stanovanje. ☎ (061)329-088, zvečer. 1099

V ŽUŽEMBERKU prodam po zelo ugodni ceni enosobno stanovanje s centralno in telefonom, vseljivo takoj. Možnost nakupa na kredit. ☎ (069)32-948. 1137

NK KRKA NOVOTERM išče enosobno opremljeno stanovanje ali opremljeno garsonjero v Novem mestu. ☎ 23-860. 1202

ENO DO DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu najmem. Šifra: »BREZ PREDPLAČILA« 1206

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v okolici Novega mesta najmem. Šifra: »NUJNO« 1210

GARSONJERO, 38 m2, na Kristanovi, v pritličju, primerno tudi za poslovni prostor, prodam ali zamenjam za večje stanovanje. ☎ (068)27-391. 1217

ženitne ponudbe

47 - LETEN miren fant, nealkoholik, z lastnim domom, išče skromno žensko brez zaposlitve. Otrok zaželen. Šifra: »UPANJE« 1056

YURENA

šola tujih jezikov

VPIS V SPOMLADANSKI SEMESTER: tečaji ang., nem., fran., ital. za mladino in odrasle.

Vpis po tel.: 23-434, vsak dan od 8. — 10. ure, pon. in torek od 17. do 19. ure.

Groznik

Trebnje, tel./fax. (068) 44-701

- prodaja — servis
- rezervni deli — kleparstvo
- ugodno — zanesljivo

TONSON

IZOBRAŽEVANJE

vpisuje v zač. in nad. tečaje ANG., NEM., ITAL., FRA. IN ŠPAN. JEZIKA. Vsi tečaji bodo na OŠ. GRM. Informacije na tel. 85-882.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in ob 21. uri NOVICE,

vsak torek ob 20. uri CELOVEČERNI FILM in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled OD SOBOTE DO SOBOTE in

mladinska oddaja MKC TV

vsak ponedeljek po NOVICAH ŠPORTNI PREGLED

INVESTITORJI!

Če imate težave z izkopji, nas pokličite!

Ivan Grulja tel. (068) 76-430.

LASTNIKI GOZDOV

Ne zamudite priložnosti!

Po ugodni ceni odkupujemo brusni les SMREKE in JELKE.

Pokličite

VIDEM PAPIR KRŠKO

tel. (0608) 21-210, 22-065, 22-630, in zahtevajte oddelek nabave lesa, int. 192, 227, 232 ali 473.

Z—PROFESIONAL d.o.o.

Podgorska 4, Kočevje

Tel.: 061/854-331

- Servis batnih kompresorjev TRUDBENIK
- Servis in prodaja batnih in vijačnih kompresorjev CECCATO
- dodatna oprema za kompresorje

SATELITSKE ANTENE

že od 469 DEM Na obroke

064-421-108

064-422-585

0609-617-778

Sat trade d.o.o.

STELSAT d.o.o.

ANTENSKI SISTEMI

CPB13,68280 BREŠTANICA, (0608)70-465

SAT ANTENE Z MONTAŽO ŽE ZA 439DM

Združuje skupino priznanih strokovnjakov z dolgoletnimi izkušnjami v izvedenstvu gradbeništva, v prometu z nepremičninami in vrednotenju nepremičnin po najnovejših metodah.

Ponujamo vam celovit servis trženja nepremičnin.

Trženje nepremičnin ni le posredovanje prodaje in nakupa, temveč vključuje tudi njihovo aktiviranje, ugotavljanje in napovedovanje koristi, in ukrepe racionalizacije poslovanja v povezavi z izkoriščanjem nepremičnin.

MIRGRAD d.o.o.

Marijana Kozlne 47 68 000 Novo mesto tel., fax: 068 / 21 917

SEMEŠKI KROMPIR

ELITA uvoz iz Holandije

desire 63,00 SIT za kg
kenerec 88,00 SIT za kg

Naročila sprejemamo po tel. 068/84-675 in 78-098.

Ugodno: na zalogi NPK 6-30-10 1.440,00 SIT.

„HONEY MOON“

Izdelovanje in sposojanje maturantskih in poročnih oblek ter dodatkov.

Novi trg 1, etaža C, Novo mesto NOVI TRGOVSKI CENTER pri Metropolu tel. 28-169 po 19. uri.

Del. čas: 10. — 12.; 16. — 19. sobota: 10. — 12.

ZRNO d.o.o.

Trgovsko podjetje ZRNO d.o.o., Gmajna 6, Raka

NPK 15x15x15 1.170 SIT
NPK 8x26x26 1.370 SIT
kan 960 SIT
urea 1.150 SIT

Izredno ugodna ponudba škro-piv, zaščitnih sredstev ter vseh vrst gradbenega materiala po tovarniških cenah!

Inf. tel.: 0608/75-086, 0609/616-666

AVTOŠOLA

DABA

obvešča cenjene stranke, da ima spremenjeno telefonsko številko, in sicer: 068/ 321-602. Vsi bodoči vozniki se lahko prijavijo za tečaj CPP, ki bo v sredini februarja.

AVTOŠOLA DABA: 068/321-602

SAT ANTENE

KLASIČNE ANTENE

Sat antene z montažo že od 420 DEM dalje.

Bučna vas 35, Novo mesto. Tel.: 068/25-113, od 8. do 12. ure.

TRADETOUR d. o. o.

menjalnica nepremičnine

Novo mesto, C. kom. Staneta, tel.: 068/28403, Brežice, C. prvih borcev 20, tel.: 0608/61505

OKREPČEVALNICA SILVYA

Poleg pijač in pizz nudi tudi tople sendviče, hamburgerje in sadne kupe.

Pričakujemo vas na Veliki Cikavi pri Novem mestu, poleg avtopralnice Kocjan.

LERAN d.o.o

Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:

- hiše v Novem mestu in okolici, Smolenji vasi, Prečni, Stopičah, na Otočcu, Senovem, Žužemberku in Hrastju pri Šentjerneju, Rosalnica pri Metliki, Podborštu pri Trebnjem, Boštanju, Šentjerneju, Trebnjem, Dvoru, Gorenju pri Kočevju
 - stanovanja v Novem mestu, Trebnjem, Krškem in Črnomlju, Šmarješke Toplice, Žužemberk, Šentjerneju
 - trgovino z mešanim blagom v obratovanju v Novem mestu
 - gostinski objekt v obratovanju v Vrčicah pri Semiču
 - parcele za gradnjo v Potoku pri Novem mestu, Žužemberku, Stopičah, na Trški gori, Selih pri Dolenjskih Toplicah in v Semiču
 - na Raztezu pri Brestanici in Podborštu pri Trebnjem
 - vikende v Semiču, Lebstanu, pri Škocjanu, Zaloki nad Šentrupertom, Šmaru, Tanči gori, na Brezovici pri Metliki, Kostanjevici
 - kmetijska zemljišča in gozdove v Stopičah, Gor. Težki vodi, Ravniku pri Šentrupertu, Mokronogu, Brezju pri Raki, Koritih pri Dobrniču in Šentjerneju (Stara vas), Črnomelju
 - v najem oddamo pisarne na Glavnem trgu in na Cesti komandanta Staneta v Novem mestu, poslovne prostore v Bučni vasi, Gotni vasi, Kočevskih Poljanah, Kostanjevici, Semiču in drugod
 - picerijo v Novem mestu pri tržnici in hišo v centru Novega mesta, primerno za poslovne dejavnosti
 - sodobno urejene poslovne prostore v Štefanu pri Trebnjem
 - garažo na Mestnih njivah.
- Tel.: (068) 22-282 (od 8. do 18. ure)

FIESTA. Že od 18.250 DEM.

ESCORT. Že od 22.950 DEM.

MONDEO. Že od 31.950 DEM.

Varni, varčni, večni.
Odločni, poskočni.
Okolju prijazni.

Brigita Bukovec

TUDI SLOVENSKA ŠPORTNICA LETA 1993 VOZI FORDA!

ZA NAJBOLJŠE NI OVIR!

Pooblaščen prodajalci FORD-a v Sloveniji:

AVTOHIŠA KAPOSI, Ljubljana, 061/301-722; Servis Bizilj, Ljubljana, 061/50-903; Servis Trzin, Mengeš, 061/721-720; Avtoservis Klemenčič, Ljubljana, 061/112-028; Avto B&M d.o.o., Tržič, 064/57-208; Servis Frlic, Lesce, 064/714-567; Mustang d.o.o., Radovljica, 064/714-300; Avto-mobil d.o.o., Ljubljana, 061/16-81-434; Avtosluga d.o.o. Ljubljana, 061/667-846;

Matija Rus

„Človek mora imeti očito nagajenje k temu, da rad pomaga,“ pravi Matija Rus, ki ga v ljubljanskem Kliničnem centru, novomeški bolnišnici, metliškem zdravstvenem domu in še kje poznajo kot velikega dobrotnika. Zaveda se, da je pri nas še veliko revnih, anonimnih ljudi, in vesel je, da jim je priskočil na pomoč, četudi niti ne ve za njihova imena.

Rus izhaja iz delavske družine s sedmimi otroki iz Glazute na ribniškem koncu. Poldrugo desetletje je delal pri zavarovalnici, a ker se mu je zdelo, da nima več kaj početi, da ni napredka, se je odločil za delo v Libiji. Velika in težka šola je bila to, ki pa je bila na srečo vsaj dobro plačana, pravi danes. Potem je za štiri leta odšel v metliško obrtno zadrugo. Morda so bili prav ti stiki z obrtniki in obrtjo krivi, da se je tudi sam odločil zapluti v bolj podjetniške vode. Nameraval je začeti s strojno stroko, ki je njegova osnovna izobrazba, a ker ni imel dovolj denarja, se je pred devetimi leti odločil v Novem mestu odpreti šiviljsko delavnico. Po nekaj letih je sedež obrti, ki jo je poimenoval konfekcija Maja, prenesel v belokranjski Podzemelj, v Novem mestu pa je pustil le obrat. Danes dvanajst zaposlenih v proizvodnji šiva predvsem posteljino, športna oblačila, spodnje perilo, piščance, bodije, pajkice, kopalke, medtem

ko šest njegovih prodajalcev vse to proda.

Ze kmalu potem, ko je začel s samostojno obrtjo, se je Rus odločil za dobrodelne prispevke. Veliko konfekcije je namenil za paraplegike. Kliničnemu centru daruje povprečno po 10.000 DEM na leto. Precej denarja je namenil novomeški bolnišnici za nakup opreme, predvsem za diabetike, kajti tudi sam je diabetik. Za aparate za metliški zdravstveni dom je v zadnjih treh ali štirih letih dal okrog 30.000 DEM. „Zakaj sem se odločil prav za metliški zdravstveni dom? Cenim strokovnost dr. Blaža Mlačka, ki se z vsem srcem posveča zdravstvu. Zelo me veseli, ko vidim, da v zdravstvenem domu s pridom uporabljajo aparate, pri katerih nakupu sem sodeloval tudi sam. Dobro se zavedam, da zdravstvo ne bo moglo slediti razvoju, če ne bomo pomagali. Predvsem je potrebno, da dobro stoji gospodarstvo, kajti potem bo šlo dobro tudi zdravstvu, vendar bi morali imeti zanj več posluha tako podjetja kot zasebniki,“ je prepričan Rus.

Ne glede na to, kako se bodo odločili drugi, je Matija Rus prepričan, da bo še naprej sodeloval v humanitarnih akcijah. Z denarjem, ki ga je namenil za pomoč, bi si morda lahko kupil šivalni stroj, kar pa je po njegovem mnenju premalo za razvoj. Meni, da je prispevek prišel bolj prav obubožani družbi, zlasti pa zdravstvu, ki, če pravilno obrne denar, lahko veliko doprinese k zdravju ljudi, ki so po njegovem največji kapital. „Seveda pa je osnova za to, da lahko pomagam drugim, uspešno delo. Moj vzornik je pokojni Peter Vujčič, ki je vse uspehe videl v delu. Seveda je ob tem dobrodošla tudi zdrava konkurenca, bojim pa se, da ti, sto, kar danes počno nekateri tekstilci z uvozom blaga z Daljnega vzhoda, ne diši ravno po „zdravju“,“ razmišlja o delu in zdravju Matija Rus.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Grafiti ob koncertu razburili ljudi

Boštanjčanom in prizadetim se je organizator opravičil zaradi škode, zlasti kljukastih križev - Javna polemika med UNZ Krško in sevniskim sekretariatom za notranje zadeve glede potrebnega dovoljenja

BOŠTANJ- Akademski klub dobrih vibracij Sevnica in DPNZ Koper sta v TVD Partizan v Boštanju 29. januarja pripravila gala koncert Posavske krizanteme, na katerem so nastopili bolj ali manj znani bendi, kot Polska malca, Dead Smile, Mamojebac, Faschpiller, Johns Apartement, Staff in Persona di Capuccino. Zbralo se je okrog 300 obiskovalcev iz številnih slovenskih krajev in tudi iz sosednje Hrvaške. Koncert je minil predvsem v zadovoljstvo obiskovalcev, ne pa tudi številnih krajanov, ki so se zaželi zbirati, da bi morebiti sami poiskali pisce grafitov, če že policisti niso odkrili ničesar. Do incidenta k sreči ni prišlo, čeprav so pozneje odkrili še več podobnih „izdelkov“, na transformatorju tudi 4 srbske ese.

Na sevniskem radiu so prejšnji teden pripravili zanimivo soočenje „v živo“ organizatorjev koncerta, Matije Maurerja in Boruta Bizjaka, predsednika TVD Partizan Romana Novšaka in člana sveta KS Alfreda Železnika. Slednji je večkrat poudaril, da bi se morali prireditelji opravičiti krajanom, ki si niso zaslužili take negativne reklame. Maurer je koncert ugodno ocenil, razen početja treh ali štirih falotov, ki naj bi po

njegovih domnevah prihajali iz Brezic in Dobove, naposled se je tudi opravičil krajanom za škodo, posebej

● Predsednik TVD Partizan Roman Novšak je povedal, da leti nanj v Boštanju vrsta kritik, ker je „dal“ dvorano za ta koncert. Po njegovem so že imena 6 bendov burila duhove, Boštanj pa težko prenese koncentracijo 300 do 400 mladih. V Sevnici se 16 do 20 let stari mladostniki, torej predvsem dijaki in študentje, nima jo kam dati. Stvar je po Novšakovem mnenju prenapihnjena, tudi po izjavah policistov, prisotnih v dvorani. „Dvorana ni bila demolirana. Na tleh v dvorani je bilo kakšnih 600 plastičnih kozarcev, izven dvorane pa je bilo nekaj „trave“, se pravi lahkih mamil. Bilo je nekaj ljubezni v živo... Tisti, ki so to videli, so se zabavali,“ je dejal Novšak. Alfred Železnik je dodal, da so v Boštanju gostili že dosti več ljudi in še bolj alternativne skupine, pa ni prišlo do takih scen, zaradi svastik pa so prizadeti predvsem starejši. Nekateri starši so se zbal za svoje otroke, saj čeprav se je koncert končal pred 1. uro zjutraj, so nekateri okoli 3. ure omagali na poti domov, bodisi zaradi alkohola, „trave“, promiskuitete ali vsega po malem.

za kljukaste križe, „ker to počne mladoletna svojat“. Novšak je po

SVASTIKI - Hitlerjevski kljukasti križ so neznanci nasprejali na plinsko postajo ob železniški progi, enak grafit pa pustili na parkiranem avtobusu Gorjancev pred salonom Miko (bivša LB) v Sevnici. (Foto: Edo Jankovič)

za to prireditve, a je policija kljub temu poslala dve patrulji na kraj dogodka. Sekretariat pa je odvrnil, da za tako prireditve ni dal dovoljenja, ker to po veljavni zakonodaji ni potrebo

no, pač pa je že v ponedeljek, 24. januarja, poslal potrdilo o prigrisatvi prireditve, med drugim tudi na sevnisko policijo.

P. P.

SVETOVNI KUHAJ NA OTOČCU - Svetovni mojster italijanske kuhinje Antonio Forcella, ki je kuhal že domala po vseh najbolj znanih hotelih po svetu, je že nekaj časa gost Hotela Grad Otočec. Priznani mojster italijanske kuhinje svoje znanje prenaša slovenskim kuharjem. Ta teden je tečaj končala že druga skupina 13 kuharjev, pričakujejo pa še tretjo. Tečaj je Restavracija Krka Zdravilišča pripravila v duhu dobrega italijansko-slovenskega sodelovanja in združevanja, ki obstaja že drugo leto. (Foto: J. Pavlin)

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA TRGOVINA

PREDPUSTNA PONUDBA

Na športnem oddelku tehnično prodajnega centra — TPC v Novem mestu smo pripravili za Vas pod izredno ugodnimi plačilnimi pogoji — plačilo na več čekov, ugodni kreditni pogoji — posebno predpustno ponudbo:

- TEKAŠKIH SMUČI s 30% POPUSTOM
- VEŽI IN ZIMSKO-ŠPORTNE KONFEKCIJE s 10% POPUSTOM.

INFORMACIJE:
Tehnično prodajni center — TPC, Cesta komandanta Staneta 38,
Tel.: 068/321-279.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Ali so vedeli vsi obrtniki za odpis? - Pohvala za bolnišnico - Predsedniki in ljubice - Nekateri na Bučki so za Sevnico - "Ivc-Jovič je bil dober človek"

Poklicala je Marija iz obrtniške družine in nam zastavila nekaj vprašanj glede odpisa zamudnih obresti obrtnikom. Kot je prebrala, so pred časom v novomeški občini odpisali nekaterim obrtnikom del zamudnih obresti. Marijo zanima, koliko je obrtnikov, ki so takrat obresti plačali. Pravi, da jih je ona plačala, in poudarja, da je vprašala na občini v Novem mestu, če je možno na kakšen način odložiti plačilo obresti, plačati po obrokih ali kaj podobnega. Marija trdi, da so ji občinski davčni uslužbenci takrat rekli, da ni nikakršne ugodnosti glede plačila in da nj v svoje dobro račun poravnata takoj, ker so obresti vsak dan večje. Marijo tudi zanima, kako je davčni organ seznanil obrtnike z možnostmi odpisa. Z vprašanji in pripombami smo seznanili novomeško upravo za javne prihodke in odgovor je tak: v občini je okrog 1.400 obrtnikov, ki imajo mesečno knjižene obremenitve. Nekateri te račune plačujejo redno, drugi z velikimi zamudami. Novomeška davčna služba ni objavila posebnega sporočila o tem, naj obrtniki oddajo vloge za odpis obresti. Toda to možnost omenja zakon in to pomeni, da je

imel vsak zavezanec možnost oddati vlogo za odpis.

Na internem oddelku bolnišnice v Novem mestu, ki ga vodi dr. Furlanova in dr. Piletič, so zelo prizadeti zdravniki ter prijazne in ustrezljive sestre. Na oddelku je dovolj dobre hrane in izredna čistota. To pohvalo je dežurnemu novinarju sporočila „hvala naša pacientka“.

A. R. iz krajevnosti Semeč je dejal, da je bila v četrtlet radijska oddaja, kjer so govorili o predsednikih in njihovih ljubih. V radijsko oddajo so se v živo vključevali poslušalci. Oglašale so se v glavnem ženske in večina teh žensk je menila, da imajo predsedniki lahko ljubice. A. R. zato misli, da so se v oddajo oglašale ženske, ki so tudi same komu ljubice. Kakšen odnos imajo potem do družine, ki je temelj družbe, se sprašuje A. R. In tudi odgovarja. Ker je ženska temelj družine, so zaradi takih slabih žensk mnoge naše družine slabe. V njih ni prave ljubezni. Če ni ljubezni, ni usmiljenja. Če ima narod take družine, je slab. Ker v družini in v narodu ne vladata ljubezen in usmiljenje, so vojne med državami.

Nataša z Bučke je sporočila, da niso vsi ljudje na Bučki za to, da bi njihov kraj v prihodnosti spadal pod Škocjan. Zatrduje, da jim je kar dobro pod sevnisko oblastjo in da želijo ostati v sevniski občini.

J. M. iz Novega mesta je v Dolenjskem listu 3. februarja na 17. strani prebrala o zapletu ob smrti Metlika Ivca-Joviča iz Bušinja vasi pri Metliki. „Nisem Belokranjka. Na delovnem mestu v Novem mestu sem se srečevala z Ivcom. Bil je dober človek. Sodeloval je v humanitarnih akcijah, če je le vedel zanje. Že ko je bil star več kot 80 let, je prinesel v Novo mesto prispevek za človekoljubne namene. Na Dolenjskem ga mnogi poznajo kot dobrega človeka, zato me moti obnašanje nekaterih domačinov, ki so celo ob lovčevem pokopu povzročali težave.“

Poklical je Janez z Otočca in dejal, da je škoda, da se nič več ne dogaja v

kulturnih domovih po vaseh. Rekel je, da bi bilo dobro oživiti te domove, na primer s kinematografskimi predstavami ali z gostovanji gledališč. Po njegovem bi lahko kaj naredili mladi, ki menda vse preradi zahajajo v disko klube. Janez je tudi rekel, da je v časopisu prebral oglaš, da neka firma nekoga zaposli honorarno in mu da plačo 120 tisoč tolarjev. Janez se zdi pametnejše, ko bi firma človeka zaposlila redno. Plača bi bila v tem primeru verjetno nižja, toda eden ali dva več bi imela redno delo.

Metka iz Brestanice je sporočila, da ima napisanih več zgodb, ki bi jih rada objavila v Dolenjskem listu. Zanimalo jo je, ali Dolenjski list zgodb honorira. Sporočamo ji, da je zgodba honorirana s 800 tolarji.

Za rubriko Halo... se je oglasila tudi Zinka Kolouch iz Nemčije. Sporočila je, da je že več let naročnica Dolenjskega lista in da že dvakrat doslej ni dobila koledarja. Zinka, ki vsako leto plača celoletno naročnino, je povedala, da ji niso všeč žrebanja, češ da imajo srečo tisti, ki plačajo za 3 mesece. Zinki sporočamo, da bomo nemudoma oddali na pošto pismo z letošnjim koledarjem zanjo. Proti muhastemu žrebu pa smo brez moči.

L. M.

DVAKRAT ZLAT PRSTAN VKROFU

DOLENJSKE TOPLICE - V zdravilišču bodo tudi letos pripravili veselo pustovanje. V soboto, 12. februarja, bo od 20. ure naprej v zdraviliški restavraciji pusti ples z ansamblom Petra Finka. Najlepše maske čakajo lepe nagrade, med drugim tudi vikend paket za dve osebi v Štrunjanu. V enega izmed krofov, ki jih ta večer ne bo zmanjkalo, bodo „zapekli“ zlat prstan. Vse romantične duše pa vabijo na valentinovo, v ponedeljek, 14. februarja, ob 20. uri v restavracijo „Rog“, kjer bo za prijetno vzdušje poskrbel Peter Fink. Na pusti torek, 15. februarja, pa bo zvečer veselo v restavraciji „Rog“. Tudi ta dan se bo v enem izmed slavnih krofov skrival zlat prstan.

vedal, da dvorana ni bila nič bolj umazana kot po kakšni veselici in niti malo poškodovana; liberalno stališče, da so se nekateri pač imeli vsem na očem precej radi in so menda kadili travo, ker to pač ni prepovedano, pa je Novšak omilil, da v prihodnje takega koncerta ne bo brez širšega soglasja.

Pa še to: med UNZ Krško in občinskim sekretariatom za notranje zadeve v Sevnici je prišlo do javne polemike, potem, ko je UNZ sporočila, da sevnška policijska postaja ni dobila nikakršnega uradnega obvestila o izdani dovoljenju

PUSTOVANJE NA OTOČCU

OTOČEC - Letos bo v Motelski restavraciji na Otočcu tradicionalno pustovanje v soboto, 12., in v torek, 15. februarja, od 20. ure dalje. Za ples bo igral ansambel Magic. Najbolj izvirne maske se bodo potegoval v soboto za privlačno nagrado v vrednosti 40.000 tolarjev, žrebali pa bodo tudi prodane pustne krofe. Eden od obiskovalcev bo bogatejši za zlat prstan. V torek bo vrednost prve nagrade 20.000 tolarjev.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIČODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Kaj se ti ne odkriješ?

Metliški podobar Vincenc Jereb in čevljar Alojz Navratil oba iz Metlike, gresta po cesti mimo križa. Navratil se odkrije, Jereb pa obdrži klobuk na glavi.

„Kaj se ti ne odkriješ pred bogcem?“ ga začudeno vpraša Navratil. „Ne, saj sem ga sam naredil,“ mu samozavestno odvrne Jereb. „Kaj se tudi ti odkriješ pred vsakim čevljem, ki ga narediš?“

Novomeške propileje

Ko so pred zadnjo vojno v Novem mestu pri mostu, ki pelje z Glavnega trga v Kandijo, zgradili prvo javno stranišče, so se profesorju dr. Cirilu Ažmanu utrnili tile pomembni verzi:

Potnik, stoj! Glej mesta propileje!
Žlahten vetrič v nos ti veje.
Tuhtali smo tristo let
in zgradili - ta sekret!

Kje se to premenja

Ko je metliški prišlek Hrvat Lujo nekemu naredil manjšo uslugo, se mu je ta zahvalil:

„Pa hvala lepa, gospon Lujo!“
Lujo, ki je pričakoval kaj več kot samo lepo besedo, pa je zanergal: „Molim, a na kojoj banci se ‚hvala lepa‘ promeni?“

- Smo že na psu...
- Ko začne pes prinašati copate, žena pa lajati, vedi, da je pomlad tvoje zakona minila.
- Ptica po perju spoznaš.
- Prva kokoš, ki zakokodajsa, zne se jajca.
- V jamo, ki jo skoplje maček, še pes ne pade.
- Laskavi ljudje so podobni prijateljem tako, kot so volkovi podobni psom.
- Bolje je živ pes kakor mrtev lev.
- Volk volka ne grize.
- Dokler lipa cvete, ji ne manjka čebel.
- Enaki ptiči skupaj lete.
- Ne kupuj mačka v vreči.
- Za siromakom vsak pes laja.
- Ptica po perju, psa po kosminju človeka pa po prijatelju spoznaš.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuh-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnul.